

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

**Kamerové systémy a jejich využití Policií ČR při
zjišťování pachatelů trestných činů (na příkladu
Jablonce nad Nisou)**

Jan Duda

© 2018 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jan Duda

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Kamerové systémy a jejich využití Policií ČR při zjišťování pachatelů trestných činů (na příkladu Jablonce nad Nisou)

Název anglicky

Camera systems and their use by the Police of the Czech Republic in the detection of criminals (on the example of Jablonec nad Nisou)

Cíle práce

- rozbor vybraných ustanovení zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES a Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ve vztahu ke kamerovým záznamům

- analýza nedostatků ve fungování Městského kamerového systému v Jablonci nad Nisou

- hledání možností ve využití stávajícího kamerového systému a náměty k jeho účinnějšímu využití

- návrhy na zlepšení spolupráce mezi Městskou policií Jablonec nad Nisou a Policií České republiky ve smyslu zefektivnění fungování Městského kamerového systému

Metodika

Práce bude rozdělena na dvě části, a to na teoretickou a praktickou. V rámci teoretické části bude užitá metoda analytická a srovnávací. V praktické části bude užitá metoda pozorování, analýza, syntéza a dotazování (rozhovor). Dále bude vypracována případová studie.

Doporučený rozsah práce

30-40

Klíčová slova

bezpečnost, kamerový systém, koordinace, městská policie, osobní údaj, pachatel, Policie ČR, spolupráce, trestná činnost, zákon

Doporučené zdroje informací

- Janečková, E., Bartík, V.: Kamerové systémy v praxi: právní režim z pohledu ochrany osobních údajů a ochrany osobnosti. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-850-5
- Koníček, T., Křeček, S., Kocábek, P.: Městské kamerové dohlížecí systémy. Praha: Themis, 2002. ISBN 80-7312-009-7
- Novák, D.: Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související. Komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-665-5
- Nulíček, M.: GDPR – obecné nařízení o ochraně osobních údajů. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Praktický komentář. ISBN 978-80-7552-765-3
- písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s
- Šámal, P.: Trestní řád: komentář. 7., doplněné a přepracované vydání. Praha: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-465-0
- Šámal, P.: Trestní zákoník: komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-428-5
- Škoda, J.: Zákon o policii s komentářem. 2. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-447-3
- Vetešník, P.: Zákon o obecní policii: komentář. Praha: C.H. Beck, 2009. ISBN 978-80-7400-165-9
- zároveň i další literatura dle pokynů vedoucí bakalářské práce
-

Předběžný termín obhajoby

2017/18 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jitka Mráčková, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 27. 11. 2017

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 28. 11. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 23. 02. 2018

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Kamerové systémy a jejich využití Policií ČR při zjišťování pachatelů trestných činů (na příkladu Jablonce nad Nisou)" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 20. února 2018

Jan Duda

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval JUDr. Jitce Mráčkové, CSc. za vedení a cenné rady při vypracování bakalářské práce. Odborné připomínky, kterých se mi dostalo, byly pro vytvoření bakalářské práce nejpodstatnější. Dále děkuji všem, kdo mě během práce podporoval.

Kamerové systémy a jejich využití Policií ČR při zjišťování pachatelů trestných činů (na příkladu Jablonce nad Nisou)

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá městskými kamerovými systémy se zřetelem k právním předpisům České republiky a Evropské unie. Pozornost je věnována především analýze českých právních předpisů a jejich novelizací a evropských právních předpisů a jejich změn v oblasti ochrany osobních údajů. V tomto kontextu jsou dále analyzovány právní předpisy a jejich novelizace týkající se obecní policie a Policie ČR a jejich činností směřujících ke zjišťování pachatelů trestných činů s využitím městských kamerových systémů. Pozornost je konkrétně věnována Městskému kamerovému dohlížecímu systému Statutárního města Jablonec nad Nisou a jeho fungování ve smyslu technickém, taktickém, strategickém a praktickém a s ním spojenou činností ze strany jeho uživatelů. Analyzuje se fungování Městské policie Jablonec nad Nisou a útvarů Policie České republiky v Jablonci nad Nisou, a to jak ve smyslu interním, tak i ve smyslu vzájemné spolupráce a z toho pramenícího využívání Městského kamerového dohlížecího systému.

Klíčová slova: bezpečnost, kamerový systém, koordinace, městská policie, osobní údaj, pachatel, Policie ČR, spolupráce, trestná činnost, zákon

Camera systems and their use by the Police of the Czech Republic in the detection of criminals (on the example of Jablonec nad Nisou)

Abstract

The bachelor thesis deals with urban camera systems with respect to legal regulations of the Czech Republic and the European Union. Attention is paid mainly to the analysis of Czech legislation and its amendments and European legislation and changes in the field of personal data protection. In this context, the legislation and their amendments concerning the municipal police and the Police of the Czech Republic and their activities aiming at the detection of criminals using urban CCTV systems are further analyzed. Particular attention is paid to the City Camera Supervision System of the Statutory City of Jablonec nad Nisou and its functioning in terms of technical, tactical, strategic and practical activities and its associated activities by its users. The functioning of the Municipal Police in Jablonec nad Nisou and the services of the Police of the Czech Republic in Jablonec nad Nisou is analyzed, both in internal and in terms of mutual cooperation and the resulting use of the City Camera Surveillance System.

Key words: Security, camera system, coordination, city police, personal data, perpetrator, Police of the Czech Republic, cooperation, crime, law

Obsah

1 Úvod.....	10
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíle práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická část.....	14
3.1 Analýza vybraných ustanovení právní úpravy použití kamerových systémů v České republice.....	14
3.1.1 Úvod do problému	14
3.1.2 Vybraná ustanovení v zákoně o obecní policii (zákon č. 553/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů)	16
3.1.3 Vybraná ustanovení v zákoně o Policii České republiky (zákon č. 273/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů)	21
3.1.4 Vybraná ustanovení v zákoně o ochraně osobních údajů (zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)	26
3.1.5 Vybraná ustanovení Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů	32
3.1.6 Vybraná ustanovení Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení Směrnice 95/46/ES ..	35
3.2 Požadavky na spolupráci obecní policie a Policie České republiky	39
3.2.1 Závěr	44
4 Praktická část	47
4.1 Městský kamerový systém ve městě Jablonec nad Nisou.....	47
4.1.1 Úvod do problematiky	47
4.1.2 Technická stránka systému	48
4.1.3 Rozmístění kamer a strategie	51
4.1.4 Praktické fungování systému	54
4.2 Analýza nedostatků ve fungování městského kamerového systému v Jablonci nad Nisou	56
4.2.1 Úvod do problematiky	56
4.2.2 Technická stránka systému	56
4.2.3 Taktická stránka	58
4.2.4 Obsluha systému – vyhodnocení a předávání informací	59
4.2.5 Spolupráce městské a státní policie	61
4.3 Hledání možností ve fungování stávajícího kamerového systému	65
4.4 Návrh na zlepšení stávajícího městského kamerového systému	67
4.4.1 Technická stránka	67

4.4.2	Taktická stránka systému	70
4.4.3	Obsluha systému – vyhodnocení a předávání informací	72
4.4.4	Náměty na úpravu vnitřních předpisů.....	73
4.5	Návrh na zlepšení spolupráce městské a státní policie v Jablonci nad Nisou..	75
4.6	Řízený rozhovor	77
4.6.1	Rozhovor s příslušníkem Policie České republiky v Jablonci nad Nisou.	77
4.6.2	Rozhovor se strážníkem Městské policie Jablonec nad Nisou	79
4.6.3	Závěr z řízených rozhovorů	80
5	Diskuze a výsledky	83
5.1	Teoretická východiska	83
5.2	Poznatky z praktické části	85
6	Závěr.....	88
7	Seznam použitých zdrojů	91
7.1	Literatura	91
7.2	Internetové zdroje.....	92
7.3	Právní předpisy.....	93
7.4	Vnitřní předpisy	94
7.5	Další zdroje	94
8	Přílohy	95

Seznam obrázků

Obrázek 1: Jablonec nad Nisou, rozmístění kamer MKDS	53
--	----

1 Úvod

Kamerové systémy představují velmi efektivní zbraň v souvislosti s ochranou právních zájmů daného subjektu. Současný svět se vyvíjí velmi rychle a s ním i moderní technologie. Na to musí nutně reagovat zákonodárci vnitrostátního práva, práva EU i mezinárodního práva. Tím dochází k novelizacím zákonů k zajištění práv subjektu chráněných zákonem, jako jsou hlavně základní práva osoby, mezi něž patří ochrana soukromí, resp. osobních údajů. To neodmyslitelně souvisí s činností orgánů, které vykonávají dohled nad dodržováním práva dané země, a to z pohledu pravomocí těchto orgánů, které musí držet tempo s modernizací a globalizací celého světa, což je nutí k využívání nejmodernějších technologií, aby byla základní práva osob skutečně zajištěna, zároveň však nedotčena.

Tato bakalářská práce je v souvislosti s využíváním městských kamerových systémů zaměřena především na rozbor vybraných ustanovení zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, neboť obecní policie a Policie České republiky představují orgány, které zajišťují ochranu veřejného pořádku, ať už na celostátní či lokální úrovni, a jsou nuceny k plnění svých úkolů využívat nejefektivnější, nejmodernější a nejdostupnější nástroje, jakými jsou právě městské kamerové systémy. Aby však mohly oba tyto orgány městské kamerové systémy využívat v souladu s platnou právní úpravou, je dále nutné zaměřit se na vybraná ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, neboť tento zákon představuje základní pramen práva České republiky, jenž se týká ochrany osobních údajů. V souvislosti s ochranou osobních údajů je dále nutné provést rozbor vybraných částí Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů, protože zákon o ochraně osobních údajů z této směrnice vychází. Vzhledem k tomu, že Směrnice se však zrušuje s účinkem ode dne 25. května 2018 a nahrazuje ji Nařízením Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení Směrnice 95/46/ES, obecně známé jako GDPR či Obecné nařízení, jehož přijetím dojde ke zrušení zákona o ochraně osobních údajů, je nutné provést rozbor vybraných částí také tohoto nařízení.

Tato bakalářská práce dále analyzuje nedostatky ve fungování Městského kamerového systému Statutárního města Jablonec nad Nisou a hledá možnosti ve využití tohoto stávajícího kamerového systému, přičemž uvádí náměty k jeho účinnějšímu využití. Protože je Městský kamerový systém v Jablonci nad Nisou provozován Městskou policií Jablonec nad Nisou, zabývá se práce rovněž spoluprací této Městské policie a Policie České republiky, resp. jejími útvary působícími na území města Jablonec nad Nisou, ve smyslu fungování Městského kamerového systému. V této souvislosti obsahuje bakalářská práce návrhy na zlepšení spolupráce mezi Městskou policií Jablonec nad Nisou a Policií České republiky.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíle práce

Cílem bakalářské práce je rozbor vybraných ustanovení zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení Směrnice 95/46/ES, ve vztahu ke kamerovým záznamům.

Dalším cílem bakalářské práce je analýza nedostatků ve fungování Městského kamerového systému v Jablonci nad Nisou, hledání možností ve využití stávajícího kamerového systému a námětů k jeho účinnějšímu využití.

Dále je cílem bakalářské práce navrhnout zlepšení spolupráce mezi Městskou policií Jablonec nad Nisou a Policií České republiky ve smyslu zefektivnění fungování Městského kamerového systému.

2.2 Metodika

V rámci teoretické části je užitá metoda analýzy vybraných právních předpisů a jejich vybraných ustanovení, které souvisejí s městskými kamerovými systémy ve spojení s činností obecní policie a Policie České republiky, a dále analýza vybraných právních předpisů a jejich vybraných ustanovení a částí, týkající se problematiky ochrany osobních údajů ve spojení s městskými kamerovými systémy. V teoretické části je rovněž užitá metoda srovnávací u analyzovaných právních předpisů včetně jejich novelizací z hlediska vlivu na změny podmínek používání městských kamerových systémů.

V praktické části je užitá metoda analýzy a syntézy Městského kamerového systému v Jablonci nad Nisou, konkrétněji jeho stávajícího stavu, jeho nedostatků a dále námětů na jeho zlepšení. Metoda analýzy a syntézy je užitá rovněž ve spojení s činností Městské policie Jablonec nad Nisou a útvarů Policie České republiky v Jablonci nad Nisou jak ve smyslu interním, tak v oblasti vzájemné spolupráce, s ohledem na náměty

ke zlepšení spolupráce obou orgánů v rámci používání městského kamerového systému. Dále je v praktické části užitá metoda pozorování a dotazování (rozhovor) ve spojení s praktickým fungováním městského kamerového systému. Součástí práce je i případová studie použití městského kamerového systému.

3 Teoretická část

3.1 Analýza vybraných ustanovení právní úpravy použití kamerových systémů v České republice

3.1.1 Úvod do problému

Kamerové monitorovací systémy, resp. zpracování jimi zaznamenaných obrazů a zvuků upravuje především zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“), protože obrazový záznam osoby představuje osobní údaj. Proto je tato právní úprava v této věci stěžejní.

Zákon o ochraně osobních údajů vychází z práva Evropské unie¹ a mezinárodních smluv², kterými je Česká republika vázána. Z pohledu práva Evropské unie představuje v současnosti Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (dále jen „Směrnice“)³ základní pramen, ze kterého zákony jednotlivých států Evropské unie, včetně České republiky, ve spojení s ochranou osobních údajů nejen vycházejí, ale musejí s ní být také v souladu. Směrnice se však zrušuje s účinkem ode dne 25. května 2018 a nahrazuje ji Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o

¹ „Za unijní právo neboli právo Evropské unie či právo Unie, považujeme soubor právních pravidel s přímým či nepřímým vnitrostátním účinkem, přijatých mezi členskými státy nebo na úrovni Unie za účelem, resp. v důsledku svěření některých pravomocí členských států ve prospěch Unie.“ TOMÁŠEK, M., TÝČ V., MALENOVSKÝ J., et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. s. 57, 58

² „Mezinárodní smlouva je hlavním právním nástrojem realizace vnějších vztahů Unie a je prakticky jediným vhodným nástrojem k úpravě konkrétních otázek ve vztahu Unie k nečlenským státům a mezinárodním organizacím, příp. orgánům.“ TOMÁŠEK, M., TÝČ V., MALENOVSKÝ J., et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. s. 112

³ Viz čl. 288 Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie, 2012/C 326/01 (dále jen „smlouva o Evropské unii“) „Směrnice je závazná pro každý stát, kterému je určena, pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, přičemž volba formy a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům.“

zrušení Směrnice 95/46/ES (dále jen „Nařízení“)⁴, obecně známé jako Obecné nařízení či GDPR.⁵

Policie České republiky (dále jen „Policie ČR“) ve spojení s jednotlivými obecními policiemi představuje aparát, kterým je prováděn především dohled nad dodržováním práva v České republice. S ohledem na tuto skutečnost je tedy zřejmé, že zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii ČR“) a zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“) jsou ve věci účelného využívání kamerových systémů při výkonu pravomocí těchto orgánů rovněž stěžejní.

Problematika ochrany osobních údajů zasahuje hluboko do společnosti a není příliš snadné se v tomto tématu orientovat, a to především s ohledem na fakt, že technologie zaznamenávání, zpracování a uchovávání osobních údajů se neustále vyvíjejí. Tento vývoj ovlivnila především internetová síť⁶, díky níž jsou osobní údaje rychleji šířitelné, dále interní počítačové sítě⁷, díky nimž jsou osobní údaje rychleji zpracovatelné a v neposlední řadě také technologické přístroje, jako jsou např. chytré telefony a kamery, díky nimž jsou osobní údaje rychleji zaznamenatelné. Na to samozřejmě musely právní předpisy reagovat, jak uvádí Žůrek.⁸

⁴ Viz čl. 288 smlouvy o Evropské unii „*Nařízení má obecnou působnost. Je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.*“

⁵ „*Z anglického názvu General Data Protection Regulation.*“ ŽŮREK, J.. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 16

⁶ „*Internet je celosvětová počítačová síť, která nabízí celou řadu různých služeb, mezi nimiž je tou nejdůležitější WWW, neboli World Wide Web, která učinila internet pestrým a multimediálním a informačně takřka nevyčerpatelným zdrojem informací.*“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 170

⁷ „*Jedná se o tzv. Intranet, což je soukromá síť, převážně využívaná ve firmách, využívající technologie a koncepce Internetu.*“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 171

⁸ „*Tím jak v průběhu dalších let docházelo ke komplexnímu rozvoji společnosti včetně rozvoje automatizovaných prostředků, které byly postupně stále více využívány ke zpracování osobních údajů, vyvstala nutnost na tuto skutečnost speciálně reagovat a de facto začít chápat ochranu osobních údajů při jejich zpracování jako samostatnou právní oblast.*“ ŽŮREK, J.. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 13

3.1.2 Vybraná ustanovení v zákoně o obecní policii (zákon č. 553/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Obecní policie je orgánem obce⁹, v rámci jejíž působnosti¹⁰, charakterizované zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“)¹¹, zabezpečuje veřejný pořádek.¹²

Moderní vzhled obecní policie, tak, jak ho známe dnes, se začal formovat po změně politického režimu naší země, tedy po roce 1989. Nemalou míru hraje v roli zakládání obecní policie pohled veřejnosti na porevoluční Policii ČR, jež nahradila Sbor národní bezpečnosti, avšak do jisté míry pouze názvem a politickým systémem jeho vedení, který byl před Sametovou revolucí ve značné režii komunistického režimu, v němž SNB vystupoval coby velmi tvrdý nástroj tehdejšího politického systému.¹³

Obecní policie se tak stala hojně využívaným statutem, do jisté míry nezávislým vůči státní moci. Významným důvodem ke vzniku obecních policií byla rovněž snaha o decentralizaci státní moci, která se přenesla do působnosti obcí, což směřuje k jejich potřebě vytvořit vlastní donucovací aparát, v rámci kterého vykonávají úkoly, za něž nesou politickou a společenskou odpovědnost¹⁴, jak obcím ukládá zákon o obcích.¹⁵ K tomu je obec oprávněná zřídit obecní policii.¹⁶

⁹ Viz ustanovení § 1 odst. 1 zákona o obecní policii „*Obecní policie je orgánem obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou.*“

¹⁰ „*Působností (věcnou) lze rozumět vymezený okruh úkolů, které může územní samosprávný celek řešit.*“ KOPECKÝ, M. *Zákon o obcích: komentář*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. s. 95

¹¹ Viz ustanovení § 14 odst. 1 písm. o) zákona o obcích „*Do samostatné působnosti obce patří zejména místní záležitosti veřejného pořádku a zřizování obecní (městské) policie...*“

¹² Viz ustanovení § 1 odst. 2 zákona o obecní policii „*Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce...*“

¹³ „*Důvodem jistě bylo i společenské klima po změnách v roce 1989, kdy společnost měla určitou averzi k Policii České republiky, nástupci Sboru národní bezpečnosti, jako nástroji Komunistické strany Československa.*“ VETEŠNÍK, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2009. s. 47

¹⁴ „*Domníváme se, že k přijetí zákonných úprav umožňujících zřizování obecních policií v České republice přispěla i jistá snaha o decentralizaci státní moci a její přenesení do působnosti obcí a měst.*“ VETEŠNÍK, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2009. s. 46, 47

¹⁵ Viz ustanovení § 35 odst. 2 zákona o obcích „*Obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a s místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.*“

¹⁶ Viz ustanovení § 35a odst. 2 zákona o obcích „*Obce mohou zřizovat obecní policii...*“

Z pohledu novelizací zákona o obecní policii¹⁷ došlo v souvislosti s oprávněními, jež se týkají kamerových systémů k několika významným změnám. Ty přineslo přijetí zákona č. 311/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a o změně některých dalších zákonů (dále jen „zákon č. 311/2002“). Do zákona o obecní policii bylo vloženo nové oprávnění, díky němuž může obecní policie pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, a to také pomocí stálých automatických technických systémů.¹⁸ Další změnu v zákoně o obecní policii znamenalo přijetí zákona č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. V zákoně o obecní policii tím došlo k úpravě vymezení základních úkolů obecní policie. Mezi tyto úkoly přibýlo podílení se na prevenci kriminality.¹⁹

Zákon o obecní policii definuje činnost obecní policie, která znamená zabezpečení místních záležitostí²⁰ veřejného pořádku. Pojem veřejný pořádek v sobě zahrnuje užší a širší pojetí²¹, avšak zákon takové rozlišení v rámci plnění úkolů obecní policie ani Policie ČR nerozlišuje. Tato základní činnost spolu s faktem, že Policie ČR je v postavení, dá se říci, hlavní spolupracující složky²², vytváří půdu pro samotný vznik městského kamerového systému a jeho využití v rámci spolupráce mezi oběma zmíněnými orgány, jejichž fungování je do značné míry provázané, byť jen s omezením

¹⁷ Zákon o obecní policii byl novelizován v souvislosti s přijetím dvaceti zákonů (stav ke dni 23.1.2018)

¹⁸ Viz ustanovení § 24b odst. 1 zákona o obecní policii „*Obecní policie je oprávněna, je-li to potřebné pro plnění jejích úkolů podle tohoto nebo jiného zákona, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.*“ Dále viz ustanovení § 24b odst. 2 zákona o obecní policii „*Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stále automatické technické systémy, je obecní policie povinna informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejnit.*“

¹⁹ Viz ustanovení § 2 písm. f) zákona o obecní policii „*Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona se podílí na prevenci kriminality v obci.*“

²⁰ „*Mezi místní záležitosti veřejného pořádku v tomto směru spadají ty, k jejichž regulaci může obec vydat obecně závaznou vyhlášku, již se ukládají povinnosti, okruh těchto záležitostí může ovšem být samozřejmě mnohem širší.*“ MATES, P. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009.* Praha: Linde, 2009. s. 228

²¹ „*V užším slova smyslu v sobě pojem veřejný pořádek zahrnuje ochranu pravidel chování lidí na veřejnosti, která nejsou výslovně formulována v právních předpisech. V širším slova smyslu v sobě pojem veřejný pořádek zahrnuje ochranu pravidel chování lidí na veřejnosti obsažených výslovně v právních normách.*“ MATES, P. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009.* Praha: Linde, 2009. s. 14

²² Viz ustanovení § 1 odst. 3 zákona o obecní policii „*Obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky...*“

na hranice dané obce, kterými se místní působnost²³ jednotlivých oddělení Policie ČR ve většině případů, na rozdíl od obecní policie, neřídí. Významný a stěžejní úkol obecní policie, který také do značné míry vytváří ornou půdu pro kamerové systémy, je podílení se na prevenci kriminality, jak je uvedeno v této kapitole. Preventivně-ochranná činnost obecní policie patří, nebo by patřit měla, mezi její hlavní náplň, a to vedle represivní a ochranné složky.²⁴

Obecní policie tak spolupracuje především s Policií ČR v pozici podpůrného, preventivního orgánu, což je do jisté míry podstata její existence, ať už z pohledu jednotlivých obcí, tak i ve smyslu představy o této složce ze strany státní moci, která se snaží decentralizací zefektivnit fungování jednotlivých obcí a tím celé země, což se jeví jako nejvhodnější způsob řízení státu, neboť čím blíže jsou instituce občanům, tím více vyhovují jejich zájmům, což vychází z politiky Evropské unie, jež prosazuje zájmy regionů nad zájmy jednotlivých zemí jako celku.

Pokud se jedná o oblast prevence kriminality, je městský kamerový systém nepochybně velmi vhodným nástrojem²⁵, přičemž jeho obsluhu zajišťuje právě obecní policie s ohledem na to, že tyto systémy zřizují ze svých financí jednotlivé obce, stejně jako zřizují obecní policie. To se zdá být velmi logické, neboť zákon o obecní policii uvádí mezi hlavními úkoly obecní policie právě podílení se na prevenci kriminality, jak je uvedeno výše, oproti čemuž zákon o Policii ČR nic takového neuvádí. Pouze stanovuje spolupráci Policie ČR s obcemi.²⁶

²³ Místní působnost lze vnímat z pohledu obecní policie ve smyslu ustanovení § 1 zákona o obcích „*Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“ Z pohledu Policie ČR lze místní působnost vnímat ve smyslu ustanovení § 3 zákona o Policii ČR „*Policie působí na území České republiky, nestanoví-li tento zákon nebo jiný právní předpis jinak.*“, dále ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. b) zákona o Policii ČR „*Policií tvoří útvary, jimiž jsou útvary policie s celostátní působností.*“ a ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. c) „*Policií tvoří útvary, jimiž jsou krajská ředitelství policie (dále jen „krajské ředitelství“).*“ a ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. d) „*Policií tvoří útvary, jimiž jsou útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.*“

²⁴ VETEŠNÍK, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2009. s. 62.

²⁵ „*Na druhé straně je nutné zdůraznit, že kamerové systémy slouží k boji s narůstající kriminalitou, k odhalování trestné činnosti, k její prevenci a napomáhají zajistit bezpečnost osob i majetku. Instalace kamerových systémů je účinným pomocníkem při ochraně veřejného pořádku.*“ BARTÍK, V., JANEČKOVÁ, E. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi: vybrané otázky*. 3. vyd. Praha: Linde Praha, 2013. s. 141

²⁶ Viz ustanovení § 16 odst. 1 zákona o Policii ČR „*Útvar policie určený policejním prezidentem může uzavřít písemnou koordinační dohodu s obcí nebo městskou částí hlavního města Prahy za účelem stanovení společného postupu při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.*“

Jak je uvedeno, obecní policie je oprávněna pořizovat obrazové, zvukové nebo jiné záznamy z míst, která jsou veřejně přístupná. Takové záznamy může získávat také prostřednictvím stálých automatických technických systémů. Ačkoli je podle zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) zachycení podoby člověka možné jen s jeho souhlasem²⁷, je v tomto případě ve smyslu občanského zákoníku možné pořídit takový záznam i bez souhlasu osoby²⁸, neboť takto pořízený záznam je pořízený v souvislosti s plněním úkolů obecní policie, tedy zabezpečováním místních záležitostí veřejného pořádku obecně, v užším slova smyslu v rámci preventivní činnosti.

Toto oprávnění je pro samotnou existenci a plnohodnotné využívání městských kamerových systémů zásadní, ačkoli v sobě zahrnuje také oprávnění monitorování fyzických osob ze strany strážníka obecní policie pomocí jeho osobní kamery při provádění jeho oprávněních ve styku s veřejností. Zde se projevuje reakce na rozvoj technologií, neboť ve srovnání s dobou, kdy takové technologie neexistovaly, a není tomu tak dávno, by se taková právní úprava jevila jako zcela neopodstatněná a nesmyslná.

Používání kamerových systémů má nejen preventivní význam v rámci předcházení narušení veřejného pořádku, ale často hraje významnou roli také v otázce získávání důkazních prostředků. Již zmíněný hlavní úkol obecní policie, tedy preventivně-ochranná činnost, zde nabývá zcela jiný rozměr, ačkoli důkazní prostředky slouží spíše pro potřeby Policie ČR.

V současné době je to tedy především obecní policie, resp. obec, která přináší rozvoj městských kamerových systémů, a proto je nutné, aby zákon, týkající se této složky, byl v souladu s právem týkajícím se této problematiky, resp. s legitimitou nejen zachycovat, ale hlavně zpracovávat a uchovávat osobní údaje a dále je dle potřeby poskytovat ostatním subjektům, hlavně Policii ČR, která řeší komplexně veškeré protiprávní jednání, oproti čemuž obecní policie řeší rovinu přestupků a podezření ze

²⁷ Viz ustanovení § 84 Občanského zákoníku „Zachytit jakýmkoli způsobem podobu člověka tak, aby podle zobrazení bylo možné určit jeho totožnost, je možné jen s jeho svolením.“

²⁸ Viz ustanovení § 88 Občanského zákoníku „Svolení není třeba, pokud se podobizna nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použije k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob.“

spáchání trestného činu předává dle věcné působnosti²⁹ Policii ČR³⁰, která zajišťuje bezpečnost v první řadě.³¹

Obecní policie je z určitého pohledu oproti Policii ČR ve výhodě, neboť rozsah úkolů a pravomocí není rovnocenný. Úkoly Policie ČR jsou daleko obsáhlejší a komplexnější a personální situace je dlouhodobě velmi špatná, což se na příkladu Městské policie v Jablonci nad Nisou rozhodně nedá konstatovat.³² Policie ČR plní v rámci území obce stejné úkoly jako obecní policie, avšak je zatížena mnoha dalšími úkoly, které obecní policie nevykonává. Jedná se např. o doručování obsílek, předvádění osob k soudu a organizování zajištění bezpečnosti při veřejných sportovních a kulturních akcích. Je s podivem, že je obecní policie v takto výhodnějším postavení, když tyto uvedené úkony jsou prováděny v rámci místních záležitostí obce. Je to však právě Policie ČR, na jejíž bedra spadá veškerá zodpovědnost za tyto úkony, resp. jejich zabezpečení. Obecní policie by měla mnohem větším způsobem pomáhat Policii ČR v rámci konkrétní obce ve smyslu jejích základních úkolů. Jistě by to napomohlo i ke zlepšení všeobecného vnímání strážníků obecní policie, kteří vlivem menšího zatížení řeší hlavně drobné přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a tím jsou vnímáni jako nástroj příjmu do pokladny obce bez většího přínosu pro občany.

²⁹ „Ustanovení o úkolech policie vymezuje věcnou působnost, kompetenci policie, tedy druh a šíři úkolů, ve kterých je policie činná, resp. okruh společenských vztahů, ve kterých policie uplatňuje svou pravomoc.“ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 12.

³⁰ Viz ustanovení § 10 odst. 1 zákona o obecní policii „Strážník je povinen bez zbytečného odkladu oznámit policii důvodné podezření, že byl spáchán trestný čin....“

³¹ „Ochrana bezpečnosti osob a majetku je v první řadě záležitostí Policie České republiky, obecní policie se na ní podílí především, pokud se týče místních záležitostí veřejného pořádku.“ MATES, P. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009*. Praha: Linde, 2009. s. 231

³² V roce 2011 čítala Městská policie Jablonec nad Nisou 56 strážníků. Počet strážníků Městské policie Jablonec nad Nisou [on-line]. mestojablonec.cz, [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: file:///C:/Users/lenovo/Downloads/lysek_pocet_zamestnancu_mp.pdf.

Oficiální statistika počtu policistů na území Jablonce nad Nisou neexistuje, avšak z celkového počtu policistů na území České republiky vyplývá, že je nedostatečný.

Jaké jsou personální stavy PČR [on-line]. policista.cz, [cit. 2018-02-02]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/jake-jsou-personalni-stavy-pcr-1242/>

3.1.3 Vybraná ustanovení v zákoně o Policii České republiky (zákon č. 273/2008 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Policie ČR je jednotný³³ ozbrojený sbor³⁴, který je dále podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“) také sborem bezpečnostním³⁵ s celostátní působností³⁶ a je podřízen Ministerstvu vnitra.³⁷

Dle této definice je patrný významný rozdíl mezi Policií ČR a obecní policií.³⁸ Dalším rozdílem je fakt, že příslušníci Policie ČR jsou ve služebním poměru k České republice³⁹, zatímco strážníci obecní policie jsou v pracovním právním vztahu k obci.⁴⁰

Policie ČR vznikla jako výše uvedený sbor 15. července 1991. Státní policie jako taková má, stejně jako v drtivé většině dalších zemí světa, velmi dlouhou historii, spojenou se samotnými vznikly jednotlivých států, které v rámci své moci vytvářely tyto sbory coby nástroj pro prosazování a dohled nad dodržováním práva.⁴¹

Zákon o Policii ČR znamenal změnu systému v policejním právu, a to s ohledem na změny některých pravomocí policie⁴² ve spojení s hrozbami současného světa, v němž je prioritou potírání terorismu, ale také především vnitřní ochrana státu ve věcech veřejného pořádku a bezpečnosti obecně.⁴³

³³ „Jednotnost, organizačně vyjádřená hierarchickou vnitřní organizací s pevně danými vztahy nadřízenosti a podřízenosti, je z povahy jeho činnosti charakteristickým znakem každého policejního sboru, resp. každého bezpečnostního sboru.“ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 1.

³⁴ Viz ustanovení § 1 zákona o Policii ČR „*Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor.*“

³⁵ Viz ustanovení § 1 odst. 1 zákona o služebním poměru „*Bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky,...*“

³⁶ Viz ustanovení § 3 zákona o Policii ČR „*Policie působí na území České republiky....*“

³⁷ Viz ustanovení § 5 odst. 1 zákona o Policii ČR „*Policie je podřízena Ministerstvu vnitra.*“

³⁸ „*Policie je na rozdíl od policie obecní policií státní, jde tedy o policii podřízenou státu.*“ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 3.

³⁹ Viz ustanovení § 1 odst. 3 zákona o služebním poměru „*Příslušník je ve služebním poměru k České republice.*“

⁴⁰ Viz ustanovení § 4 odst. 2 zákona o obecní policii „*Jménem obce jedná v pracovním právním vztazích čekatelů, strážníků a dalších zaměstnanců obce starosta...*“

⁴¹ „*Mezi znaky, jež charakterizují policejní sbory vůbec, náleží předně skutečnost, že jejich hlavním úkolem je chránit veřejnou bezpečnost a pořádek.*“ MATES, P. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009*. Praha: Linde, 2009. s. 9, 10

⁴² Viz např. nově zavedený donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní dle ustanovení § 52 písm. n) zákona o Policii ČR

⁴³ „*Podle nauky lze pojímat policii buď jako činnost spočívající především v dohledu nad dodržováním určitých pravidel chování, nebo také jako instituci, která se tomuto dohledu*

Novelizace zákona o Policii ČR⁴⁴ nezaznamenaly v souvislosti s oprávněními týkajícími se kamerových systémů žádné změny. To se ve srovnání se zákonem o obecní policii jeví jako logické, neboť zákon o obecní policii je účinný od 1. ledna 1992, zatímco zákon o Policii ČR je účinný od 1. ledna 2009. Pokud by ale nedošlo ke zrušení zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, který byl zrušen k 1. lednu 2009, kdy začal být účinný zákon o Policii ČR, projevíly by se novely tohoto zrušeného zákona jistě velmi významně, tedy tak, jak tomu je u zákona o obecní policii, jak je uvedeno v kapitole 3.1.2.

Policie ČR plní jí svěřené základní úkoly, jako je především ochrana bezpečnosti osob a majetku a veřejného pořádku.⁴⁵ Tento úkol je klíčový, protože, ačkoli se jedná o velmi obecné vymezení úkolů Policie ČR, již sám o sobě vyjadřuje povinnost policie zajistit vnitřní bezpečnost České republiky, k čemuž přirozeně využívá mimo jiné také městské kamerové systémy.

Významným dokumentem, který dále rozvádí a upravuje činnost Policie ČR, je Závazný pokyn policejního prezidenta č. 110 ze dne 20. června 2008 o plnění úkolů služby pořádkové policie a služby železniční policie (dále jen „závazný pokyn č. 110“).⁴⁶ Tento předpis upravuje hlavně činnost obvodních oddělení Policie ČR⁴⁷, resp. útvarů zřízených krajskými ředitelstvími Policie ČR, která jsou vymezena zákonem o Policii ČR z hlediska organizačního členění.⁴⁸ Závazný pokyn č. 110 přináší vymezení nového pojmu *community policing*⁴⁹, který představuje určitý moderní druh vztahu

věnuje.“ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 1

⁴⁴ Zákon o Policii ČR byl novelizován v souvislosti s přijetím osmnácti zákonů (stav ke dni 23.1.2018)

⁴⁵ Viz ustanovení § 2 zákona o Policii ČR „*Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony,...*“

⁴⁶ závazný pokyn policejního prezidenta představuje vnitřní předpis Policie ČR. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 20

⁴⁷ Viz čl. 1 odst. 1 písm. a) závazného pokynu č. 110 „*Tímto závazným pokynem se upravuje činnost obvodních (místních) oddělení a oddělení železniční policie Policie České republiky okresních (obvodních, městských) ředitelství.*“

⁴⁸ Viz ustanovení § 6 odst. 1 zákona o Policii ČR „*Policii tvoří útvary, jimiž jsou a) Policejní prezidium České republiky v čele s policejním prezidentem, b) útvary policie s celostátní působností, c) krajská ředitelství policie (dále jen „krajské ředitelství“), d) útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.*“

⁴⁹ Viz čl. 2 písm. p) závazného pokynu č. 110 „*Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí community policing služba veřejnosti spočívající zejména v provádění opatření předcházení*

Policie ČR s veřejností a dále také s obcí v rámci preventivní činnosti, která je dále v závazném pokynu č. 110 zmíněna spolu s dalšími základními úkoly.⁵⁰ Preventivní činnost je zde definována zřejmě především proto, že, jak je uvedeno v kapitole 3.1.2, není obsažena v zákoně o Policii ČR mezi základními úkoly. Tato skutečnost dále posiluje význam kamerového systému, neboť je to právě prevence, která je pro kamerové systémy velmi důležitá.

Preventivní činností Policie ČR se dokonce speciálně zabývá Závazný pokyn policejního prezidenta č. 57 ze dne 3. dubna 2002, kterým se stanoví zásady preventivní činnosti Policie České republiky (dále jen „závazný pokyn č. 57“). Závazný pokyn č. 57 zde stanoví definici preventivní činnosti⁵¹, která je zajišťována speciální skupinou⁵², a dále účel preventivní činnosti s důrazem na budování pozitivního obrazu Policie ČR z pohledu společnosti.⁵³ Nutno dodat, že tento závazný pokyn č. 57 řeší prevenci Policie ČR především z hlediska interní organizace pracovníků, kteří se jí věnují.

Policie ČR je oprávněna pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob a věcí, jež se nacházejí na místech veřejně přístupných.⁵⁴ Takové záznamy může Policie ČR pořizovat rovněž pomocí stálého automatického technického systému.⁵⁵ Plnění základního úkolu Policie ČR je tímto umocněno a v podstatné míře zjednodušeno, a to především v souvislosti se zabezpečením veřejné bezpečnosti, prevence, zajištěním případných důkazů, monitorování nejrůznějších problémových lokalit, apod.

protiprávnímu jednání a odstraňování příčin jeho vzniku v úzké spolupráci s orgány státní správy a samosprávy, právníckými a fyzickými osobami.“

⁵⁰ Viz čl. 4 odst. 1 „Oddělení v souladu s principy community policing plní úkoly policie na úsecích a) ochrany veřejného pořádku, b) předcházení kriminalitě, e) preventivní činnosti.“

⁵¹ Viz čl. 1 odst. 1 závazného pokynu č. 57 „Preventivní činností Policie České republiky (dále jen „policie“) se rozumí všechna opatření, jejichž cílem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí a působením na potenciální pachatele a oběti trestných činů.“

⁵² Viz čl. 1 odst. 3 závazného pokynu č. 57 „Preventivní činnost policie zajišťují především preventivně informační skupiny policie, respektive v nich organizačně začlenění příslušníci a zaměstnanci policie (dále jen „preventista“).“

⁵³ Viz čl. 1 odst. 2 závazného pokynu č. 57 „Účelem preventivní činnosti policie je za významné spolupráce veřejnosti spoluvytvářet pozitivní obraz policie ve společnosti a přispívat tak k ochraně bezpečnosti osob a jejich majetku.“

⁵⁴ Viz ustanovení § 62 odst. 1 zákona o Policii ČR „Policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejich úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu.“

⁵⁵ Viz ustanovení § 62 odst. 2 zákona o Policii ČR „Jsou-li k pořizování záznamů podle odstavce 1 zřízeny stálé automatické technické systémy, policie informace o zřízení takových systémů vhodným způsobem uveřejní.“

Co se policejního vyšetřování týče, představuje zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), právní předpis, dle něhož Policie ČR, resp. policejní orgán, postupuje v rámci vyšetřování v roli orgánu činného v trestním řízení.⁵⁶ V tomto směru je pro Policii ČR trestní řád velmi významný a závazný. Zde je nutné zmínit, že dle trestního řádu je Policie ČR oprávněna používat tzv. operativně pátrací prostředky⁵⁷, mezi nimiž je operativně pátrací prostředek sledování osob a věcí.⁵⁸ V rámci tohoto operativně pátracího prostředku umožňuje trestní řád pořizovat obrazové a jiné záznamy, avšak na základě povolení ze strany státního zástupce.⁵⁹ Tento uvedený fakt již naznačuje, že se nejedná o běžné použití např. kamerového záznamu v rámci městského kamerového systému, ale, jak uvádí Šámal a Růžička, o pořizování takového záznamu v rámci velmi specifické činnosti specializovaných orgánů, resp. útvarů Policie ČR.⁶⁰ V tomto směru tedy jde o závažnou, často organizovanou trestnou činnost, kterou se utajeně zabývají specializované policejní orgány, jako je např. Útvar pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování. Podrobněji pak tuto činnost specializovaných útvarů koordinuje Závazný pokyn policejního prezidenta č. 94 ze dne 6. června 2002, kterým se upravuje postup specializovaných pracovišť při sledování osob a věcí, použití zabezpečovací techniky a pořizování záznamů z míst veřejně přístupných. Jde však o dokument pro vnitřní potřebu a není možné ho veřejně

⁵⁶ Viz ustanovení § 12 odst. 1 trestního řádu „*Orgány činnými v trestním řízení se rozumí soud, státní zástupce a policejní orgán.*“

⁵⁷ Viz ustanovení § 158b odst. 1 trestního řádu „*Není-li dále stanoveno jinak, je policejní orgán, pokud k tomu byl pověřen příslušným ministrem, jde-li o útvar Policie České republiky, policejním prezidentem, jde-li o Generální inspekci bezpečnostních sborů, jejím ředitelem, jde-li o útvar Vojenského zpravodajství, jeho ředitelem, a jde-li o útvar Bezpečnostní informační služby, jejím ředitelem, a jde-li o útvar Úřadu pro zahraniční styky a informace, jeho ředitelem, oprávněn v řízení o úmyslném trestném činu používat operativně pátrací prostředky.*“

⁵⁸ Viz ustanovení § 158d odst. 1 trestního řádu „*Sledování osob a věcí (dále jen "sledování") se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky....*“

⁵⁹ Viz ustanovení § 158d odst. 2 trestního řádu „*Sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.*“

⁶⁰ „*Operativně pátrací činnost jako zvláštní činnost specializovaných orgánů má: a) utajený charakter, neboť je uskutečňována speciálními metodami a prostředky, které jsou převážně utajované, b) průzkumný charakter, poněvadž podnětem, k jejímu provádění jsou často informační signály značně neurčité povahy, přičemž druh a volbu metod a prostředků jejího uskutečňování určuje charakter sledovaného cíle.*“ ŠÁMAL, P. *Trestní řád: komentář*. 7., dopl. a přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. s. 1985

prezentovat. V tomto směru však jde o jinou oblast problematiky, než se zabývá tato práce.

Srovnáním zákona o Policii ČR se zákonem o obecní policii vyplývá, že výše uvedené oprávnění pořizovat záznamy osob a věcí na místech veřejně přístupných se v těchto zákonech nijak neliší, naopak je totožné a téměř doslovně stejné.⁶¹ Rozdíl je to, že v zákoně o obecní policii není vymezeno, koho nebo čeho se takové záznamy týkají, resp. co na nich může být zachyceno nebo kdo na nich může být zachycen, naproti čemuž zákon o Policii ČR definuje, že se takové záznamy týkají osob nebo věcí. Podstatné je ale to, že takové záznamy je podle zákona o obecní policii a zákona o Policii ČR možné pořizovat na místě veřejně přístupných. Je tedy logické, že vše, co je na takových místech, je možné zaznamenat, bez ohledu na to, kdo nebo co je předmětem záznamu. Takové zaznamenání však podle zákona o obecní policii a zákona o Policii ČR zcela jistě není možné získat ze soukromých domů, bytů apod., a to ve spojení se stálými automatickými technickými systémy, tedy kamerovými systémy. Avšak je nutné poznamenat, že toto omezení se netýká oprávnění pořizovat záznamy o průběhu úkonu policisty nebo strážníka pomocí osobní kamery, neboť takový úkon samozřejmě lze provádět i v soukromých prostorách. Zákon o obecní policii definuje, že lze provádět záznam o průběhu zákroku⁶² nebo úkonu⁶³, zatímco zákon o Policii ČR uvádí pouze oprávnění pořizovat takový záznam o průběhu úkonu. Zde se dostáváme k situaci, ve které je jistý rozpor. Dle zákona o Policii ČR by se totiž dalo soudit, že pořizovat policistou pomocí osobní kamery záznam o průběhu zákroku je nezákonné. Avšak jsou to právě zákroky, při kterých je pořizování záznamu velmi důležité v souvislosti se zajištěním případných důkazních prostředků ve spojení s chováním osoby, proti níž zákrok směřuje. Zárokem je míněno hlavně jednání spojené s použitím

⁶¹ Např. Mates se nezabývá komentářem k ustanovení § 24b zákona o obecní policii (oprávnění pořizovat záznamy) a odkazuje na komentář k ustanovení § 62 zákona o Policii ČR (oprávnění pořizovat záznamy) MATES, P. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009*. Praha: Linde, 2009. s. 286

⁶² „Zárokem se rozumí taková činnost, kterou se zasahuje do práv a svobod osob, případně i organizací, při které je aktivně využíváno oprávnění stanovených zákony“ VETEŠNÍK, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2009. s. 232

⁶³ „Úkonem se rozumí takový dílčí druh činnosti, který umožňuje zabezpečovat plnění úkolů a při kterém nedochází k zásahům do práv a svobod občanů tak intenzivně.“ VETEŠNÍK, P. *Zákon o obecní policii: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2009. s. 232

donucovacích prostředků⁶⁴, které většinou vede k užití fyzického násilí.⁶⁵ Je s podivem, že je tento uvedený rozdíl v jednotlivých ustanoveních zákona o obecní policii a zákona o Policii ČR, když je evidentní, že zákonodárce v podstatě okopíroval znění tohoto ustanovení z jednoho zákona do druhého. Možnost různorodosti výkladu těchto ustanovení v zákoně o obecní policii a v zákoně o Policii ČR by se dal vyložit s tím, že zákrok a úkon znamenají ve spojení s jednáním strážníků něco jiného, než ve spojení s jednáním policistů. To se však jeví jako značně nepravděpodobné.

3.1.4 Vybraná ustanovení v zákoně o ochraně osobních údajů (zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Samotný vznik a vývoj práva na ochranu člověka, resp. jeho osobnosti, osobnostních práv, tak, jak jsou chápána dnes, se vážou k poměrně nedaleké historii. Z celosvětového hlediska lze tento vývoj spojit se Spojenými státy americkými, a to ke konci 19. století, jak uvádí Novák.⁶⁶ Co se České země týče, zde hraje v rozvoji těchto práv důležitou roli 17. a 18. století, tedy doby Rakouského císařství, jak uvádí Pavlík.⁶⁷ Významnými mezníky, které ovlivnily právo na ochranu soukromí a osobnosti nejen v evropských zemích, byly totalitní režimy, které vládly ve 20. století. Novák uvádí významný vliv nacismu.⁶⁸ Po konci Druhé světové války se k moci ve značné části Evropy, rovněž také v České republice, resp. v Československu, dostal režim komunistický. V samotných počátcích této éry byl přijat zákon č. 141/1950 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, který řešil problematiku

⁶⁴ Viz ustanovení § 51 zákona o Policii ČR „*Policista je oprávněn použit při zákroku donucovací prostředek a zbraň, k jejichž používání byl vycvičen.*“

⁶⁵ „*Typickým znakem přímého donucení je to, že zpravidla dochází k použití fyzického násilí.*“ MATES, P. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009.* Praha: Linde, 2009. s. 112

⁶⁶ „*Právo na ochranu soukromí coby „the right to be let alone“ (právo být ponechán na svobodě, resp. sebou samým) deklarovali Samuel D. Warren a Louis D. Brandeis v článku „The Right to Privacy“ vydaném v Harvard Law Review již v roce 1890.*“ NOVÁK, D. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související: komentář.* Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 16

⁶⁷ „*Ochrana osobnostních práv člověka (ochrana jeho osobnosti) tak, jak je nazírána v současné době, má své východisko v přirozenoprávních teoriích, jež se počaly uplatňovat v období 17. a 18. století, kdy se rozvíjel systém přirozených práv člověka, kam bylo řazeno i právo na svobodu a rovnost člověka.*“ ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J. a kol. *Občanský zákoník: komentář.* Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. s. 308

⁶⁸ „*Zjevná je spojitost legislativy se zkušeností s nacistickým režimem. Jím prováděné perzekuce (jak v samotném Německu, tak i v okupovaných státech, např. v Nizozemsku) byly usnadněny přístupem do evidencí obyvatel obsahující údaje o náboženském vyznání.*“ NOVÁK, D. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související: komentář.* Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 17

občanskoprávních vztahů a následně byl přijat zákon č. 115/1953 Sb., o právu autorském (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který řešil právo na osobní písemnost a podobiznu.⁶⁹ Tyto zákony však nešlo považovat za dostačující.⁷⁰ Jako vůbec prvním dokumentem řešícím problematiku soukromí osoby v celosvětovém měřítku, resp. zasahování do soukromého života, však představuje Všeobecná deklarace lidských práv ze dne 10. prosince 1948, jak uvádí Žůrek.⁷¹ Zde se projevuje nutnost změny společnosti v poválečném světě. Významným impulsem pro zesílení ochrany soukromí představuje rozpad komunistických režimů ve Střední a Východní Evropě, tedy také v České republice, kde v roce 1989 proběhla tzv. Sametová revoluce. Nově vzniklé demokracie již na úrovni svých základních ústavních zákonů pojem ochrana soukromí zavádějí s plnou vážností.⁷²

Samotné základy ochrany osoby stanoví zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina“), kde je stanovena nedotknutelnost osoby a jejího soukromí⁷³ a dále také práva v souvislosti s ochranou osoby.⁷⁴ Mimo tento základní pramen práva České republiky se ochranou osobnosti zabývá také Občanský zákoník.⁷⁵ Je nutné uvést zákon č. 256/1992 Sb., o

⁶⁹ ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J. a kol. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. s. 309

⁷⁰ „V odborné literatuře se připomíná, že v době vydání občanského zákoníku z roku 1950 nebyla v platném československém právu provedena zákonná úprava všeobecného osobnostního práva zdaleka způsobem, který by korespondoval potřebám a požadavkům demokratické společnosti, neboť tento stav odpovídal celkovému společenskému a právnímu klimatu 50. let v Československu.“ ŠVESTKA, J., DVOŘÁK, J., FIALA, J. a kol. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. s. 309

⁷¹ „Prvním celosvětově významným mezinárodním dokumentem zaručujícím právo na soukromí byla Všeobecná deklarace lidských práv, přijatá v San Francisku v roce 1948 Valným shromážděním Organizace spojených národů.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 13

⁷² „Nový impuls pro posílení ochrany soukromí v rovině ústavněprávní představovaly pády jihoevropských autoritativních diktatur, resp. demokratizační proces ve státech Střední a Východní Evropy od roku 1989.“ NOVÁK, D. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 17

⁷³ Viz čl. 7 odst. 1 Listiny „Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.“

⁷⁴ Viz čl. 10 odst. 1 Listiny „Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.“, odst. 2 „Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.“, odst. 3 „Každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.“

⁷⁵ Viz ustanovení § 81 odst. 1 Občanského zákoníku „Chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv....“, odst. 2 „Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka,

ochraně osobních údajů v informačních systémech, ve znění pozdějších předpisů, který byl zrušen zákonem o ochraně osobních údajů, jenž upravoval pouze z jeho názvu vyplývající oblast osobních údajů.

Zákon o ochraně osobních údajů představuje stěžejní zákon České republiky, jež se váže, jak již sám jeho název napovídá, k problematice ochrany soukromí, resp. ochrany osobních údajů. Zákon o ochraně osobních údajů souvisí s právem Evropské unie a mezinárodními smlouvami.⁷⁶ Z pohledu vazby na právo Evropské unie představuje nejvýznamnější postavení Směrnice, která bude nahrazena Nařízením, jak je uvedeno v kapitole 3.1.1. Ze Směrnice jsou do zákona o ochraně osobních údajů převzaty výklady různých pojmů.⁷⁷

Novelizace zákona o ochraně osobních údajů⁷⁸ nijak nezměnily používání kamerových systémů ve směru, o kterém pojednává tato práce, a to především proto, že zákon o ochraně osobních údajů se zabývá především zpracováním a předáváním osobních údajů a povinnostmi z toho vyplývajících.

Zákon o ochraně osobních údajů zahrnuje výklad pojmů, jež se vážou na ochranu osobních údajů. Nutné je dodat, že některé z těchto pojmů byly poprvé definovány v Úmluvě o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat (dále jen „Úmluva č. 108“)⁷⁹, která byla přijata 28. ledna 1981. Nejvýznamnějším je ve spojení s kamerovými systémy pojem osobní údaj⁸⁰, jehož definice se váže přímo na možnost identifikace osoby, což je z pohledu kamerových systémů velmi důležité. Výklad pojmu osobní údaj v sobě zahrnuje další důležité

jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.“

⁷⁶ „Účel a předmět úpravy klade do souvislosti s právem Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.“ NOVÁK, D. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 2

⁷⁷ Např. Nonnemann uvádí: „Definice osobního údaje v českém právu byla přejata z mezinárodních dokumentů, konkrétně Úmluvy 108, resp. Směrnice 95/46/ES, a mírně doplněna českým zákonodárcem.“ KUČEROVÁ, A. a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2012. s. 50

⁷⁸ Zákon o ochraně osobních údajů byl novelizován v souvislosti s přijetím dvaceti čtyř zákonů (stav ke dni 23.1.2018)

⁷⁹ „Tato úmluva poprvé definovala pojmy jako osobní údaj, automatizované zpracování nebo správce.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 13

⁸⁰ Viz ustanovení § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů „Osobním údajem se rozumí jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů. Subjekt údajů se považuje za určený nebo určitelný, jestliže lze subjekt údajů přímo či nepřímo identifikovat zejména na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, specifických pro jeho fyzickou, fyziologickou, psychickou, ekonomickou, kulturní nebo sociální identitu.“

pojmy, jako je subjekt údajů⁸¹, identifikovatelnost osoby⁸², přímá identifikace⁸³ a nepřímá identifikace.⁸⁴ Dále je zapotřebí zmínit pojem projev osobní povahy⁸⁵, který nelze přímo zaměňovat s pojmem osobní údaj, jak uvádí Novák.⁸⁶ Zde je třeba poznamenat, že ačkoli nelze tyto dva pojmy zaměňovat, jedná se z pohledu zákona o ochraně osobních údajů ve smyslu přesného rozlišení pojmu projev osobní povahy od osobního údaje o takřka neřešitelný problém, jak uvádí Nonnemann.⁸⁷ To je však z pohledu městských kamerových systémů nepodstatné. Zákon o ochraně osobních údajů dále definuje pojem zpracování osobních údajů⁸⁸, které provádí správce⁸⁹ nebo zpracovatel.⁹⁰

⁸¹ Viz § 4 písm. d) zákona o ochraně osobních údajů „*Subjektem údajů se rozumí fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují.*“

⁸² Viz čl. 2 písm. a) Směrnice „*Identifikovatelnou osobou se rozumí osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména s odkazem na identifikační číslo nebo na jeden či více zvláštních prvků její fyzické, fyziologické, psychické, ekonomické, kulturní nebo sociální identity.*“

⁸³ Dle Nováka jde o identifikaci subjektu údajů na základě přesného identifikátoru, tedy např. rodného čísla nebo jména, příjmení a adresy. NOVÁK, D. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 88.

⁸⁴ Dle Nováka jde o identifikaci subjektu údajů na základě jiné kombinace osobních údajů, jenž umožní odlišit od sebe jednotlivé fyzické osoby. NOVÁK, D. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 88.

⁸⁵ Viz ustanovení § 81 odst. 2 Občanského zákoníku „*Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.*“

⁸⁶ „*Pojem osobní údaj nelze bez dalšího zaměňovat s pojmem projev osobní povahy. Projev osobní povahy nicméně může obsahovat osobní údaj (např. podobizna, slovní projev a jeho písemný či zvukový záznam, písemnosti osobní povahy apod.).*“ NOVÁK, D. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 86.

⁸⁷ „*Ač se jedná o dva odlišné termíny, upravené v různých právních předpisech, jsou si svým obsahem velmi blízké a je obtížné, ne-li nemožné stanovit přesnou hranici mezi osobními údaji a projevy osobní povahy. Lze říci, že každý projev osobní povahy, který můžeme přiřadit ke konkrétní osobě, je osobním údajem, nicméně osobním údajem mohou být i informace odlišného charakteru, nezávislé na osobnosti jedince, např. rodné číslo nebo číslo bankovního účtu.*“ KUČEROVÁ, A. a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2012. s. 51

⁸⁸ Viz ustanovení § 4 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů „*Zpracováním osobních údajů se rozumí jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace.*“

⁸⁹ Viz ustanovení § 4 písm. j) zákona o ochraně osobních údajů „*Správce se rozumí každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj.*“

⁹⁰ Viz ustanovení § 4 písm. k) zákona o ochraně osobních údajů „*Zpracovatelem se rozumí každý subjekt, který na základě zvláštního zákona nebo pověření správcem zpracovává osobní údaje podle tohoto zákona.*“

Mimo uvedené pojmy je dále pro charakterizování problematiky kamerových systémů v souvislosti se zákonem o ochraně osobních údajů nutné doplnit, že obrazový (i zvukový) záznam představuje osobní údaj ve smyslu uvedené definice v zákoně o ochraně osobních údajů, a to pokud je prováděna záloha těchto záznamů a zároveň účelem záznamu je identifikace osoby, jak uvádí Stanovisko č. 1/2006 Úřadu pro ochranu osobních údajů k provozování kamerového systému z hlediska zákona o ochraně osobních údajů (dále jen „stanovisko č. 1/2006“).⁹¹ Zde však dochází dle Bartíka a Janečkové k situaci, při které se nedá takto jednoznačně určit, že se jedná o osobní údaj, a to ve smyslu situace, kdy kvalita záznamu, resp. osobního údaje není taková, jaká je zapotřebí k identifikaci, resp. nepřímé identifikaci osoby.⁹²

Z výše uvedených definic lze vyvodit, že obecní policie, resp. obec provozující kamerový systém zpracovává osobní údaje, neboť provádí systematické operace s osobními údaji subjektu (fyzické osoby), kterého lze touto činností identifikovat. Z výkladu zákona o ochraně osobních údajů však jednoznačně nevyplývá, zda je taková obecní policie, resp. obec provozující kamerový systém správce či zpracovatel osobních údajů. Spíše je v tomto směru nutné označit obec v pozici správce, neboť určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů a obecní policii jako zpracovatele, neboť je pověřena správcem (obcí) ke zpracování osobních údajů.

Systematické pořizování obrazových záznamů na místech veřejně přístupných a jejich následné zpracování představuje nepochybně možnost identifikace některých osob s ohledem na kvalitu záznamu, stavu vnějších povětrnostních vlivů, apod. Jistě se však nedá hovořit o identifikaci přímé. I tak je však často možné díky těmto obrazovým záznamům odlišit od sebe jednotlivé fyzické osoby a případně je identifikovat.⁹³

⁹¹ „Provozování kamerového systému je považováno za zpracování osobních údajů, pokud je vedle kamerového sledování prováděn záznam pořizovaných záběrů, nebo jsou v záznamovém zařízení uchovávány informace a zároveň účelem pořizovaných záznamů, případně vybraných informací, je jejich využití k identifikaci fyzických osob v souvislosti s určitým jednáním.“ Stanovisko č. 1/2006 [on-line]. uoou.cz, [cit. 2017-26-11].

Dostupné z: https://www.uoou.cz/files/stanovisko_2006_1.pdf

⁹² „Je třeba konstatovat, že pokud ze zvláštních okolností při pořízení záznamu nebude možné jednotlivé osoby identifikovat, lze v obecné rovině uvést, že informace obsažené v záznamech z kamerových systémů nedosahují kvality osobního údaje, neboť z pouhého obrazového záznamu fyzické osoby nelze tuto osobu bez použití dalších doprovodných údajů, v záznamu neobsažených, obecně ztotožnit.“ BARTÍK, V., JANEČKOVÁ, E. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi: vybrané otázky*. 3. vyd. Praha: Linde Praha, 2013. s. 142

⁹³ „Fyzická osoba je identifikovatelná, pokud ze snímku, na němž je zachycena, jsou patrné její charakteristické rozpoznávací znaky (zejména obličej) a na základě propojení rozpoznávacích

Je nutné uvést, že obecní policie provozuje kamerový systém podle zvláštního zákona⁹⁴ a rovněž Policie ČR je v tomto směru vázána zvláštním zákonem.⁹⁵ Jistá omezení vyplývající ze zákona o ochraně osobních údajů se tak na tyto dva orgány v tomto směru nevztahují. Např. se jedná o nutnost udělení souhlasu subjektu údajů se zpracováváním jeho osobních údajů⁹⁶, který však v případě bezpečnostního kamerového systému není zapotřebí.⁹⁷ Jedná se o to, že není možné vymezit jednoznačně okruh osob, které se vyskytují v dosahu kamery a vyžádat od nich řádný souhlas ke zpracování jejich osobních údajů.⁹⁸ V praxi by se však v rámci tohoto konkrétního problému vycházelo ze zákona o obecní policii a jejího oprávnění pořizovat záznamy na místě veřejně přístupném, a to bez souhlasu osob na záznamu zachycených, neboť obecní policie plní zvláštní úkoly dle zákona o obecní policii, jak je uvedeno v kapitole 3.1.2.

Důležitým faktem celé této problematiky je však to, že obec, která zřídí kamerový monitorovací systém na své vlastní náklady, ze kterých rovněž financuje obecní policii, vystupuje jako veřejnoprávní korporace⁹⁹ a musí při pořizování takového systému postupovat v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů. Obec je dokonce vázána povinností chránit veřejný pořádek, jak je uvedeno v kapitole 3.1.2, k čemuž je logicky oprávněna zřídit kamerový systém. Netýká se jí však např. oznamovací povinnost¹⁰⁰, neboť obec provozováním kamerového systému uplatňuje svá práva a povinnosti¹⁰¹ podle zvláštního zákona.¹⁰² Když však tento kamerový systém pořizuje

znaků s dalšími disponibilními údaji je možná plná identifikace osoby.“ Stanovisko č. 1/2006 [on-line]. uoou.cz, [cit. 2017-26-11].

Dostupné z: https://www.uoou.cz/files/stanovisko_2006_1.pdf

⁹⁴ Zákon o obecní policii

⁹⁵ Zákon o Policii ČR

⁹⁶ Viz ustanovení § 5 odst. 2 zákona o ochraně osobních údajů „Správce může zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektu údajů.“

⁹⁷ Viz ustanovení § 5 odst. 2 písm. e) zákona o ochraně osobních údajů „Bez tohoto souhlasu je může zpracovávat, pokud je to nezbytné pro ochranu práv a právem chráněných zájmů správce, příjemce nebo jiné dotčené osoby.“

⁹⁸ Stanovisko č. 1/2006 [on-line]. uoou.cz, [cit. 2017-26-11].

Dostupné z: https://www.uoou.cz/files/stanovisko_2006_1.pdf

⁹⁹ Viz ustanovení § 2 zákona o obcích „Obec je veřejnoprávní korporací...“

¹⁰⁰ Viz ustanovení § 16 odst. 1 zákona o ochraně osobních údajů „Ten, kdo hodlá jako správce zpracovávat osobní údaje nebo změnit registrované zpracování podle tohoto zákona, s výjimkou zpracování uvedených v § 18, je povinen tuto skutečnost písemně oznámit Úřadu před zpracováváním osobních údajů.“

¹⁰¹ Viz ustanovení § 18 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů „Oznamovací povinnost podle § 16 se nevztahuje na zpracování osobních údajů, které správci ukládá zvláštní

pro svou obecní policii, která řeší problematiku zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku podle zákona o obecní policii, zdálo by se logické, že je možné na pořízení kamerového systému aplikovat oprávnění ze zákona o obecní policii, jak je uvedeno v kapitole 3.1.2. Jelikož je však obecní policie orgánem obce, tedy podřízeným orgánem obce, a obec je, coby veřejnoprávní korporace, zřizovatelem kamerového systému, musí se na pořízení kamerového systému aplikovat jednak zákon o obcích a zákon o ochraně osobních údajů, a při provozování kamerového systému se následně z hlediska obecní policie uplatní oprávnění v zákoně o obecní policii. Jednotlivá zákonná ustanovení týkající se této problematiky se tak prolínají, duplicitně opravňují k provozování kamerového systému obec, resp. obecní policii, v různých fázích přípravy a finálního použití kamerového systému se uplatňují jiná zákonná ustanovení, což vede ke zbytečné složitosti a může v konečném důsledku vést k nepřehlednosti výkladu zákona. Z tohoto závěru vyplývá, že zákon o ochraně osobních údajů slouží spíše k samotnému prvotnímu oprávnění zřídit kamerový systém ze strany obce, ale na samotné provozování tohoto systému ze strany obecní policie a případně Policie ČR se aplikují spíše zákony zvláštní.¹⁰³ Co se soukromé sféry týče (kamerový systém v budovách firem, v okolí těchto budov, apod.), představuje zákon o ochraně osobních údajů stěžejní právní normu.

3.1.5 Vybraná ustanovení Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

Jak již bylo uvedeno v kapitole 3.1.1, Směrnice představuje základní pramen pro právní předpisy všech členských zemí Evropské unie ve spojení s ochranou osobních údajů. Z pohledu charakteru unijního práva se Směrnice zařazuje mezi tzv. sekundární právo.¹⁰⁴ Podstata existence směrnic pramení z potřeby sjednotit určitou právní úpravu ve všech členských státech, přičemž směrnice jsou nástrojem tohoto sjednocení, resp. skrze ně jsou určena a následně aplikována jistá pravidla, jak potřebného sjednocení

zákon nebo je takových osobních údajů třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštního zákona.“

¹⁰² Zákon o obcích

¹⁰³ Zákon o obecní policii a zákon o Policii ČR

¹⁰⁴ „Sekundární právo je tvořené normami vytvářenými orgány Unie (akty Unie) na základě zmocnění obsaženého v právu primárním, tedy nařízení, směrnice a rozhodnutí, jakož i právně nezávazná doporučení a stanoviska.“ TOMÁŠEK, M., TÝČ V., MALENOVSKÝ J., et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. s. 58

dosáhnout.¹⁰⁵ Požadovaného výsledku pramenícího ze směrnic dosahuje každý členský stát samostatně ve spojení s aplikováním svých právních předpisů.¹⁰⁶

V první řadě je nutné uvést, že Směrnice se de facto inspiruje Úmluvou č. 108, která se především vlivem technologického pokroku stala zastaralou, jak uvádí Žůrek.¹⁰⁷

Evropský parlament a Rada Evropské unie přijaly Směrnici 24. října 1995 vzhledem k několika důvodům. Nejvýznamnějším, avšak velmi obecným důvodem je uplatnění cílů Evropské unie, které vycházejí ze Smlouvy o Evropské unii.¹⁰⁸ Konkrétněji Směrnice reaguje především na význam moderního rozvoje technologií a jeho vlivu na veškeré činnosti související s osobními údaji.¹⁰⁹ Dále Směrnice reaguje na rozdílnost členských zemí ohledně právní ochrany osob, zvláště na právo na soukromí¹¹⁰, a s tím související nutnost sjednocení postupu a pravidel při zajištění ochrany osobních údajů, jejich zpracování a předávání, a to jak na vnitrostátní, tak na mezinárodní úrovni.

Ačkoli byla Směrnice přijata s cílem sjednotit širokou škálu činností s osobními údaji, je důležité zmínit, že Směrnice se nevztahuje na zpracování osobních údajů, resp.

¹⁰⁵ „Znamená to, že unijní právo stanoví pro všechny členské státy určitý rámec, tedy společenské zásady, resp. základní pravidla nebo minimální standard. Vlastní úprava v takto daném rámci zůstává v dispozici členských států. Nástrojem této metody je směrnice.“ TOMÁŠEK, M., TÝČ V., MALENOVSKÝ J., et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. s. 108

¹⁰⁶ „Formu této úpravy si zvolí každý stát sám (např. zákon nebo vyhláška), avšak musí jít o obecně závazný předpis.“ TOMÁŠEK, M., TÝČ V., MALENOVSKÝ J., et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. s. 109

¹⁰⁷ „Vystala nutnost regulovat zpracování osobních údajů takovým právním instrumentem, který by ochranu osobních údajů při jejich zpracování podrobně upravil jako celek, reflektoval by technologický vývoj od přijetí Úmluvy č. 108 a zároveň by právní úpravu v evropské prostoru alespoň částečně sjednotil.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 14

¹⁰⁸ Viz recitál 1 Směrnice „Hlavní myšlenka spočívá ve vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, ve vytváření stále těsnějších vztahů mezi státy, které Společenství sdružuje, v zajišťování hospodářského a sociálního pokroku společným jednáním vedoucím k odstraňování překážek rozdělovacích Evropu, v podpoře neustálého zlepšování životních podmínek svých občanů, v zachování a posilování míru a svobody, a v podpoře demokracie na základě základních práv přiznávaných v ústavách a zákonech členských států a ustanoveními Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.“

¹⁰⁹ Viz recitál 14 Směrnice „S ohledem na význam současného rozvoje technologií pro příjem, přenos, úpravu, zaznamenání, uchování či sdělování zvukových a obrazových údajů týkajících se fyzických osob v rámci informační společnosti se tato směrnice použije i na zpracování těchto údajů.“

¹¹⁰ Viz recitál 7 Směrnice „Rozdíly mezi členskými státy, pokud jde o úroveň ochrany práv a svobod osob, zejména práva na soukromí, mohou s ohledem na zpracování osobních údajů zabránit přenosu těchto údajů z území jednoho členského státu na území jiného členského státu.“

na pořizování obrazových a zvukových záznamů v rámci činnosti směřující k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti členských států.¹¹¹ Tento zásadní fakt staví Směrnici, resp. její působnost mimo činnosti obecní policie a Policie ČR v rámci plnění základních úkolů těchto orgánů, jak je uvedeno v kapitole 3.1.2 a 3.1.3. Působnost Směrnice se dotýká hlavně oblasti podnikání ve spojení s osobními údaji, jak uvádí Kučerová.¹¹²

Směrnice definuje základní pojmy, jako je osobní údaj.¹¹³ Výklad tohoto pojmu je ve srovnání s výkladem stejného pojmu v zákoně o ochraně osobních údajů totožný¹¹⁴, stejně jako v zákonech zabývajících se ochranou osobních údajů většiny členských států, jak uvádí Novák.¹¹⁵ Na tomto příkladu je patrné, že ze Směrnice skutečně zákon o ochraně osobních údajů vychází a jednotlivé výklady a pojmy se liší buď jen okrajově, nebo vůbec, v žádném případě však Směrnici neodporují. Směrnice obsahuje definice pojmů týkajících se osobních údajů a jejich zpracování, avšak bližší komentování jednotlivých výkladů Směrnice by vedlo k parafrázování již zmíněného zákona o ochraně osobních údajů v kapitole 3.1.4.

Směrnice je zcela jistě jedním z mnoha nástrojů, jak ještě více sdružit členské státy Unie. Z hlediska činnosti bezpečnostních složek se projevuje stále užší a efektivnější spolupráce. Pohraniční oblasti naší země, jako je např. Euroregion Nisa a

¹¹¹ Viz recitál 16 Směrnice „*Tato směrnice se nevztahuje na zpracování údajů tvořených zvuky či obrazy, jako například údajů zjištěných při dohledu pomocí videokamer, pokud byly zavedeny pro zajištění veřejné bezpečnosti, obrany a bezpečnosti státu, nebo pro výkon činností státu v oblasti trestní nebo pro výkon jiných činností, které nespádají do oblasti působnosti práva Společenství.*“

¹¹² „*V roce 2004 v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie a v souladu se závazky vyplývajícími pro Českou republiku bylo nutné v souladu se Směrnicí 95/46/ES stanovit použitelná ustanovení českého právního řádu pro všechny subjekty (právnícké i fyzické osoby) se sídlem v České republice a pro pobočky zahraničních subjektů (evropských i mimoevropských) podnikajících v České republice, které hodlají zpracovávat osobní údaje na území České republiky nebo takovéto informace přes území České republiky přenášet.*“ KUČEROVÁ, A. a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2012. s. 2, 3

¹¹³ Viz čl. 2 písm. a) Směrnice „*Osobními údaji se rozumí veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné osobě (subjekt údajů); identifikovatelnou osobou se rozumí osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména s odkazem na identifikační číslo nebo na jeden či více zvláštních prvků její fyzické, fyziologické, psychické, ekonomické, kulturní nebo sociální identity.*“

¹¹⁴ Viz uvedené ustanovení § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů v kapitole 3.1.4

¹¹⁵ „*Ve většině členských států byla převzata definice ze směrnice 95/46/ES jen se změnami okrajového významu.*“ NOVÁK, D. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 86

Euroregion Beskydy, a nejen ony, spolupracují třeba skrze Odbory mezinárodní policejní spolupráce denně, a to hlavně ve smyslu předávání informací o osobách z registrů daných zemí, které jsou potřebné k objasnění trestné činnosti, vypátrání pohřešovaných osob a věcí apod. Ve srovnání s dobou, kdy tato spolupráce neprobíhala vůbec nebo jen v omezené míře, tak třeba nebylo možné postihnout řidiče vozidla za spáchání přestupku překročení maximální povolené rychlosti, pokud stát, v němž se dopustil přestupku, opustil, trvale zde nežije, tedy není občanem tohoto státu a již se sem nevrátil. To je dnes minulostí.

3.1.6 Vybraná ustanovení Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení Směrnice 95/46/ES

Jak již bylo uvedeno v kapitole 3.1.1, Nařízení nahradí Směrnici, která se zrušuje s účinkem ode dne 25. května 2018 a Nařízení bude představovat základní právní předpis všech členských zemí Evropské unie ve spojení s ochranou osobních údajů. Dnem jeho účinnosti dojde ke zrušení zákona o ochraně osobních údajů.¹¹⁶ Z pohledu charakteru unijního práva se nařízení stejně jako směrnice řadí mezi tzv. sekundární právo. Podstata existence nařízení je do jisté míry podobná s podstatou existence směrnice, tedy pramení z potřeby sjednotit určitou právní úpravu ve všech členských státech, nařízení je však oproti směrnici nejen obecně závazné, ale je přímo použitelné¹¹⁷ a má zpravidla přímý účinek.¹¹⁸ To je velmi zásadní rozdíl, neboť nařízení má charakter zákona s celounijní působností, jak uvádí Tomášek, Týč a Malenovský.¹¹⁹

¹¹⁶ „Ke dni účinnosti Obecného nařízení bude původní zákon o ochraně osobních údajů zrušen, neboť nově již bude odpovídající práva a povinnosti upravovat Obecné nařízení, které převzme roli zákona o ochraně osobních údajů.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 19

¹¹⁷ „Nařízení je přímo použitelné, jeho transpozice do vnitrostátního práva není proto nutná. Proto se nařízení nevyhlašují ve vnitrostátních sbírkách právních předpisů.“ TOMÁŠEK, M., TÝČ V., MALENOVSKÝ J., et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. s. 108

¹¹⁸ „Nařízení má přímý účinek. Jednotlivci se tak mohou dovolávat právní normy obsažené v nařízení u vnitrostátního orgánu přímo a vnitrostátní orgán (soudní nebo správní) má povinnost danou právní normu aplikovat.“ TOMÁŠEK, M., TÝČ V., MALENOVSKÝ J., et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. s. 108

¹¹⁹ „Funkci právního normativního aktu plní nařízení. Má v zásadě charakter zákona s celounijní působností. Může se tedy vztahovat na kterýkoli subjekt práva v rámci Unie.“ TOMÁŠEK, M., TÝČ V., MALENOVSKÝ J., et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. s. 107

Rozdílem mezi směrnicí a nařízením v rámci práva Evropské unie je tedy to, že směrnice je nástrojem pro dosažení určité legislativní změny, která je pro členské státy přijetím směrnice sice závazná, avšak dochází k ní postupně v určitém časovém horizontu, který je závazný. Naproti tomu nařízení představuje legislativní změnu jako takovou, přičemž tato změna nastává dnem účinnosti nařízení.¹²⁰ Dalším velmi významným rozdílem mezi směrnicí a nařízením je to, že z nařízení nelze převádět žádný obsah do zákonů jednotlivých členských zemí, jak tomu je u směrnice¹²¹, jak je uvedeno v kapitole 3.1.4 a 3.1.5.

Účel přijetí Nařízení je stejný jako u Směrnice, tedy z obecného úhlu pohledu se jedná o sjednocení postupu a pravidel při ochraně, zpracování a předávání osobních údajů v rámci Evropské unie, ale i v rámci jednotlivých členských států. Stejně jako musela Směrnice, která vstoupila v platnost 13. prosince 1995, reagovat na tehdejší pokrok v informačních technologiích a komunikačních sítí s ohledem na zvyšující se nároky na ochranu osobních údajů, bylo více než nutné vytvořit novou jednotnou normu, která může být schopna reagovat na situaci dnešní doby, na což reagoval Evropský parlament a Rada Evropské unie přijetím Nařízení. Otázkou je, proč se upřednostnilo vydání nařízení oproti směrnici.¹²² Jak však uvádí Žůrek, je to dáno tím, že Směrnice zajistila harmonizaci jen částečně.¹²³

Nařízení reaguje na to, že se cíle Směrnice nepodařily splnit do té míry, která by byla považována za uspokojivou, což je dle výkladu Nařízení způsobeno také nejednotným uplatňováním cílů Směrnice v rámci jednotlivých členských států,¹²⁴ což

¹²⁰ „Zjednodušeně řečeno, nařízení Evropské unie nahrazuje vnitrostátní právní předpis a analogicky jej lze z pohledu jeho adresátů označit za obdobu zákona.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 15, 16

¹²¹ „Nařízení se nevyhlašují ve vnitrostátních sbírkách právních předpisů. Členské státy nesmějí přenést obsah nařízení do svých vnitrostátních právních norem, mohou jen přijmout právní předpisy nezbytné k jejich aplikaci.“ TOMÁŠEK, M., TÝČ V., MALENOVSKÝ J., et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. s. 108

¹²² „Obecně platí pravidlo, že oblasti, jež lze upravit směrnicí, není třeba upravovat nařízením. Toto pravidlo však není vždy v praxi respektováno.“ TOMÁŠEK, M., TÝČ V., MALENOVSKÝ J., et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. s. 108

¹²³ „Na základě zkušeností se Směrnicí 95/46/ES, která harmonizaci zajistila jen v základních otázkách a částečně, bylo nově pro revizi právního rámce zpracování osobních údajů použito nařízení Evropské unie, které přímo stanovuje povinnosti a přiznává práva přímo jeho adresátům.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 15

¹²⁴ Viz recitál 9 Nařízení „Ačkoliv cíle a zásady směrnice 95/46/ES nadále platí, nezabránilo to roztržitosti v provádění ochrany údajů v celé Unii, právní nejistotě ani rozšířenému pocitu

uvádí také Žůrek.¹²⁵ Nařízení dále reaguje stejně jako Směrnice na rozvoj technologií¹²⁶, přičemž Nařízení vyžaduje důsledné zefektivnění ochrany osobních údajů v tomto ohledu.¹²⁷

Mimo Nařízení je v rámci nového revidování ochrany osobních údajů nutné uvést také Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2016/680 ze dne 26. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV (dále jen „Směrnice č. 2016/680“), která řeší oblast zpracování osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů.¹²⁸ Směrnice č. 2016/680 tedy řeší jinou oblast problematiky ochrany osobních údajů, než se zabývá tato práce.

veřejnosti, že v souvislosti s ochranou fyzických osob existují značná rizika, zejména pokud jde o činnosti prováděné online. Rozdíly v úrovni ochrany práv a svobod fyzických osob, zejména práva na ochranu osobních údajů, v souvislosti se zpracováním osobních údajů v členských státech mohou bránit volnému pohybu osobních údajů v rámci Unie. Tyto rozdíly proto mohou být překážkou pro výkon hospodářských činností na úrovni Unie, mohou narušovat hospodářskou soutěž a bránit orgánům veřejné moci ve výkonu povinností, které jim ukládají právní předpisy Unie. Tato rozdílná úroveň ochrany je způsobena rozdíly v provádění a uplatňování směrnice 95/46/ES.“

¹²⁵ „Je neoddiskutovatelné, že Směrnice 95/46/ES se v základních parametrech podařilo sjednotit právní rámec ochrany osobních údajů v evropském prostoru, nicméně jednotlivé státy si její provedení mnohdy vysvětlili po svém a v některých, a to i podstatných, ohledech se od sebe lišily.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 15

¹²⁶ Viz recitál 6 Nařízení „Rychlý technologický rozvoj a globalizace s sebou přinesly nové výzvy pro oblast ochrany osobních údajů. Rozsah shromažďování a sdílení osobních údajů významně vzrostl. Technologie umožňují jak soukromým společnostem, tak orgánům veřejné moci využívat při provádění jejich činností osobní údaje v nebyvalém rozsahu. Fyzické osoby stále častěji své osobní údaje zveřejňují, a to i v globálním měřítku. Technologie změnily ekonomiku i společenský život a měly by dále usnadňovat volný pohyb osobních údajů v rámci Unie a předávání do třetích zemí a mezinárodním organizacím a zároveň zajistit vysokou úroveň ochrany osobních údajů.“

¹²⁷ Viz recitál 7 Nařízení „Tento vývoj vyžaduje pevný a soudržnější rámec pro ochranu osobních údajů v Unii, jenž by se opíral o důsledné vymáhání práva, a to s ohledem na nezbytnost nastolit důvěru, která umožní rozvoj digitální ekonomiky na celém vnitřním trhu. Fyzické osoby by měly mít možnost kontrolovat své vlastní osobní údaje. Měla by být posílena právní a praktická jistota fyzických osob, hospodářských subjektů a orgánů veřejné moci.“

¹²⁸ Viz článek 1 odst. 1 Směrnice č. 2016/680 „Tato směrnice stanoví pravidla týkající se ochrany fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, včetně ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení.“

Stávající nejvýznamnější definice pojmů, které jsou použity jak ve Směrnici, resp. v zákoně o ochraně osobních údajů, tak v Nařízení, se liší svým slovním výkladem jen okrajově, často jsou jen doplněny a rozšířeny, obsahově jsou však stejné.¹²⁹

Nařízení nově řeší situaci, při které je nutné posoudit vliv zamýšlených operací na ochranu osobních údajů.¹³⁰ Jedná se o omezení zbytečného zásahu do práv a svobod osoby, když je tento zásah prováděn správcem pomocí nových technologií, tedy také pomocí kamerového systému. Pro takové posouzení vlivu je vyžadován posudek pověřence¹³¹, který vypomáhá správcům v problematice souladu zpracování a ochrany osobních údajů.¹³² Posouzení vlivu je nutné mimo jiné v případě rozsáhlého systematického monitorování¹³³ veřejně přístupných prostor¹³⁴, tedy např. pomocí kamerového systému obce. Důležité v tomto směru je fakt, že pověřenec pro ochranu osobních údajů musí být jmenován mimo další v případě, kdy zpracování osobních údajů provádí orgán veřejné moci či veřejný subjekt,¹³⁵ přičemž za orgán veřejné moci

¹²⁹ „Pokud jde o klíčové pojmy a základní zásady zpracování, na kterých je zpracování osobních údajů obecně postaveno, představuje Obecné nařízení v tomto ohledu kontinuitu se Směrnicí 95/46/ES. Definice osobního údaje či zpracování jsou obsahově zachovány stejně jako zásady zpracování osobních údajů.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 22, 23

¹³⁰ Viz čl. 35 odst. 1 Nařízení „Pokud je pravděpodobné, že určitý druh zpracování, zejména při využití nových technologií, bude s přihlédnutím k povaze, rozsahu, kontextu a účelům zpracování bude mít za následek vysoké riziko pro práva a svobody fyzických osob, provede správce před zpracováním posouzení vlivu zamýšlených operací zpracování na ochranu osobních údajů. Pro soubor podobných operací zpracování, které představují podobné riziko, může stačit jedno posouzení.“

¹³¹ Viz čl. 35 odst. 2 Nařízení „Při provádění posouzení vlivu na ochranu osobních údajů si správce vyžádá posudek pověřence pro ochranu osobních údajů, byl-li jmenován.“

¹³² „Hlavním úkolem pověřence je především být nápomocný správcům dosáhnout souladu zpracování osobních údajů a tím chránit i práva a svobody subjektu údajů.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 102

¹³³ „Systematické monitorování může představovat vysoké riziko pro práva a svobody fyzických osob, neboť může být prováděno i za podmínek, kdy si fyzické osoby nemusí být takového monitorování vědomy a v některých případech může být pro subjekt údajů nemožné, aby se dokázal z takového sledování vymanit (např. sledování veřejných prostranství.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 119

¹³⁴ Viz čl. 35 odst. 3 písm. c) Nařízení „Posouzení vlivu na ochranu osobních údajů podle odstavce 1 je nutné zejména v těchto případech: rozsáhlé systematické monitorování veřejně přístupných prostorů.“

¹³⁵ Viz čl. 37 odst. 1 písm. a) Nařízení „Správce a zpracovatel jmenují pověřence pro ochranu osobních údajů v každém případě, kdy zpracování provádí orgán veřejné moci či veřejný subjekt, s výjimkou soudů jednajících v rámci svých soudních pravomocí.“

lze označit obecní policii i Policií ČR¹³⁶, a za veřejný subjekt lze označit veřejnoprávní korporaci, resp. obec.¹³⁷

V současné době panuje očividný strach v očích veřejnosti z účinku Nařízení, a to v mnoha ohledech, nejvíce v rámci podnikatelské činnosti v oblasti zpracování osobních údajů při této činnosti, např. při internetovém obchodování. Na druhé straně však Nařízení vlivem jeho přímé použitelnosti a přímého účinku představuje jisté zjednodušení, jak uvádí Žůrek.¹³⁸ Ačkoli Směrnice znamenala značný obrat a nastavení směru, kterým by se právní předpisy zabývající se ochranou osobních údajů měla ubírat, představuje Nařízení v tomto ohledu zcela jedinečný obrat.¹³⁹ V dnešní moderní a stále expandující společnosti je však nutné adekvátně reagovat a chránit základní práva osob. A je to právě ochrana soukromí, která je vlivem prudkého vývoje celého světa stále více v ohrožení. V budoucnu se tedy jistě legislativa bude opět novelizovat, a to tak rychle, jak se budou vyvíjet technologie související s touto problematikou. Problémem je, že obsah zákonů, ať už konkrétních zemí, tak i těchto nařízení, směrnic apod., vede vlivem jejich stále objemnějšího obsahu k ještě větším rozporům a je jen otázkou času, kdy tento právní systém bude natolik objemný a problematický, že se stane neudržitelným. To možná povede k nutnosti změny společenského systému jako celku.

3.2 Požadavky na spolupráci obecní policie a Policie České republiky

Policie ČR až na určité výjimky nezřizuje ani neprovozuje kamerové systémy. Jsou to právě obce, které monitorovací kamerové systémy zřizují a obstarávají prostřednictvím obecní policie. S ohledem na tato fakta je nutné, aby obecní policie a místně příslušné obvodní oddělení Policie ČR k obci navzájem spolupracovali, a to samozřejmě nejen v této oblasti.

¹³⁶ „Obecně se orgánem veřejné moci rozumí orgán, který reprezentuje veřejnou moc a je ze zákona oprávněn autoritativně rozhodovat o právech a povinnostech fyzických či právnických osob nebo jinak zasahovat do jejich právní sféry.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 106

¹³⁷ „Za veřejný subjekt se v považují především veřejnoprávní korporace, kterým jsou svěřeny úkoly ve veřejné správě.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 107

¹³⁸ „Pro subjekty, které chtějí působit v jiné Evropské zemi, odpadá nutnost tyto vnitrostátní předpisy podrobně studovat.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 16

¹³⁹ „Právě použití nařízení Evropské unie je v tomto kontextu revoluční, jelikož dosud nikdy nebylo nařízení Evropské unie použito pro úpravu tak širokého komplexu vztahů.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 16

Ačkoli je Policie ČR orgánem s celostátní působností, je dále rozdělena na nižší organizační články, jak je uvedeno v kapitole 3.1.3, a to mimo jiné na jednotlivá obvodní oddělení, coby nejnižších a zároveň nejdůležitějších článků z hlediska tohoto hierarchického uspořádání, aby bylo vůbec možné efektivně plnit jí zákonem uložené úkoly. Znamená to tedy, že každá obec České republiky, nebo její jednotlivé části, spadá do místní příslušnosti určeného obvodního oddělení Policie ČR, i když se tento útvar Policie ČR v drtivé většině případů neřídí hraničním vymezením dané obce, resp. není těmito hranicemi vymezen, jako je tomu u obecní policie. Z pohledu místní příslušnosti těchto nejnižších článků Policie ČR jsou rozhodující spíše hranice jednotlivých krajů a okresů, v rámci nichž je místní příslušnost těchto článků rozdělena.

Protože se z hlediska zákona o obecní policii věnuje obecní policie zajišťování místních záležitostí veřejného pořádku dané obce a z hlediska zákona o Policii ČR se obvodní oddělení Policie ČR rovněž zabývá zabezpečením veřejného pořádku v rámci své místní působnosti, je jasné, že dochází v jisté míře k překrývání působnosti obecní policie a Policie ČR.¹⁴⁰ Tento fakt vede neodmyslitelně k nutnosti vzájemné spolupráce obecní policie a Policie ČR, aby především nedocházelo k duplicitě prováděných úkolů a rovněž k případným vzájemným konfliktům. Touto spoluprací se zabývá jak zákon o Policii ČR, kde je zmíněna tzv. koordinační dohoda¹⁴¹, tak zákon o obecní policii.¹⁴² Takto zákonně stanovená spolupráce představuje stěžejní skutečnost ve spojení s městským kamerovým systémem, neboť je to samozřejmě právě spolupráce mezi obecní policií a Policií ČR, která je nezbytná pro efektivní využívání těchto systémů s ohledem na to, že jsou to právě obce, které s ohledem na běžnou praxi kamerové systémy zřizují, jak je uvedeno v kapitole 3.1.2. Spoluprací obecní policie a Policie ČR, resp. jednotlivých obvodních oddělení Policie ČR se dále zabývá závazný pokyn č. 110¹⁴³, ale nijak blíže ji nespecifikuje.

¹⁴⁰ „V případě, že je v obci zřízena obecní policie, která ze zákona zajišťuje pouze místní záležitosti veřejného pořádku, překrývá se tato její působnost s působností Policie České republiky v oblasti ochrany veřejného pořádku.“ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 18.

¹⁴¹ Viz uvedené ustanovení § 16 odst. 1 zákona o Policii ČR v kapitole 3.2

¹⁴² Viz uvedené ustanovení § 1 odst. 3 zákona o obecní policii v kapitole 3.1.2

¹⁴³ Viz čl. 4 odst. 1 písm. d) závazného pokynu č. 110 „*Oddělení v souladu s principy community policing plní úkoly policie na úsecích spolupráce s orgány místní samosprávy při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.*“

Zákon o obecní policii ani zákon o policii ČR výslovně neupravují spolupráci mezi obecní a státní policií. Zákon o Policii ČR však uvádí výčet náležitostí výše uvedené koordinační dohody¹⁴⁴, avšak dohoda je musí obsahovat, jinak je neplatná, jak uvádí Mates.¹⁴⁵ Je nutné uvést, že koordinační dohoda není považována za právně závazný akt, jde spíše o jistý druh vzájemné koordinace činnosti obecní policie a Policie ČR a v žádném případě nejde o přenášení výkonu povinností apod., jak uvádí Vangeli.¹⁴⁶ Dle Matese se jedná o určitý specifický typ veřejnoprávní smlouvy.¹⁴⁷

Nejdůležitější stránkou koordinační dohody je určení, jak a s pomocí jakých nástrojů bude činnost obecní policie a Policie ČR probíhat, jak uvádí Vangeli.¹⁴⁸ Mates dále zmiňuje význam koordinačních dohod v oblasti určení míry podílu na ochraně veřejného pořádku ze strany obecní policie a Policie ČR.¹⁴⁹ S tím souvisí další velmi důležitý aspekt koordinačních dohod, a sice efektivní výměna informací mezi oběma subjekty, které obecní policie nebo Policie ČR využívá v rámci svých kompetencí.¹⁵⁰ Významnou oblastí koordinačních dohod je rovněž možnost společných hlídek

¹⁴⁴ Viz ustanovení § 16 odst. 3 zákona o Policii ČR „*Koordinační dohoda obsahuje zejména a) formy a nástroje nepřetržité koordinace obce a útvaru policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obci, b) úkoly obce a útvaru policie v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek v obci, c) úkoly obce a útvaru policie při porušení veřejného pořádku v obci, d) podíl obce a útvaru policie na zajištění plnění úkolů podle písmen b) a c), e) formy a nástroje hodnocení plnění úkolů podle písmen b) a c) a odstraňování případných zjištěných nedostatků.*“

¹⁴⁵ „*Koordinační smlouva týkající se spolupráce policie s obcemi musí obsahovat uvedené zvláštní náležitosti, a pokud by se tak nestalo, bude neplatná.*“ MATES, P. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009.* Praha: Linde, 2009. s. 45

¹⁴⁶ „*Jde o organizační ujednání, nikoliv právně závazný akt, ze kterého by jejím stranám vznikaly práva a povinnosti, jejichž neplnění by se dalo formálním způsobem sankcionovat. Nejde a nemůže jít o jakýkoliv druh přenášení výkonu státní správy či samosprávy.*“ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář.* 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 76.

¹⁴⁷ „*Tato smlouva má charakter koordinační veřejnoprávní smlouvy, kde na obou stranách jsou subjekty veřejné správy.*“ MATES, P. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009.* Praha: Linde, 2009. s. 44

¹⁴⁸ „*V první řadě by měly koordinační dohody obsahovat vymezení způsobů a nástrojů koordinace policie a obce při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v obci.*“ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář.* 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 77

¹⁴⁹ „*Posláním těchto veřejnoprávních dohod je spolupráce na předmětném úseku tak, aby byl určen podíl jednotlivých subjektů na zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území dané obce a stanoveny prostředky, včetně možnosti společného postupu obou subjektů.*“ MATES, P. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009.* Praha: Linde, 2009. s. 45

¹⁵⁰ „*Výměna informací musí mít určitý pravidelný rámec, určitý průběžný systémový charakter, aby účinně plnila svůj smysl.*“ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář.* 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 77.

strážníků a policistů, která je stanovena také v závazném pokynu č. 110 pod označením smíšená hlídka¹⁵¹, nebo zajišťování finančních prostředků pro zabezpečení veřejného pořádku.¹⁵² V rámci koordinační dohody jistě může dojít, ve smyslu prevence páčání všech typů deliktů, také k dohodě o využívání městských kamerových systémů a uložených záznamů.

Z hlediska spolupráce Policie ČR a obecní policie je nutné zmínit Závazný pokyn policejního prezidenta č. 46 ze dne 28. března 2003, kterým se stanoví postup Policie České republiky při zajišťování výcviku strážníků obecní (městské) policie k výkonu oprávnění a používání donucovacích prostředků (dále jen závazný pokyn č. 46¹⁵³), který přímo reaguje na zákon o obecní policii a z něho pramenící úkoly pro Policii ČR.¹⁵³ Závazný pokyn č. 46, jak již z jeho názvu vyplývá, tedy umožňuje na žádost obce zajistit ze strany Policie ČR výcvik strážníků ve výkonu oprávnění, hlavně používání donucovacích prostředků.¹⁵⁴

Spolupráce mezi Policií ČR a obecními policiemi je značně nesourodá a nese s sebou mnoho nevyřešených problémů. Tím, že zákon o Policii ČR, zákon o obecní policii ani žádný další právní či jiný předpis tuto spolupráci přesně nedefinuje, jeví se z určitého úhlu pohledu volnost úpravy koordinačních dohod jako nevhodná. Existují totiž neoficiální fakta, která značí, že tato spolupráce závisí především na osobních vztazích funkcionářů státní a obecní policie a také na těchto vztazích mezi jednotlivými strážníky a policisty. Koordinační dohody by měly v ideálním případě především rozdělit úkoly související se zajištěním místních záležitostí veřejného pořádku mezi Policii ČR, resp. místně příslušným obvodním oddělením Policie ČR a obecní policií.¹⁵⁵

¹⁵¹ Viz článek 2 písm. o) závazného pokynu č. 110 „Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí smíšenou hlídkou hlídka s příslušníky jiných bezpečnostních sborů, obecní (městskou) policií apod.“

¹⁵² „Součástí koordinační dohody může být dále např. vymezení pravidel společných hlídek městské policie a policie. V neposlední řadě zákon uvádí možnost v dohodě stanovit způsoby a podmínky případného poskytování finančních prostředků na plnění úkolů v oblasti místních záležitostí veřejného pořádku.“ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 78, 79

¹⁵³ Viz závazný pokyn č. 46 „K zabezpečení úkolů vyplývajících pro Policii České republiky ze zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů stanovím tento pokyn.“

¹⁵⁴ Viz čl. 1 odst. 1 závazného pokynu č. 46 „Výcvik strážníků obecní (městské) k výkonu oprávnění a používání donucovacích prostředků je Policií České republiky zabezpečován na žádost obce v rozsahu nezbytném k úspěšnému plnění úkolů a využívání oprávnění strážníků.“

¹⁵⁵ „V rámci místních záležitostí veřejného pořádku je možné nalézt řadu oblastí, kde přispívá k efektivitě jejich zvládnutí, aby si policejní součást a obec úkoly rozdělila, aby se tak nedublovaly

To by mohlo např. znamenat rozdělení dané obce na oblasti, ve kterých bude působit obecní policie a ve kterých bude působit Policie ČR v rámci hlídkové činnosti¹⁵⁶ či obchůzkové činnosti.¹⁵⁷ Dále by se měly úkoly rozdělit např. v rámci měření maximální povolené rychlosti v obci, kde, kým a po jakou dobu bude prováděno apod., aby nedocházelo k duplicitě prováděných úkolů a konfliktům mezi obecní policií a Policií ČR. Bohužel se v praxi o takto efektivní spolupráci rozhodně nedá hovořit. Často dochází k tomu, že v rámci jednoho hlídkového úseku¹⁵⁸ či okrsku¹⁵⁹ působí v tentýž okamžik hlídka strážníků obecní policie a hlídka policistů Policie ČR a plní zde totožný úkol, např. již uvedené měření maximální povolené rychlosti, což vede ke konfliktu. V rámci bezpečnostních opatření¹⁶⁰, např. ohledně zajištění veřejného pořádku při volbách, často nastává situace, při níž strážníci osobně zkontrolují volební místnost a po jejich odchodu stejným způsobem zkontrolují tuto volební místnost policisté, načež následný delší časový úsek je volební místnost bez kontroly. Vlivem těchto uvedených okolností dochází ke zbytečnému plýtvání personálních prostředků, které si Policie ČR, vzhledem ke své krizové personální situaci, jak je uvedeno v kapitole 3.1.2, rozhodně nemůže dovolit.

jejich činnosti a neplývalo silami a prostředky.“ Koordinační dohody mezi Policií České republiky a obcemi a jejich potenciál [on-line]. bezpecnostni-sbory.wbs.cz, [cit. 2018-06-02]. Dostupné z: http://bezpecnostni-sbory.wbs.cz/clanky/5-2011/2011_bezpecnostni-sbory-dohody_podklad.pdf

¹⁵⁶ Viz čl. 2 písm. f) závazného pokynu č. 110 „Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí hlídkovou službou základní a systematická činnost příslušníků policie v úsecích nebo stanovištích, vykonávaná zejména k zajištění ochrany veřejného pořádku, k předcházení, zabraňování a odhalování trestné a jiné protiprávní činnosti a pátrání po hledaných osobách a věcech.“

¹⁵⁷ Viz čl. 2 písm. g) závazného pokynu č. 110 „Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí obchůzkovou službou systematická, kvalifikovaná a zpravidla samostatná činnost policistů v okrscích založená na dokonalé místní a osobní znalosti a úzké součinnosti a spolupráci se státními orgány, orgány místní samosprávy, obecní policií a právníckými a fyzickými osobami.“

¹⁵⁸ Viz čl. 2 písm. i) závazného pokynu č. 110 „Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí úsekem přesně stanovená část územního obvodu oddělení (městská čtvrť, ulice, náměstí apod.), ve které je policisty vykonávána hlídková služba.“

¹⁵⁹ Viz čl. 2 písm. h) závazného pokynu č. 110 „Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí okrskem část územního obvodu oddělení přidělovaná policistům k osobní odpovědnosti a výkonu obchůzkové služby.“

¹⁶⁰ Viz čl. 2 písm. b) závazného pokynu č. 110 „Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí bezpečnostním opatřením opatření prováděné policií a jinými subjekty k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti.“

3.2.1 Závěr

Pojem osobní údaj z historického hlediska, zvláště pak během posledních let, neustále zvětšuje svůj objem a zahrnuje stále více ukazatelů ve spojení s fyzickou osobou. Dnes již zdaleka nejde pouze o jméno, příjmení, rodné číslo, tedy o identifikační údaje¹⁶¹, ale vlivem technologického vývoje do sebe tento pojem zařadil např. IP adresu¹⁶², díky níž je ve spojení s aplikací dalších údajů možné ztotožnit konkrétní osobu¹⁶³, anebo právě obrazový záznam, který, jak je uvedeno v kapitole 3.1.4, rovněž za určitých podmínek představuje osobní údaj. Tím se problematika ochrany osobních údajů neustále prohlubuje, což je evidentní na reakci Evropského parlamentu a Rady v souvislosti s přijetím Nařízení, díky němuž bude např. v České republice zřejmě přijat nový zákon o zpracování osobních údajů¹⁶⁴, který však bude upravovat pouze zpracování osobních údajů a veškeré ostatní aspekty ochrany osobních údajů bude upravovat Nařízení. Členské státy Evropské unie se tak dostávají pod určitý diktát, který je sice chápán ve smyslu demokracie a jejího posilování, ale již omezuje vnitrostátní právní předpisy, ve smyslu Nařízení je dokonce zrušuje, jak je uvedeno v kapitole 3.1.6. Do jisté míry je to samozřejmě možné chápat pozitivně, ale otázka je, zda je vůbec reálně možné takto komplexně a striktně řešit problematiku ochrany osobních údajů s ohledem na značnou rozdílnost členských států.

Městské kamerové systémy jsou coby nástroj pro zaznamenání a ukládání obrazů, resp. osobních údajů, které mohou následně sloužit k identifikaci osoby, velmi vhodným pomocníkem nejen při zajišťování bezpečnosti veřejného pořádku, ale Nařízení již značně komplikuje jeho zřízení, a to především z důvodu povinnosti jmenování pověřence, jak je uvedeno v kapitole 3.1.6, který pod záštitou Úřadu pro

¹⁶¹ „Ke ztotožnění osoby je třeba kombinace identifikačních údajů, jako je např. rodné číslo.“ NOVÁK, D. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 87

¹⁶² „IP (Internet protocol) je jedním ze základních protokolů internetu. Patří k nespojovým protokolům, což znamená, že mezi vysílacím a příjemcem dat nemusí být přímé spojení. IP zodpovídá za adresování a za rozdělení dat do paketů a pozdější sestavení těchto paketů do původních dat.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 172

¹⁶³ „Tímto způsobem mohou být zanechány stopy, které mohou být v kombinaci s jedinečnými identifikátory použity k profilování fyzických osob a k jejich identifikaci.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 41

¹⁶⁴ „Pro některé dílčí aspekty, které Obecné nařízení umožňuje či dokonce předpokládá upravit na vnitrostátní úrovni, bude přijat nový zákon, kterým by měl být zákon o zpracování osobních údajů.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 16

ochranu osobních údajů sice může napomáhat ke zřízení kamerového systému ve smyslu jeho legislativního souladu s Nařízením, ale do jisté míry může jeho zřízení značně komplikovat s ohledem na nutnost aplikace všech požadavků plynoucích z Nařízení. Samostatná kapitola je kamerový systém zřizovaný fyzickou osobou či právnickou osobou.

Z hlediska velmi rychlého rozvoje společnosti a již uvedených aspektů tvořených technologickým vývojem je reakce vrcholného managementu Policie ČR a zákonodárců České republiky značně nedostačující. Není výjimkou, dokonce je to spíše pravidlem, že moderní technologické vymoženosti, jako jsou např. kamery instalované na služebních dopravních prostředcích, se mezi řadové policisty sloužících v ulicích měst po celé České republice dostávají s odstupem několika let, dá se říci desítky let. Je to ale jistě dáno také nedostačující, resp. nestíhající reakcí legislativy, která na vývoj technologií nedokáže adekvátně reagovat, což je způsobeno obsáhlostí, složitostí a rozporuplností zákonů. Jiná situace je u obecních policií, ke kterým se finanční prostředky dostávají mnohem rychleji a snáz skrze územní samosprávy a vybavenost strážníků je v drtivé většině, hlavně v rámci větších měst, na nesrovnatelně vyspělejší úrovni, než je tomu u Policie ČR, resp. místě příslušných obvodních oddělení Policie ČR k dané obci.

Efektivní spolupráce je v problematice účelného použití kamerových systémů klíčová, a to nejen na úrovni obecních policií a Policie ČR, ale také mezi zákonodárci Evropské unie, zákonodárci České republiky, vrcholnými představiteli Policie ČR a v neposlední řadě také jednotlivých zastupitelstev obcí. Na nejnižší, zároveň však nejdůležitější úrovni této spolupráce, tedy mezi obecními policiemi a Policií ČR, se velmi odráží negativní dopad volnosti úpravy koordinační dohody, jak je uvedeno v kapitole 3.1.2. Je to dáno především tím, že oba tyto orgány, byť vykonávají v základním ohledu stejné úkoly ve smyslu místní působnosti k dané obci, jsou stále do značné míry velmi odlišné a separované, což je sice s ohledem na jejich charakter, který je uveden v kapitole 3.1.2 a 3.1.3, logické a samozřejmé, ale ve smyslu městských kamerových systémů velmi nevhodné, a to především proto, že je to právě obecní policie, která disponuje kamerovými systémy a Policie ČR nemá dostatečný přístup k jejich používání, ačkoli je její činnost daleko obsáhlejší, jak je uvedeno v kapitole 3.1.3. Dá se konstatovat, že situace by měla být spíše obrácená, tedy Policie ČR by měla

zřizovat a provozovat městské kamerové systémy a v případě potřeby umožnit obecní policii přístup k získaným údajům z těchto kamerových systémů.

4 Praktická část

4.1 Městský kamerový systém ve městě Jablonec nad Nisou

4.1.1 Úvod do problematiky

Městský kamerový systém města Jablonec nad Nisou je označen názvem Městský kamerový dohlížecí systém (dále jen „MKDS“). Tento systém byl vybudován na základě žádosti zřizovatele, kterým je Statutární město Jablonec nad Nisou, společností Telmo a.s., se sídlem Pražská 1419/96, Jablonec nad Nisou, a to v roce 2011, kdy došlo k vybudování nového sídla Městské policie Jablonec nad Nisou (dále jen „MP Jablonec nad Nisou“) v ulici Hasičská 983/3, Jablonec nad Nisou. V tomto sídle MP Jablonec nad Nisou byl vybudován dispečink kamerového systému, tedy jeho hlavní středisko. Uživatelé systému jsou tedy MP Jablonec nad Nisou, dále orgány krizového řízení Magistrátu Jablonec nad Nisou, Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky a Zdravotnická záchranná služba Libereckého kraje – výjezdní pracoviště Jablonec nad Nisou.¹⁶⁵ MKDS disponuje řadou technických prvků, které jsou neustále vylepšovány a aktualizovány dle potřeby jeho uživatelů. MP Jablonec nad Nisou informaci o zřízení MKDS poskytuje veřejnosti v souladu se zákonem¹⁶⁶, a to na internetových stránkách města.¹⁶⁷ Operátorem MKDS je strážník MP Jablonec nad Nisou, který vykonává službu na dispečinku. Je tedy zajištěn nepřetržitý provoz systému, a tedy i dohled nad lokalitami pokrytých tzv. kamerovými body, tj. místy, na nichž jsou jednotlivé kamery MKDS instalovány. Mimo operátora MP Jablonec nad Nisou je dále uživatelem, tedy operátorem, dozorčí služba¹⁶⁸, kterou zajišťuje službu konající policista (dále jen „dozorčí“) Obvodního oddělení Policie ČR Jablonec nad Nisou (dále jen „OOP Jablonec nad Nisou“).¹⁶⁹

¹⁶⁵ Kamerový systém [on-line]. mestojablonec.cz, [cit. 2018-13-02].

Dostupné z: <http://m.mestojablonec.cz/cs/bezpecnost/mestska-police/kamerovy-system.html>

¹⁶⁶ Viz uvedené ustanovení § 24b odst. 2 zákona o obecní policii v kapitole 3.1.2

¹⁶⁷ Kamerový systém [on-line]. mestojablonec.cz, [cit. 2018-13-02].

Dostupné z: <http://m.mestojablonec.cz/cs/bezpecnost/mestska-police/kamerovy-system.html>

¹⁶⁸ Viz čl. 2 písm. d) závazného pokynu č. 110 „Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí dozorčí službou zpravidla nepřetržitě zabezpečování příjmu oznámení a akceschopnosti oddělení k plnění úkolů policie s návazností na činnost příslušného operačního střediska policie.“

¹⁶⁹ Dále viz kapitola 4.2.4

4.1.2 Technická stránka systému

MKDS disponuje celkem 45 kamerovými body, na nichž jsou umístěny dva druhy kamer¹⁷⁰, a to statické¹⁷¹ a otočné.¹⁷² Mimo to obsahuje MKDS také jednu kameru mobilní.¹⁷³ Všechny kamery jsou v rozlišení¹⁷⁴ analogovém¹⁷⁵, přičemž některé z nich jsou již ve vysokém rozlišení.¹⁷⁶ Všechny kamery jsou dále vybaveny zoom¹⁷⁷ objektivy.¹⁷⁸ Otočné kamery, kterých je 30, prioritně monitorují konkrétní městské lokality, ve kterých je vysoká pravděpodobnost nějaké specifické aktivity (např. narušení veřejného pořádku, dopravní nehoda, apod.). Tyto kamery je možné v případě potřeby operátora potřebným způsobem pomocí ovládacího software¹⁷⁹ a hardware¹⁸⁰ otáčet v rámci pohybového rozhraní a přibližovat jejich obraz. Pokud operátor tyto

¹⁷⁰ „Videokamera je zařízení, které převádí reálný obraz na videosignál.“ ZAPLETAL, P. *Video - technika - kamery: televizory, videorekordéry, videokamery a jak dobře natáčet*. Olomouc: Rubico, 1996. s. 19

¹⁷¹ „Statická kamera je pevně umístěna na kamerovém bodě, ze kterého monitoruje stále stejnou oblast bez možnosti pohybu.“ Písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s.

¹⁷² „Otočná kamera je pevně umístěna na kamerovém bodě, ze kterého monitoruje oblast v jejím dosahu, přičemž je možné s ní manipulovat dle možného pohybového rozhraní.“ Písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s.

¹⁷³ „Mobilní kamera není pevně umístěna na žádném kamerovém bodě, technicky má charakter otočné kamery.“ Písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s.

¹⁷⁴ „Nativní (základní, výchozí) rozlišení obrazu se nazývá base resolution. Všechna ostatní rozlišení jsou násobky nativního rozlišení. Grafické rozlišení udává počet pixelů na monitoru.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 342

¹⁷⁵ „Jako analogový je označován spojitý signál, umí-li v rámci určených mezních hodnot přijímat každou libovolnou hodnotu, resp. nekonečně mnoho hodnot. Jedná se o tzv. PAL rozlišení, které má 756 x 512 pixelů.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 17, 342

¹⁷⁶ „Zatímco analogové hodnoty jsou reprezentovány spojitě, digitální hodnoty jsou vyjádřeny v jednotlivých bodech. Jedná se o tzv. HD rozlišení, které má 1280 x 720 obrazových bodů.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 88, 342

¹⁷⁷ „Pod pojmem zoom rozumíme zvětšení určité části, resp. výřezu obrazu.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 473

¹⁷⁸ „Objektiv je soustava čoček, jehož základní parametry jsou ohnisková vzdálenost, světelnost, rozsah nastavení clonových čísel a minimální zaostřovací vzdálenost.“ ZAPLETAL, P. *Video - technika - kamery: televizory, videorekordéry, videokamery a jak dobře natáčet*. Olomouc: Rubico, 1996. s. 184

¹⁷⁹ „Software je sada všech počítačových programů používaných v počítači, které provádějí nějakou činnost.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 381

¹⁸⁰ „Hardware je označení všech fyzických, hmatatelných komponent počítače.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 148

kamery nevyužívá ve smyslu konkrétního zaměření, resp. otočení kamery, otáčejí se tyto kamery automaticky v daných časových smyčkách, přičemž se otáčí a přibližuje jejich obraz, resp. cíl monitorování, dle jejich nastavení. Statické kamery, kterých je 15, jsou strategicky rozmístěné na vybraných kamerových bodech, resp. ve vybraných částech města, kde je předpoklad vysoké koncentrace osob nebo na místech se zvláštním významem (např. důležité dopravní uzly, křižovatky, kruhové objezdy apod.). Statické kamery zprostředkovávají celkový přehled situací na různých místech města (např. plynulost dopravy). Kombinace otočných a statických kamer v daných oblastech s kamerovými body umožňuje sledovat určitou situaci v posloupném dění, a to např. při spáchání protiprávního jednání, při kterém je zachyceno jednání pachatele a jeho následný odchod z místa činu, přičemž je možné získávat skrze tyto konkrétní kamery údaje o momentální situaci a okamžitě reagovat, např. koordinovat pohyb hlídek MP Jablonec nad Nisou směřujícího k dopadení pachatele. Mobilní kamera je prevenční, je tedy umístěna podle potřeby, resp. podle očekávané rizikové situace.¹⁸¹

Zachycené videosignály¹⁸² z jednotlivých kamer jsou dálkově přeneseny¹⁸³ datovým kabelovým spojením do centrálního serveru¹⁸⁴, který provádí zálohu dat¹⁸⁵, tedy kamerových záznamů¹⁸⁶, a to po dobu čtrnácti dnů, kdy po uplynutí této doby je konkrétní záznam postupně automaticky přemazáván záznamem novým. Přemazávány jsou nejstarší záznamy, aby byl vždy k dispozici záznam starý maximálně 14 dnů. Výjimku tvoří tři statické kamery se záznamem do lokálního úložiště, které nejsou

¹⁸¹ Kamerový systém [on-line]. mestojablonec.cz, [cit. 2018-13-02].

Dostupné z: <http://m.mestojablonec.cz/cs/bezpecnost/mestska-police/kamerovy-system.html>

¹⁸² „Video jsou výrazy nebo výraz, které obecně pojmenovává systém, pracující s elektronickým obrazem rozloženým na řádky převedené na elektrický signál.“ ZAPLETAL, P. *Video - technika - kamery: televizory, videorekordéry, videokamery a jak dobře natáčet*. Olomouc: Rubico, 1996. s. 18

¹⁸³ „Dálkový přenos dat znamená přenos dat mezi dvěma počítači přes metalické vedení, optický kabel,...“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 315

¹⁸⁴ „Server je speciální počítač v síti, který ostatním účastníkům poskytuje určité služby.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 360

¹⁸⁵ „Jako data jsou v počítačích všeobecně nazývány všechny formy informací, které mohou být zpracovány počítačem.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 77

¹⁸⁶ „Jedná se o videozáznam, který představuje videotechnikou natočený záběr nebo děj bez dodatečného zpracování. Jedná se tedy o hrubý obrazový záznam s možnými původními chybami, které vznikly při natáčení.“ ZAPLETAL, P. *Video - technika - kamery: televizory, videorekordéry, videokamery a jak dobře natáčet*. Olomouc: Rubico, 1996. s. 19

přímo napojeny na MKDS z důvodu velké vzdálenosti od kabelové sítě. Je tedy zajištěn jejich samostatný provoz a v případě potřeby je možné zálohovat jejich záznam přímo z místa, na kterém se nacházejí. Z centrálního serveru jsou data dále distribuována k připojeným klientským¹⁸⁷ stanicím¹⁸⁸, kde jsou na hardware zařízeních data k dispozici.¹⁸⁹ V případě, o kterém pojednává tato práce, jsou klíčovými klientskými stanicemi, resp. uživateli, MP Jablonec nad Nisou a OOP Jablonec nad Nisou. Přenesení dat, jejich následnou distribuci a konečné vyhodnocování a zpracování operátorem je řešeno pomocí VMS¹⁹⁰ software Security Center Omnicast.¹⁹¹ Videosignály z kamerového systému, tedy ze všech jednotlivých kamer, jsou na MP Jablonec nad Nisou online¹⁹² promítány na třech přehledových velkoplošných monitorech umístěných na stěně před stolem operátora, který si může jednotlivé záznamy ze zájmových kamer přepínat na pracovní monitor umístěný před ním na stole.¹⁹³ Operátor tedy sleduje online záznamy z jednotlivých kamer a je na jeho uvážení, dále pak na konkrétních situacích, jako je např. příjem oznámení na tísňovou linku 156, na kterou kameru se zaměří. V případě OOP Jablonec nad Nisou jsou k dispozici dva monitory, na nichž jsou online vysílané přenosy pouze vybraných kamer ze strany dozorcího, neboť tyto dva monitory neumožňují online vysílání záznamu všech kamer MKDS, jak je tomu u MP Jablonec nad Nisou. Princip sledování záznamu z jednotlivých kamer je pak stejný jako

¹⁸⁷ „Klient je hardwarová nebo softwarová komponenta požadující službu od serveru.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 193

¹⁸⁸ „Jako stanice se označuje každá jednotlivá pracovní stanice neboli počítač uživatele v počítačové síti.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 390

¹⁸⁹ Písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s.

¹⁹⁰ „Z anglického Video Management Software.“ Písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s.

¹⁹¹ Jedná se o software kanadské firmy Genetec, která je předním světovým výrobcem bezpečnostních systémů s výhradním zaměřením na vývoj software. Software Center Omnicast umožňuje rozvíjet kamerové systémy ve smyslu neomezeného počtu přidávaných kamer nejruznějších výrobců, kombinování s dalším software a systémy. Software využívá nejmodernějších technologií. [on-line]. genetec.com, [cit. 2018-15-02]. Dostupné z: <https://www.genetec.com/>

¹⁹² „Všeobecně označuje pojem online existující spojení mezi periferním zařízením a počítačovým systémem.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 273

¹⁹³ Písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s.

v případě operátora MP Jablonec nad Nisou, tedy dle uvážení a v návaznosti na konkrétní situace.

4.1.3 Rozmístění kamer a strategie

Všechny kamerové body, resp. místa umístění všech kamer MKDS, byly předem vybrány ze strany všech jeho uživatelů, jak je uvádí kapitola 4.1.1, tak, aby došlo především k zajištění veřejného pořádku v místech, která byla označena jako riziková, a to ve smyslu plynulosti a bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích, možného narušení veřejného pořádku a vzniku případných mimořádných událostí, jak uvádí Smolík.¹⁹⁴ Významně se na výběru umístění kamerových bodů podílelo samozřejmě i město Jablonec nad Nisou, které v souvislosti se zákonem o obcích vyjádřilo své námítky k možnému narušení veřejného pořádku, na jehož ochraně se podílí vydáváním obecně závazných vyhlášek.¹⁹⁵ Je však nutné poznamenat, že město se v tomto ohledu vyjadřuje prostřednictvím MP Jablonec nad Nisou, která byla zřízena právě pro zajištění místních záležitostí veřejného pořádku v komplexním měřítku, jak uvádí kapitola 3.1.2.

Význam otočných kamer spočívá v jejich mobilitě, tedy možnosti nastavit cíl jejich monitorování tak, aby odpovídal potřebám vyplývajících z požadavků uživatelů MKDS. Statické kamery poté podporují, dá se říci, že zálohují kamery otočné v tom smyslu, že v případě používání otočné kamery, která je v daný moment zaměřena mimo lokalitu, na níž se prioritně zaměřuje, zajišťují statické kamery monitoring této prioritní oblasti. V drtivé většině se jedná o monitorování kruhových objezdů a klíčových dopravních komunikací ve městě. Statické kamery jsou tak vždy umístěné na kamerovém bodu spolu s kamerou otočnou. Samostatně statické kamery umístěny

¹⁹⁴ „Nové kamerové body byly za spoluúčasti všech zúčastněných složek z řad Městské policie, oddělení Krizového řízení, Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru a Zdravotnické záchranné služby vybrány tak, aby nejen splnili požadavky na monitorování lokalit s vyšším výskytem osob pro kontrolu dodržování veřejného pořádku, ale aby monitorovali riziková místa s vyšším průjezdem vozidel, například na hlavních dopravních uzlech a kruhových křižovatkách ve městě a také místa s možným vznikem mimořádných událostí, například při povodních nebo rozsáhlejších požárech.“ Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou [on-line]. netguru.cz, [cit. 2018-13-02]. Dostupné z: <http://netguru.cz/component/content/article?id=1491>

¹⁹⁵ Viz ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích „Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci nebo být v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku, lze vykonávat pouze na místech a v čase obecně závaznou vyhláškou určených, nebo stanovit, že na některých veřejných prostranstvích v obci jsou takové činnosti zakázány.“

nejdou. Otočné kamery jsou v určitých oblastech umístěné samostatně, tedy bez kamer statických. Otočné kamery s podporou kamer statických jsou rozmístěny na místech s jistou nejvyšší prioritou. Jsou jimi centrum města a hlavní dopravní komunikace a křižovatky ve městě.

Jednotlivé kamery MKDS byly tedy rozmístěny s ohledem na strategii tak, aby byl zajištěn veřejný pořádek v místech, kde je dán předpoklad k jeho narušení, a to jak s ohledem na běžné dění ve městě, tak i s ohledem na předpokládaný vznik mimořádných událostí. Takovými místy jsou hlavní dopravní komunikace, a to jak příjezdové do města ze všech směrů, tak i vnitřní v rámci města, a rovněž křižovatky na těchto trasách. Dále představují tato místa hlavně centrum města a větší sídliště, a to právě s ohledem na větší předpoklad srocování osob. Mimořádné události ve městě Jablonec nad Nisou nejsou příliš časté, dá se říci, že jsou spíše velmi výjimečné. Jedná se především o požáry panelových domů, ze kterých musí být obyvatelé evakuováni z preventivních důvodů. Důvodem těchto požárů je v drtivé většině závada v zastaralé elektroinstalaci, nikoli úmyslné protiprávní jednání osoby.

Rozmístěním kamer a jejich druhů ve městě blíže upřesňuje mapa rozmístění kamer MKDS (viz níže obrázek 1). Na mapě je znázorněno rozmístění jednotlivých kamerových bodů po celém území města Jablonec nad Nisou. Otočné kamery jsou znázorněné červenou barvou, statické žlutou barvou a kamery se záznamem do lokálního úložiště modrou barvou. Mobilní kamera je zobrazena barvou bílou, ale do mapy není zavedena, protože není trvale nikde umístěna, jak uvádí kapitola 4.1.2. Dále je na mapě znázorněno číslování jednotlivých kamerových bodů, kterých je celkem 35, což neodpovídá počtu kamer vzhledem k tomu, že na některých kamerových bodech jsou umístěny dvě kamery, a to statická a otočná, jak bylo uvedeno. Číslo konkrétního kamerového bodu je doplněno názvem ulice města, kde je kamerový bod umístěn. Dále jsou na mapě znázorněné části katastrálních území města, kterými jsou Mšeno nad Nisou, Jablonecké Paseky, Rýnovice, Lukášov, Proseč nad Nisou, Vrkoslavice a Kokonín.

Obrázek 1: Jablonec nad Nisou, rozmístění kamer MKDS
 [on-line]. m.mestojablonec.cz, [cit. 2018-20-02]. Dostupné z:
[file:///C:/Users/lenovo/Downloads/mapa_kamery%20\(3\).pdf](file:///C:/Users/lenovo/Downloads/mapa_kamery%20(3).pdf)

4.1.4 Praktické fungování systému

Z hlediska problematiky, kterou se zabývá tato práce, jsou, jak je uvedeno v kapitole 4.1.2, klíčovými uživateli MKDS MP Jablonec nad Nisou a OOP Jablonec nad Nisou. Mimo tyto orgány mají k systému přístup, který je založený na stejném principu jak uvádí kapitola 4.1.2, i další subjekty. Praktické fungování MKDS lze nahlížet ze třech pohledů, a to v závislosti na konkrétním dění a potřebě využití. Je nutné podotknout, že princip fungování je u MP Jablonec nad Nisou a OOP Jablonec nad Nisou stejný.

V prvním případě, který lze označit jako preventivní, se operátor MKDS zaměřuje na základě jeho vlastního uvážení na konkrétní kamery systému a sleduje dění, které je na nich zachyceno. Prioritně se zaměřuje na problémovější oblasti města, které byly strategicky určeny před instalací statických i otočných kamer. Probíhá tak monitoring určitých oblastí města bez nutnosti zásahu hlídek MP Jablonec nad Nisou či Policie ČR v Jablonci nad Nisou.

Ve druhém případě, který je již spojen s určitým dějem, se operátor MKDS zaměřuje na konkrétní kamery systému v návaznosti na nějakou událost. Taková událost může být spojena s oznámením na tísňovou linku 156 nebo 158 nebo také vlastním zjištěním ze strany MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR. Po příjmu oznámení, ať už od oznamovatele nebo některého strážníka či policisty, se operátor zaměří na konkrétní oblast, kde k události došlo nebo dochází, a monitoruje okolí s cílem získat velmi důležité poznatky směřujících k rychlému a efektivnímu vyřešení dané události. Může jít o situaci, při které došlo k protiprávnímu jednání osoby, jako je např. vloupání do vozidla, přičemž byl pachatel spatřen svědkem, resp. oznamovatelem, který operátorovi popíše místo události, podobu pachatele, případně směr jeho odchodu apod. Operátor se poté pomocí kamer MKDS zaměří jednak na místo, kde došlo k protiprávnímu jednání a dále na trasu pohybu pachatele, přičemž přepíná mezi jednotlivými kamerami tak, aby sledoval tento pohyb. Během toho předává operátor tyto podstatné informace hlídkám MP Jablonec nad Nisou či hlídkám Policie ČR a koordinuje jejich pohyb tak, aby mohl být pachatel zadržen¹⁹⁶ či zajištěn.¹⁹⁷ Dále může jít o událost, při které sice nedošlo ke

¹⁹⁶ Zadržení ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 trestního řádu „Osobu podezřelou ze spáchání trestného činu může, je-li dán některý z důvodů vazby, policejní orgán v naléhavých případech zadržet, i když dosud proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání. K zadržení je třeba předchozího souhlasu státního zástupce. Bez takového souhlasu lze zadržení provést, jen jestliže věc nesnese

spáchání protiprávního jednání, ale je dána obava, že může k takovému jednání dojít. Ta nastává hlavně v souvislosti se sportovními, kulturními, politickými a jinými akcemi, při nichž dochází k monitorování oblastí s větším sročením osob. V takovém případě jsou hlídky MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR k dispozici v bezprostřední blízkosti tomuto sročení, aby v případě narušení veřejného pořádku byly co nejdříve schopny zasáhnout. K tomu napomáhá MKDS.

V posledním případě je MKDS využíván ex post, tedy ve smyslu zkoumání záznamu konkrétních kamer, u nichž je dán předpoklad, že v době, kdy došlo ke spáchání jisté události na místě, které kamery monitorují, zachytily tyto kamery tuto událost, tedy např. samotné protiprávní jednání, trasu příchodu a odchodu pachatele, dále také pohyb odcizených věcí apod. Takový záznam pak může hrát velmi důležitou roli v postavení důkazního prostředku nebo jako informace upřesňující okolnosti, při kterých došlo k určité události. Záznamy jsou pro potřeby Policie ČR zpřístupněny ze strany dozorčího OOP Jablonec nad Nisou a je možné je uložit a zálohovat, aby nedošlo k jejich přemazání, jak uvádí kapitola 4.1.2. Je nutné dodat, že tyto zálohy využívají hlavně útvary Policie ČR v Jablonci nad Nisou, neboť právě Policie ČR provádí šetření ve spojení s postupem před zahájením trestního stíhání¹⁹⁸ a v souvislosti s odhalováním a šetřením přestupků.¹⁹⁹

odkladu a souhlasu předem nelze dosáhnout, zejména byla-li ona osoba přistižena při trestném činu anebo zastížena na útěku.“

¹⁹⁷ Zajištění hlavně ve smyslu ustanovení § 26 odst. 1 písm. a) zákona o Policii ČR „*Policista je oprávněn zajistit osobu, která svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob anebo majetek.*“ a dále předvedení ve smyslu ustanovení § 13 odst. 3 zákona o obecní policii „*Strážník je oprávněn předvést na policii osobu, která přes opětovnou výzvu strážníka pokračuje v jednání narušujícím veřejný pořádek nebo ohrožujícím život nebo zdraví jiných osob anebo své vlastní nebo majetek a nelze jí jiným způsobem v takovém jednání zabránit.*“

¹⁹⁸ Viz trestní řád, zvláště pak ustanovení § 158 trestního řádu

¹⁹⁹ Viz oprávnění plynoucí ze zákona o Policii ČR

4.2 Analýza nedostatků ve fungování městského kamerového systému v Jablonci nad Nisou

4.2.1 Úvod do problematiky

Ačkoli je MKDS vybaven moderními technologiemi, jak uvádí kapitola 4.1.2, je přístupný Integrovanému záchrannému systému²⁰⁰, jeho základním složkám²⁰¹ i ostatním složkám²⁰² a splňuje v základních parametrech svůj účel, má MKDS některé nedostatky, které způsobují určité překážky hlavně v jeho praktickém používání. Je na místě zmínit, že tyto nedostatky pramení, s ohledem na oblast, o které pojednává tato práce, zvláště z velmi výrazného oddělení MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR v Jablonci nad Nisou. Dále je problém v tom, že technologie kamerových systémů se neustále vyvíjejí a nároky na jejich efektivní fungování ve spojení se zajištěním veřejného pořádku tím stále rostou. Ne vždy je však možné neustále kamerové systémy modernizovat dle nejnovějších technologií, a to především s ohledem na rozpočtové omezení města Jablonec nad Nisou, které, stejně jako další obce a města v České republice, financují městské kamerové systémy ze svých rozpočtů. Podrobněji se nedostatky MKDS zabývají následující kapitoly.

4.2.2 Technická stránka systému

Z technického pohledu je MKDS řešen velmi vhodně, v současné době je v tomto ohledu dostačující. Dodavatelská, a technickou podporu zajišťující firma Telmo a.s. patří k předním dodavatelům kamerových systémů všech druhů na českém trhu. Kamerový systém podporující software Security Center Omnicast firmy Genetec rovněž patří ke světovým špičkám, jak uvádí kapitola 4.1.2.

Z technického pohledu se tedy jedná především o otázku postupného zavádění modernějších technologií do MKDS, a to hlavně ve spojení se software, který je možné

²⁰⁰ Viz ustanovení § 2 písm. a) zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o IZS“), „Pro účely tohoto zákona se rozumí integrovaným záchranným systémem koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.“

²⁰¹ Viz ustanovení § 4 odst. 1 zákona o IZS „Základními složkami integrovaného záchranného systému jsou Hasičský záchranný sbor České republiky, jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky.“

²⁰² Viz ustanovení § 4 odst. 2 zákona o IZS „Ostatními složkami integrovaného záchranného systému jsou vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory...“

doplnit o moderní prvky, jakými jsou videoanalýzy²⁰³, tedy v podstatě automatické upozornění operátora MKDS na určitý druh nestandardního děje probíhajícího v monitorované oblasti, což může být např. větší náhodné sročení osob, vozidlo stojící v křižovatce apod. Takovéto modernizování MKDS umožňuje, jak uvádí kapitola 4.1.2.

Z pohledu hardware součástí MKDS představuje asi jediný problém kvalita obrazu. Analogové rozlišení, které má nedostatečnou kvalitu záznamů, zvláště v noční době, je u všech kamer postupně nahrazováno vysokým rozlišením, a už v současné době má několik kamer toto vysoké rozlišení, které je tedy klíčové hlavně v oblasti kvality obrazu záznamu, a to v jakémkoli přiblížení pomocí zoom objektivů. Je tedy jen otázka času, kdy budou všechny kamery MKDS ve vysokém rozlišení. Rychlost přenosu obrazu záznamů a jeho zálohování dostičuje k jeho současnému využívání.

Samostatnou otázkou je poté celkové množství kamer MKDS, které je samozřejmě možné stále navyšovat. I tento počet kamer stále roste v návaznosti na neustálou modernizaci MKDS. Problém v tomto směru je v tom, že MKDS se ještě stále zaměřuje prioritně na centrum města a hlavní dopravní komunikační spoje a periferní oblasti města nejsou tolik zabezpečené. V ideálním případě by MKDS pokrýval každou oblast města. To je však s ohledem na rozpočet města a z něho plynoucí technické i praktické fungování a zajištění MKDS velice náročné, dá se říci nemožné.

Problém ve smyslu rozšiřování počtu kamer MKDS představuje také přijetí Nařízení. Vybrat další umístění kamerových bodů bude problematičtější, neboť již bude muset město v tomto ohledu spolupracovat s pověřencem pro ochranu osobních údajů, který musí být jmenován v případě, kdy zpracování osobních údajů provádí orgán veřejné moci či veřejný subjekt, jak uvádí kapitola 3.1.6. Bude zapotřebí pečlivě volit monitorované prostory, aby byl zachován soulad MKDS s Nařízením.²⁰⁴

²⁰³ „Analýza je jedním z nejdůležitějších postupů identifikace znaků počítačem. Při analýze se uskutečňuje identifikace jednotlivých znaků krok za krokem pomocí procesů. Jako další následuje jemné rozlišení jednotlivých charakteristických příznaků.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 17

²⁰⁴ „...správce musí pečlivě volit prostory, v nichž je kamerový systém nezbytný pro ochranu majetku, ale i zdraví či života lidí, a zároveň tento zájem správce či třetích osob převáží nad právem na ochranu soukromí člověka.“ ŽŮREK, J. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. s. 208

4.2.3 Taktická stránka

Taktická stránka MKDS představuje hlavně určitý způsob v jeho využívání ve spojení s prací operátora. Jak uvádí kapitola 4.1.2, je v současné době především na operátorovi, na které obrazy konkrétních kamer MKDS zaměří svoji pozornost. Strategie a rozmístění kamer, jak je uvádí kapitola 4.1.3, zde tedy hraje velmi důležitou roli, a to proto, že kamery MKDS musí být rozmístěny tak, aby monitorovaly určité zájmové oblasti, nikoli oblasti pro tento účel nedůležité.

Operátor MP Jablonec nad Nisou hraje velmi důležitou roli v taktice využívání MKDS pro účely ochrany veřejného pořádku, neboť, jak uvádí kapitola 4.1.2., má právě on k dispozici kompletní zobrazení všech kamer MKDS na přehledových velkoplošných monitorech umístěných na stěně před jeho stolem. Operátor by se tedy měl zaměřovat na zájmové oblasti pokryté MKDS tak, aby měl neustále přehled o dění v těchto oblastech a pozoroval případné narušení veřejného pořádku, komplikace v plynulosti a bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích apod., a mohl učinit veškerá opatření, aby takovým situacím mohl předejít ještě před tím, než nastanou, nebo v případě, že již nastaly, učinit taková opatření, aby byl co nejdříve opět obnoven veřejný pořádek. Prioritně by se měl operátor samozřejmě zaměřovat především na jisté podezřelé okolnosti, jako jsou např. osoby pohybující se po parkovacích plochách, větší sročení osob apod., kde je dán předpoklad k tomu, že by mohl být veřejný pořádek narušen. Problém je však v tom, že vše je v současné době velmi omezeno lidským faktorem. MKDS disponuje poměrně velkým počtem kamer a není v lidských silách preventivně sledovat byť jen nejužší okruh kamer s nejvyšší prioritou potřeby sledování, která ani není stanovena, protože je to s ohledem na nepředvídatelnost dění ve městě nemožné. Dalším problémem je to, že operátor, který vykonává 12 hodinovou službu, nemůže stále dohlížet na MKDS. V případě dozorčího OOP Jablonec nad Nisou pak výkon služby představuje dokonce 24 hodin a jeho prioritou jsou jiné úkoly, než sledovat MKDS.²⁰⁵

Taktické hledisko představuje ještě další problém, a tím je přístup více uživatelů k MKDS. Je nutné zmínit, že MKDS je využíván především MP Jablonec nad Nisou a Policií ČR. Může nastat situace, při které útvar Policie ČR přijme oznámení, při kterém je nutné využít MKDS a zaměřit určitou kameru na oblast, kde k události došlo nebo

²⁰⁵ Dále viz kapitola 4.2.4

ještě dochází. V momentě, kdy však k události došlo a užíval tuto určitou kameru operátor MP Jablonec nad Nisou a monitoroval dění v jiném prostoru dosahy této kamery, dostane se k němu informace o události ze strany Policie ČR později, čímž dojde k časové prodlevě, která zapříčiní opožděné a tedy již nepotřebné monitorování daného prostoru, kde k události došlo. Tento problém pramení z již zmiňovaného oddělení obecní a státní policie, tedy MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR v Jablonci nad Nisou, a to hlavně v oblasti vzájemné komunikace.

4.2.4 Obsluha systému – vyhodnocení a předávání informací

V první řadě je nutné upřesnit fungování předávání informací v rámci MP Jablonec nad Nisou, Policie ČR v Jablonci nad Nisou a dále mezi těmito dvěma orgány.

OOP Jablonec nad Nisou patří mezi obvodní oddělení Policie ČR, kde je vykonávána dozorčí služba, jak je definována v kapitole 4.1.1.²⁰⁶ Tuto dozorčí službu vykonává jeden policista, resp. dozorčí, který je stále přítomen na služebně OOP Jablonec nad Nisou. Jeho činnost je definována v závazném pokynu č. 110.²⁰⁷ Dozorčí mimo jiné přijímá oznámení od operačního důstojníka Policie ČR (dále jen „operační důstojník“)²⁰⁸ operačního střediska²⁰⁹, resp. Integrovaného operačního střediska Krajského ředitelství Policie ČR Libereckého kraje (dále jen „IOS Liberec“)²¹⁰, který tato oznámení přijímá na tísňové lince 158, a dozorčí informace plynoucí od operačního důstojníka dále předává hlídkám Policie ČR, resp. hlídkám OOP Jablonec nad Nisou.

²⁰⁶ Interními směrnici Policie ČR definující velikost obvodních oddělení Policie ČR v souvislosti s personálními prostředky jsou stanoveny útvary, kde je vykonávána dozorčí služba, ve smyslu závazného pokynu č. 110, a kde není. OOP Jablonec nad Nisou patří mezi útvary s dozorčí službou.

²⁰⁷ Viz čl. 6 odst. 5 písm. a) až k) závazného pokynu č. 110

²⁰⁸ Operační důstojník je policista, který vykonává službu spolu s dalšími operačními důstojníky na konkrétním operačním středisku, resp. Integrovaném operačním středisku Policie ČR, mimo jiné přijímá oznámení na tísňovou linku 158 a vysílá a koordinuje jednotlivé hlídky Policie ČR v souvislosti s výjezdem na danou oznámenou událost.

²⁰⁹ Viz čl. 2 písm. a) Závazného pokynu policejního prezidenta č. 109 ze dne 18. srpna 2009 o operačních střediscích (dále jen „závazný pokyn č. 109“) „Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí operačním střediskem pracoviště zajišťující nepřetržitě jednotný a koordinovaný výkon operační činnosti a souhrn specifických činností směřujících k zabezpečení plnění úkolů policie na vymezeném území.“

²¹⁰ Viz čl. 2 písm. b) závazného pokynu č. 109 „Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí integrovaným operačním střediskem pracoviště integrované organizačně, materiálně a personálně v rámci operačního odboru krajského ředitelství policie.“

Další výměna informací probíhá skrze radiostanice²¹¹, a to instalovaných ve služebních vozidlech nebo ručních. Mimo OOP Jablonec nad Nisou působí v Jablonci nad Nisou také Obvodní oddělení Policie ČR Mšeno (dále jen „OOP Mšeno“)²¹², které není uživatelem MKDS a není zde vykonávána dozorčí služba ve smyslu, jak je uveden. Dozorčí služba je zde sice vykonávána také, ale dozorčí vyjíždí na případná oznámení, vykonává hlídkovou a obchůzkovou činnost apod. Výměna informací mezi dozorčím OOP Jablonec nad Nisou a dozorčím OOP Mšeno probíhá skrze radiostanice nebo telefonicky.

MP Jablonec nad Nisou má obdobu výše uvedené dozorčí služby. Tvoří ji dva strážníci, kteří přijímají oznámení na tísňové lince 156, a informace plynoucí z těchto oznámení dále předávají hlídkám MP Jablonec nad Nisou. Další výměna informací probíhá, jako je tomu u Policie ČR, skrze radiostanice, a to rovněž instalovaných ve služebních vozidlech nebo ručních.

Výměna informací mezi MP Jablonec nad Nisou a Policií ČR v Jablonci nad Nisou probíhá pouze telefonicky nebo přímým kontaktem mezi strážníky a policisty. Radiostanice využívané MP Jablonec nad Nisou a Policií ČR v Jablonci nad Nisou nejsou propojené.

Jak je uvedeno v kapitole 4.1.2, klíčovými uživateli MKDS z pohledu, o kterém pojednává tato práce, jsou jednak strážník MP Jablonec nad Nisou a dále dozorčí OOP Jablonec nad Nisou. MKDS je problematický v tom, že strážník MP Jablonec nad Nisou, tedy operátor MKDS s kompletním a snadnějším přístupem k MKDS, jak uvádí kapitola 4.1.2, přijímá oznámení naprosto odděleně od operačního důstojníka a má na rozdíl od operačního důstojníka, který nedisponuje přístupem k MKDS, okamžitý přístup k MKDS, čímž se může ihned na problémovou lokalitu, pomocí konkrétní kamery, zaměřit a koordinovat hlídky MP Jablonec nad Nisou, např. k zajištění případného pachatele. Hlídky Policie ČR v tomto případě nemají informace o pohybu tohoto případného pachatele, nebo např. odcizeného vozidla, a je omezena na přímý kontakt s hlídkami MP Jablonec nad Nisou či na předání informace skrze radiostanici od svého operačního důstojníka nebo dozorčího OOP Jablonec nad Nisou, kteří mohou

²¹¹ „Radiostanice je technické zařízení pro bezdrátový přenos mluveného slova nebo jiných informací přeměněných na elektrický signál, který se přenáší pomocí vysoké frekvence rádiových vln.“ Pojem radiostanice [on-line]. wikipedia.org, [cit. 2018-1-03]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Radiostanice>

²¹² Dále viz kapitola 4.2.5

být v telefonickém kontaktu se strážníkem MP Jablonec nad Nisou, tedy operátorem MKDS, avšak dochází tím ke značné časové prodlevě v předání důležitých informací.

Dozorčí OOP Jablonec nad Nisou plní mnoho úkolů, jak bylo uvedeno, a často nemá dostatek času věnovat se MKDS, jehož přístup je pro dozorčího OOP Jablonec nad Nisou také omezený kvůli nedostatečnému počtu monitorů, jak uvádí kapitola 4.1.2. Výměna informací mezi operačním důstojníkem a dozorčím opět vede k časové prodlevě, nehledě na to, že MKDS je v rámci této komunikace naprosto nevyužit, neboť, jak již bylo uvedeno, operační důstojník, v roli prvního článku příjmu oznámení na tísňovou linku 158, nedisponuje přístupem k MKDS. Na základě informací od operačního důstojníka teprve dozorčí OOP Jablonec nad Nisou může svou činnost zaměřit na MKDS. To je však problematické, neboť dozorčí službu vykonává jeden policista, jak bylo uvedeno, který musí po příjmu oznámení od operačního důstojníka vyrozumět hlídky Policie ČR, koordinovat je, komunikovat s oznamovatelem, s případnými svědky nebo poškozeným, plnit povinnou hlásnou službu²¹³ a další povinnosti plynoucí z jeho činnosti. Naproti tomu u MP Jablonec nad Nisou vykonávají tuto obdobu dozorčí služby vždy dva strážníci a mohou si vzájemně vypomáhat, přičemž jeden strážník vyrozumí a koordinuje hlídky MP Jablonec nad Nisou, kdy využívá MKDS, a druhý komunikuje s oznamovatelem, s případnými oznamovateli nebo poškozeným.

4.2.5 Spolupráce městské a státní policie

Jablonec nad Nisou má zřízenou obecní policii. Protože je Jablonec nad Nisou statutárním²¹⁴ městem²¹⁵, je tato obecní policie označena Městská policie Jablonec nad Nisou²¹⁶, se sídlem Hasičská 983/3, Jablonec nad Nisou. Policie ČR působí na území města v rámci místní působnosti pod označením Územní odbor Jablonec nad Nisou

²¹³ Viz čl. 33 závazného pokynu č. 110 „*Policisté vykonávající službu doprovodu vlaků a doprovodu zásilek, dozorčí služba, vedoucí nebo jeho zástupce hlásí operačnímu středisku správy kraje události v souladu s interním aktem řízení.*“

²¹⁴ Viz ustanovení § 4 odst. 1 zákona o obcích „*Statutárnímí městy jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov.*“

²¹⁵ Viz ustanovení § 3 odst. 1 zákona o obcích „*Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.*“

²¹⁶ Viz ustanovení § 1 odst. 4 zákona o obecní policii „*Obecní policie zřízená obcí, která je městem nebo statutárním městem, a v hlavním městě Praze se označuje městská policie.*“

(dále jen „ÚO Jablonec nad Nisou“), se sídlem 28. října 424, Jablonec nad Nisou, který v rámci vyššího stupně hierarchického uspořádání spadá pod Krajské ředitelství Policie ČR Libereckého kraje. Na úrovni nižšího stupně uspořádání spadá pod ÚO Jablonec nad Nisou šest obvodních oddělení Policie ČR a další součásti, které jsou specializované, tzn., zaměřují se na specifický okruh činností Policie ČR, jako např. Dopravní inspektorát. Zmíněná obvodní oddělení Policie ČR jsou rozdělena dle místní působnosti tak, aby pokryla celý okres Jablonec nad Nisou, tedy také obce v jeho správním obvodu. V rámci samotného města jsou klíčová dvě obvodní oddělení Policie ČR, a to OOP Jablonec nad Nisou a OOP Mšeno, která jsou dle místní působnosti rozdělena na dvě oblasti. Tato dvě obvodní oddělení tedy spolupracují s MP Jablonec nad Nisou, neboť vykonávají své činnosti na území města Jablonec nad Nisou. OOP Jablonec nad Nisou a OOP Mšeno však působí také za hranicemi města, kam již pravomoc MP Jablonec nad Nisou nesahá.²¹⁷

ÚO Jablonec nad Nisou a Statutární město Jablonec nad Nisou mají uzavřenou koordinační dohodu²¹⁸ pod označením Koordinační dohoda o vzájemné spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku (dále jen „koordinační dohoda v Jablonci nad Nisou“), a to na dobu neurčitou.²¹⁹ Koordinační dohoda v Jablonci nad Nisou, která uvádí účel spolupráce, kterým je hlavně zefektivnění spolupráce mezi stranami dohody²²⁰, dále konkretizuje příslušné oblasti této spolupráce, mezi nimiž je nutné uvést ochranu veřejného pořádku a prevenci kriminality²²¹, dále pak spolupráci při koordinaci sil a prostředků a výměnu informací a využívání kamerového systému

²¹⁷ Město Jablonec nad Nisou nemá uzavřenou veřejnoprávní smlouvu s žádnou jinou obcí ve smyslu ustanovení § 3a odst. 1 písm. a) zákona o obecní policii „*Obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (kraji), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy.*“

²¹⁸ Koordinační dohoda ve smyslu ustanovení § 16 zákona o Policii ČR, jak je uvedeno v kapitole 3.1.2

²¹⁹ Viz čl. 7 odst. 4 koordinační dohody v Jablonci nad Nisou „*Dohoda se uzavírá na dobu neurčitou...*“

²²⁰ Viz čl. 1 koordinační dohody v Jablonci nad Nisou „*Účelem dohody je zkvalitnit, zjednodušit a sjednotit vzájemnou spolupráci mezi stranami dohody a současně upravit oblasti a formy vzájemné spolupráce při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku.*“

²²¹ Viz čl. 2 koordinační dohody v Jablonci nad Nisou „*Vzájemná spolupráce stran dohody zahrnuje zejména tyto oblasti: písm. b) ochranu veřejného pořádku, písm. f) prevenci kriminality s důrazem na spolupráci s veřejností.*“

města.²²² Koordinační dohoda v Jablonci nad Nisou dále uvádí úkoly Policie ČR, jímž je, mimo jiné, vyhodnocování záznamů z městského kamerového systému při společných schůzkách mezi stranami dohody a dále v rámci prošetřování konkrétních událostí.²²³ Mezi úkoly města patří, mimo jiné, poskytování záznamů z městského kamerového systému při společných schůzkách mezi stranami dohody, a dále v rámci prošetřování konkrétních událostí.²²⁴ Poskytnutí kamerového záznamu ze strany města je dále uvedeno při porušení veřejného pořádku.²²⁵ V rámci zabezpečení veřejného pořádku při pořádání sportovních, kulturních, politických a obdobných akcí se koordinační dohoda v Jablonci nad Nisou zabývá společným koordinováním a spoluprací při činnosti města a Policie ČR, a to při vyhodnocení potřebných sil a prostředků nutných k jejich zabezpečení.²²⁶ Je třeba dodat, že město v mnoha bodech spolupráce definované v koordinační dohodě v Jablonci nad Nisou vystupuje samozřejmě v zastoupení MP Jablonec nad Nisou, která je v postavení orgánu obce, jak je definováno v kapitole 3.1.2.

²²² Viz čl. 3 koordinační dohody v Jablonci nad Nisou „*Vzájemná spolupráce smluvních stran navazuje na dlouhodobou vzájemnou součinnost, jejímž hlavním cílem bylo zdokonalit komunikaci obou stran a společnými silami zlepšit bezpečnostní situaci ve městě a zvýšit pocit bezpečí občanů. Obě strany se proto zavazují k vzájemné spolupráci zejména těmito formami: písm. c) vzájemnou koordinací sil a prostředků při zajišťování sil vzájemné spolupráce, písm. h) výměnou informací za podmínek stanovených právními předpisy, písm. i) vzájemnou spoluprací při vytváření a využívání kamerových systémů.*“

²²³ Viz čl. 4 odst. 1 písm. g) koordinační dohody v Jablonci nad Nisou „*Mezi úkoly policie v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek ve městě patří zejména vyhodnocování záznamů z kamerového systému města v rámci pravidelných schůzek a dále vždy při prošetřování jednotlivých událostí.*“

²²⁴ Viz čl. 5 odst. 1 písm. f) koordinační dohody v Jablonci nad Nisou „*Mezi úkoly města v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek ve městě patří zejména poskytování záznamů z kamerového systému města policii ČR v rámci pravidelných schůzek a dále vždy na žádost policie ČR při prošetřování jednotlivých událostí, zajistit přenos dat kamerového systému na místně příslušné oddělení policie ČR.*“

²²⁵ Viz čl. 5 odst. 2 písm. d) koordinační dohody v Jablonci nad Nisou „*Mezi úkoly města při porušení veřejného pořádku ve městě patří zejména neprodlené poskytnutí dat z kamerového záznamu města při prověřování a prošetřování trestné a přestupkové činnosti.*“

²²⁶ Viz čl. 6 koordinační dohody v Jablonci nad Nisou „*Při zabezpečování veřejného pořádku v souvislosti s konáním významných politických, kulturních, společenských a sportovních akcí (dále jen „akce“) se strany dohody zavazují zejména: písm. c) společně vyhodnotit potřebný počet sil a prostředků k zabezpečení veřejného pořádku v souvislosti s konáním akcí, písm. e) vypracování projektu pro pořádání akcí, včetně stanovení sil a prostředků k zabezpečení veřejného pořádku při jejich konání.*“

Z pohledu zákona o Policii ČR splňuje koordinační dohoda v Jablonci nad Nisou všechny náležitosti.²²⁷ Co se týče konkrétních náležitostí koordinační dohody v Jablonci nad Nisou, zde je na obecné rovině dobře strukturovaná, avšak hlavně z pohledu Policie ČR, tedy plnění jejích úkolů, a dále také plnění úkolů města jako takového. Činnost strážníků MP Jablonec nad Nisou je zde upravena velmi obecně, a to ve smyslu zajištění veřejného pořádku a předávání informací v případě možného ohrožení veřejného pořádku.²²⁸ Co tedy koordinační dohoda v Jablonci nad Nisou postrádá, je určité konkrétnější vymezení podílu při zabezpečování veřejného pořádku ze strany MP Jablonec nad Nisou, což by mělo být podle Matese posláním těchto dohod.²²⁹ Jde o to, že strážníci MP Jablonec nad Nisou navzdory koordinační dohodě v Jablonci nad Nisou vykonávají svou činnost téměř nezávisle na Policii ČR, což samozřejmě platí i obráceně.

Mezi MP Jablonec nad Nisou a OOP Jablonec nad Nisou či OOP Mšeno tak mnohdy dochází k duplicitně prováděným úkolům na stejném místě, např. v oblasti hlídkové či obchůzkové služby, při níž je konkrétní oblast kontrolována jak MP Jablonec nad Nisou tak Policií ČR ve stejném okamžiku, a rovněž ke vzájemným konfliktům při příjmu oznámení na tísňové linky 156 a 158, neboť je na stejnou událost často vyslána jak hlídka strážníků MP Jablonec nad Nisou, tak i některá hlídka Policie ČR s ohledem na množství oznamovatelů dané události, kteří nevědí o tom, že již byla na místo některými z přítomných přivolána hlídka MP Jablonec nad Nisou či Policie ČR. Společné vyslání hlídky MP Jablonec nad Nisou a hlídky Policie ČR je však samozřejmě možné s ohledem na potřebu provedení zákroku proti více pachatelům apod.

Pokud dojde k události, při které je dáno podezření ze spáchání trestného činu, předává obecní policie takovou událost do kompetence Policie ČR, jak stanoví zákon o

²²⁷ Viz uvedené ustanovení § 16 odst. 3 zákona o Policii ČR v kapitole 3.2

²²⁸ Viz čl. 5 odst. 1 koordinační dohody v Jablonci nad Nisou „Mezi úkoly města v oblasti předcházení protiprávním jednáním porušujícím veřejný pořádek ve městě patří zejména: písm. j) zajištění veřejného pořádku ve městě ze strany městské policie, písm. k) předávání operativních informací v případě nepříznivého stavu v oblasti bezpečnosti ve městě ze strany městské policie.“

²²⁹ „Posláním těchto veřejnoprávních dohod je spolupráce na předemném úseku tak, aby byl určen podíl jednotlivých subjektů na zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku na území dané obce a stanoveny prostředky, včetně možnosti společného postupu obou subjektů.“ MATES, P. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009.* Praha: Linde, 2009. s. 45

obecní policii.²³⁰ Praxe v Jablonci nad Nisou je však taková, že hlídka MP Jablonec nad Nisou, s odkazem na tento uvedený fakt, předává Policii ČR téměř veškeré události, bez ohledu na podezření ze spáchání trestného činu, i když je na místě události první, tedy zjistila jednání, které ohrožuje bezpečnost veřejného pořádku. Pokud takové jednání zjistí hlídka Policie ČR, je povinna se jím zabývat, jak uvádí trestní řád²³¹, obecněji pak zákon o Policii ČR.²³² To, že však hlídka Policie ČR zjistila určité protiprávní jednání od obecní policie, v tomto případě od MP Jablonec nad Nisou, která je také povinna se jím zabývat²³³, nemůže být důvod k tomu, aby se jím zabývala Policie ČR, když, obecně řečeno, rovinu přestupkového jednání může řešit ve své kompetenci obecní policie.

4.3 Hledání možností ve fungování stávajícího kamerového systému

MKDS byl vybudován tak, aby mohl být modernizován a rozšiřován podle potřeby uživatelů. Jak uvádí kapitola 4.1.2, současný software Security Center Omnicast je koncipován tak, aby mohl být spárován s jiným software nebo jím byl nahrazen, což je velmi zásadní fakt, neboť je to právě software, který velmi významně ovlivňuje samotné fungování MKDS a práci s ním s ohledem na využívání moderních software řešení, která nepopsatelně zefektivňují a zjednodušují práci s kamerovými systémy. Rovněž oblast hardware je možné modernizovat a přidávat kamery různých výrobních značek a druhů, jak uvádí kapitola 4.1.2. Tento fakt je rovněž velmi důležitý, protože budoucí rozvoj, resp. stále probíhající rozvoj MKDS, vyžaduje, aby bylo bez problémů možné přidávat na vybraná strategická místa další kamery. Projevuje se zde původní záměr při samotném vybudování MKDS ze strany města Jablonec nad Nisou, a to zajištění jisté neomezenosti v rozšiřování MKDS a jeho konkrétních oblastí. Proto byla již od počátku samotná infrastruktura v tomto ohledu připravena. Přenosové trasy

²³⁰ Viz uvedené ustanovení § 10 odst. 1 zákona o obecní policii v kapitole 3.1.2

²³¹ Viz ustanovení § 158 odst. 1 trestního řádu. „*Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele...*“

²³² Viz ustanovení § 10 odst. 1 zákona o Policii ČR „*V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista ve službě nebo zaměstnanec policie v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil.*“

²³³ Viz ustanovení § 7 odst. 1 zákona o obecní policii „*Strážník je v pracovní době povinen v mezích tohoto nebo zvláštního zákona provést zákrok nebo úkon, nebo učinit jiné opatření, je-li páchan trestný čin nebo přestupek anebo je-li důvodné podezření z jejich páchaní.*“

datových informací, resp. kabelová síť, která zajišťuje datový tok plynoucí ze záznamů všech kamer, byla již od počátku koncipována v plně digitální podobě, čímž je zajištěn budoucí vysokokapacitní přenos vysokého rozlišení všech kamer.²³⁴ Pokud se tedy týče technických možností ve fungování MKDS, ty jsou v současné době vyhovující s tím, že celý systém je připraven na jeho modernizaci, ať už kompletní, tak postupnou. V technickém směru tedy MKDS nabízí nespočet velmi užitečných možností v jeho využívání.

Zcela jinou možností ve fungování stávajícího MKDS představuje velmi zásadní změna ve spolupráci MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR ÚO Jablonec nad Nisou. Problémem je, že tato spolupráce je omezena pouze na koordinační dohodu, jak uvádí kapitola 3.2 a 4.2.5. Koordinační dohoda sice představuje nástroj spolupráce, avšak rozhodně nemění vzájemně působící, resp. oddělené postavení obecní policie a Policie ČR, resp. MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR ÚO Jablonec nad Nisou. Jak uvádí kapitola 4.2.5, koordinační dohoda v Jablonci nad Nisou se sice zabývá využíváním MKDS, avšak pouze jeho využíváním ve smyslu ex post ze strany útvarů Policie ČR v Jablonci nad Nisou ve spolupráci s MP Jablonec nad Nisou, nikoli jeho společným využíváním ve smyslu operativním. Takto postavená spolupráce tedy nevede k možnosti využívat MKDS efektivněji. Je třeba více provázat fungování MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR v Jablonci nad Nisou.

Jinou možnost pak představuje převzetí MKDS do rukou Policie ČR ÚO Jablonec nad Nisou, neboť je to přeci jen Policie ČR, která prioritně chrání veřejný pořádek v celé České republice, jak uvádí kapitola 3.1.3, a měla by tím pádem mít možnost využívat, resp. řídit k zajištění tohoto základního úkolu všechny dostupné prostředky, kterým MKDS nepochybně je. Tato možnost je však nereálná z několika důvodů. Jednak je problém v tom, že MKDS byl vybudován na náklady města Jablonec nad Nisou v souvislosti s modernizací MP Jablonec nad Nisou, jak uvádí kapitola 4.1.1. Město sice může poskytovat útvarům Policie ČR působících na jeho území finanční prostředky²³⁵, ale rozhodně není v jeho silách financovat pro potřeby Policie ČR tak rozsáhlý projekt, jaký MKDS představuje. Zákon stanoví podmínky hospodaření

²³⁴ Písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s.

²³⁵ Poskytování finančních prostředků ze strany obce v rámci koordinační dohody ve smyslu ustanovení § 16 odst. 3 písm. g) zákona o Policii ČR „*Koordinační dohoda obsahuje zejména poskytování finančních prostředků.*“

obce²³⁶, z nichž vyplývá, že toto hospodaření musí být v souladu s obecními zájmy a úkoly, které souvisejí z vymezené působnosti obce, jak ji uvádí kapitola 3.1.2, do které rozhodně nespadá financování spolupracujících subjektů takovýmto způsobem. Dalším problémem je finanční náročnost budování městských kamerových systémů po celém území České republiky, která by pro Policii ČR, resp. stát, představovala neřešitelnou finanční zátěž. Samostatnou otázkou dále představuje problematika současného personálního stavu u Policie ČR, již zmiňuje kapitola 3.2.1. Policie ČR není v současné době schopna kompletně zajistit provoz jejích základních útvarů, kterými jsou převážně jednotlivá obvodní oddělení, tím pádem je nemyslitelné rozšiřovat služební místa o operátory městských kamerových systémů.

4.4 Návrh na zlepšení stávajícího městského kamerového systému

4.4.1 Technická stránka

Jak uvádí kapitola 4.3, MKDS byl vybudován tak, aby mohl být modernizován a rozšiřován podle potřeby uživatelů, a to jak ve smyslu software součástí, tak i hardware součástí. V oblasti software je nutné především zavést moderní technologické prvky, které velmi výrazně usnadní práci s MKDS. Jak uvádí kapitola 4.2.3, za současného stavu je práce s MKDS problematická v tom, že operátor sleduje online přenosy z jednotlivých kamer a je tedy na jeho uvážení, na které konkrétní kamery zaměří svoji pozornost, přičemž musí neustále sledovat dění plynoucí z online přenosů, aby on sám zaznamenal nějaké podezřelé okolnosti apod., což je v praxi jen velmi těžko proveditelné v rámci nepřetržitého provozu MKDS s ohledem na únavu, schopnost soustředění apod. Možností by mohlo být stanovení časových intervalů, např. dvouhodinových, během nichž by operátor monitoroval MKDS, a po uplynutí intervalu by byl vystřídán dalším operátorem. Toto řešení je však velmi náročné na personální prostředky a také na pracovní dobu operátora, který by pracoval dvě hodiny, dvě hodiny by odpočíval, poté by zase pracoval, atd. V konečném důsledku by strávil v práci např. 24 hodin a pracoval 12 hodin, což je velmi neefektivní.

Velmi efektivní řešení se tedy nabízí v podobě zavedení moderních software prvků. Ty představuje nahrazení současného software Security Center Omnicast

²³⁶ Viz ustanovení § 38 odst. 1 zákona o obcích „*Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti...*“

platformou²³⁷ IVISEC²³⁸, jejíž zavedení nabízí dodavatelská firma MKDS Telmo a.s.²³⁹ Tato platforma nabízí software řešení, které pracuje s metadaty²⁴⁰, tedy určitými informacemi plynoucích z kamer. Jejich vyhodnocením pak software poskytuje okamžité informace z předem nastavených videoanalýz, tedy rozpoznávání nestandardního děje.²⁴¹ V praxi to znamená, že operátor, resp. správce MKDS, nastaví pomocí software konkrétní kameru tak, aby zaznamenala nastavený děj, který, pokud v dosahu této konkrétní kamery nastane, kamera ho ihned rozpozná a upozorní operátora. Množství takto nastavitelných situací, na které může nově zavedená platforma upozornit, je velmi mnoho. S ohledem na charakter města Jablonec nad Nisou je vhodné zavést jen některé z těchto moderních softwarových řešení.

Prvním klíčovým prvkem je aktivní přehledová mapa na přehledovém monitoru umístěným před stolem operátora, která zobrazuje mapu města s jednotlivými kamerovými body, jak je uvedena v kapitole 4.1.3, avšak v digitální podobě. Mapa dále zobrazuje a upozorňuje na předem nastavené nestandardní situace, jak bylo uvedeno, tedy děje, které, pokud by nastaly, upozorní tuto přehledová mapa operátora signálem, např. blikajícím bodem doplněným zvukovým signálem. Operátor by poté mohl otevřít tento kamerový bod a přepnout obraz kamery z tohoto kamerového bodu na pracovní monitor umístěný před ním na stole a dále ihned upozornit hlídky MP Jablonec nad Nisou, resp. hlídky Policie ČR v Jablonci nad Nisou na vzniklou situaci.

Přehledová mapa dále souvisí se zavedením sledování a vyhodnocení pohybu na bázi GPS.²⁴² Jedná se o možnost mít v reálném čase přehled o pohybu hlídkách MP

²³⁷ „Pojem platforma označuje různé počítačové systémy ve vztahu k systémové architektuře. Jednotlivé platformy se často odlišují podle použitého operačního systému a verze software vybavení.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 293

²³⁸ Jedná se o platformu vyvinutou českou firmou Z.L.D. s.r.o., která je předním světovým výrobcem a vývojářem v oblasti software zaměřený na kamerové systémy a bezpečnost. Platforma IVISEC nahrazuje starší řídicí software kamerových systémů a využívá nejmodernější technologii videoanalýz, přičemž může být kombinována s dalším software a systémy. [on-line]. zld.cz, [cit. 2018-20-02]. Dostupné z: <http://www.zld.cz/>

²³⁹ Písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s.

²⁴⁰ „Metadata jsou data popisující jiná data.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 232

²⁴¹ Písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s.

²⁴² „GPS (Global Positioning System) je systém určení polohy kdekoli na Zemi.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 141

Jablonec nad Nisou či hlídkách Policie ČR a také jednotlivých strážníků a policistů. Polohu hlídek zajišťuje GPS zařízení umístěné v radiostanicích ve služebních vozidlech a polohu konkrétních členů hlídek poté zajišťuje GPS zařízení umístěné v ručních radiostanicích. To umožňuje ihned reagovat na vzniklou situaci, na níž upozorní software MKDS, a okamžitě lokalizovat nejbližší hlídky MP Jablonec nad Nisou či Policie ČR a vyslat je na místo události. Tento princip již funguje v rámci Policie ČR, a to na Integračních operačních střediscích, v tomto případě na IOS Liberec, kde má operační důstojník pomocí této technologie reálný přehled nejen o pohybu hlídek Policie ČR na celém území Libereckého kraje, ale také základních složek Integrovaného záchranného systému, jak je uvádí kapitola 4.2.2, což je velmi efektivní a praxí osvědčený způsob využívání jednotlivých hlídek Policie ČR. Problém je však v tom, že tento systém využívaný na IOS Liberec není nijak propojen s MKDS ani s MP Jablonec nad Nisou.

Videoanalýzy, které rozpoznávají určitý děj, je nutné nastavit dle již v současné době rozmístěných kamerových bodů. Kamery umístěné na monitorování hlavních dopravních komunikací a na nich ležících křižovatkách je nutné nastavit tak, aby detekovaly vozidla jedoucí na červenou signalizaci semaforů a zvýšenou hustotu provozu. Kamery umístěné na monitorování zájmových oblastí města s možným rizikem narušení veřejného pořádku, jako jsou centrum města a sídliště, je nutné nastavit tak, aby detekovaly náhodné shlukování osob, nestandardní chování osob (např. pohyb na parkovacích plochách), zvýšení hranice hluku nad přípustnou mez, odložené předměty, registrační značky vozidel, vjezd vozidla do zakázané zóny (např. jednosměrná komunikace, pěší zóny, hřiště, parky apod.) a odstavené vozidlo na zakázaném místě (přechody pro chodce, pěší zóny, chodníky apod.). Tyto stávající kamery, resp. kamerové body, monitorující zájmové oblasti s rizikem narušení veřejného pořádku, je třeba rozšířit o další kamerové body umístěné před vstupem do zájmových objektů, jako je např. budova okresního soudu, státního zastupitelství, magistrátu města, škol apod., kde zde umístěné kamery detekují a ukládají obličejové osoby, které do těchto budov vstupují. V systému by tak bylo možné rozpoznat obličejové osoby, které jsou vedeny jako hledané nebo nebezpečné v informačních systémech Policie ČR, jež definuje Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 11. června 2007, o terminologii v oblasti informačních systémů (dále jen „závazný pokyn č.

70“).²⁴³ Takovéto informace může obecní policie od Policie ČR požadovat.²⁴⁴ Tato zavedená software řešení dále umožní velmi efektivní využívání MKDS ex post, při kterém je např. možné vyhledat pomocí zadání registrační značky vozidla do systému pohyb tohoto vozidla po městě.

Další velmi efektivní technické zlepšení MKDS představuje zavedení mobilního klienta²⁴⁵, tedy možnost vzdáleného přístupu k MKDS skrze chytré mobilní telefony prostřednictvím mobilní aplikace²⁴⁶, která umožňuje jednak libovolný přístup do systému, tedy k jakékoli kameře, a také přístup na základě upozornění od operátora vzhledem k vyhodnoceným videoanalýzám, tedy upozornění na nějaký nestandardní děj. Znamená to okamžitou dostupnost záznamu záznamové kamery pro hlídky MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR, které tak mají ihned k dispozici např. podobu pachatele, jeho pohyb, apod.

4.4.2 Taktická stránka systému

Zlepšení taktické stránky MKDS souvisí neodmyslitelně se zlepšením stránky technické, kterou se zabývá kapitola 4.4.1. Pokud by nedošlo ke zlepšení technické stránky, nabízí se jediné možné zlepšení v ohledu taktiky, a to změna výkonu služby operátora MKDS. V rámci MP Jablonec nad Nisou, v postavení klíčového uživatele, resp. operátora MKDS s kompletním a přehledným přístupem ke všem kamerám, jak uvádí kapitola 4.1.2, je nezbytné stanovit pracovní dobu operátorů tak, aby docházelo k pravidelnému střídání po časových intervalech, např. dvouhodinových, jak uvádí

²⁴³ Viz čl. 1 písm. a) bod 1 závazného pokynu č. 70 „Pro účely interních aktů řízení, příruček, dokumentace a dalších materiálů, které upravují nebo popisují provozování a využívání informačních a komunikačních systémů v rámci Policie České republiky se rozumí informačním systémem funkční celek, tvořený technickými, programovými a ostatními prostředky, které umožňují trvalé, cílevědomé a systematické zpracování údajů, a dokumenty, které popisují a upravují zpracování údajů v informačním systému, stanoví subjekty informačního systému a jejich práva a povinnosti při zpracování údajů.“

²⁴⁴ Viz ustanovení § 11a odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o obecní policii „Obecní policie je v rozsahu nezbytném k plnění svých úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona oprávněna vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů policie o hledaných a pohřešovaných osobách a věcech.“

²⁴⁵ „„Klient je hardwarová nebo softwarová komponenta požadující službu od serveru.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 17, 193. Pojem mobilní zde znamená přenosný.

²⁴⁶ „Aplikace je uživatelský program, který lze rozdělit podle oblasti použití.“ WINKLER, P. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. s. 19. Pojem mobilní zde znamená mobilní telefon.

kapitola 4.1.2. Obdoba dozorčí služby u MP Jablonec nad Nisou, která je zmíněna v kapitole 4.2.4, je tvořena dvěma strážníky. To do jisté míry usnadňuje toto uvedené střídání, protože jeden strážník by například mohl přijímat oznámení na tísňovou linku 156, koordinovat hlídky MP Jablonec nad Nisou a vyřizovat ostatní telefonické hovory, zatímco druhý by mohl pouze monitorovat MKDS. Během časových intervalů by se pak tyto dva strážníci střídali, čímž by došlo ke změně pracovní náplně, která by zajistila udržení schopnosti soustředění, a zajištění provozu MKDS a celé MP Jablonec nad Nisou by bylo poměrně obstojně řešeno. Stále však není v tomto případě vyřešeno velmi náročné sledování online přenosů všech kamer MKDS a odstranění chyb lidského faktoru ve smyslu přehlédnutí nestandardních dějů zachycených na kamerách.

Je nutné uvést, že uvedené střídání operátorů MKDS přichází v úvahu pouze u MP Jablonec nad Nisou. Dozorčí OOP Jablonec nad Nisou vykonává 24 hodinovou službu a je po celou dobu sám. Není tedy ani na místě komentovat jeho únavu a postupně slábnoucí schopnost soustředění na jeho základní povinnosti, jak je uvádí kapitola 4.2.4, natož pak na případné nepřetržité sledování MKDS. Proto je operátor MP Jablonec nad Nisou ve smyslu monitorování MKDS klíčový.

Zavedení technických zlepšení MKDS, jak je uvádí kapitola 4.4.1, by nejen vyřešilo výše uvedený problém související s únavou a schopností soustředění operátora MKDS, ale především by zajistilo naprostou kontrolu nad děním v oblastech pokrytých kamerovými body, resp. kamerami, čímž by došlo k efektivnímu zajištění veřejného pořádku ve městě. Operátor by se tak nemusel stále soustředit na monitorování MKDS, ale mohl by vykonávat jinou činnost, případně by v určité dny, kdy není dán předpoklad většího rizika ohrožení veřejného pořádku, jako jsou hlavně pracovní dny vyjma pátku, mohl být na dispečinku MP Jablonec nad Nisou přítomen pouze jeden strážník, což by vedlo k výraznému šetření personálních prostředků. MKDS vybavený technickými zlepšeními by tedy fungoval ve smyslu taktickém zcela odlišně, než je tomu v současné době, jak uvádí kapitola 4.4.1.

Technické zlepšení MKDS a z něho pramenící taktické zlepšení by mimo výše uvedeného eliminovalo problém uvedený v kapitole 4.2.3, tedy přístup více uživatelů k MKDS, díky němuž může vlivem užívání jedné kamery dvěma uživateli zároveň, tedy MP Jablonec nad Nisou a OOP Jablonec nad Nisou, dojít k časové prodlevě, která zapříčiní opoždění, a tedy již nepotřebné monitorování prostoru, kde došlo nebo dochází k zájmové události.

4.4.3 Obsluha systému – vyhodnocení a předávání informací

Zlepšení obsluhy systému je spjato, stejně jako zlepšení taktické, jak uvádí kapitola 4.4.2, se zlepšením technickým. Nasnadě jsou, stejně jako v rámci taktické stránky, dvě možnosti. Pokud dojde ke zlepšení technické stránky ve smyslu nahrazení stávajícího software Security Center Omnicast platformou IVISEC, jak uvádí kapitola 4.4.2, dojde k velmi výraznému zlepšení získávání informací plynoucích z MKDS. Pokud však nedojde k tomuto uvedenému zlepšení, nedojde za současných podmínek ke zlepšení ani ve směru obsluhy systému, a tedy získávání informací plynoucích z MKDS.

Zlepšení technické stránky MKDS tedy povede k automatizovanému vyhodnocování informací ze strany software, resp. platformy IVISEC, v rámci nestandardní situace zachycené na záznamu konkrétní kamery MKDS. Tím se do rukou operátora dostanou ihned informace, které jsou nezbytné pro zajištění ochrany veřejného pořádku.

Zlepšení MKDS s ohledem na zlepšení technické stránky tedy znamená nutnost zlepšení předávání informací. Současný stav předávání informací v rámci Policie České republiky, resp. útvarů ÚO Jablonec nad Nisou a IOS Liberec, MP Jablonec nad Nisou a mezi těmito orgány, je analyzován v kapitole 4.2.4. Zlepšení předávání informací plynoucích z MKDS souvisí pouze se zlepšením předávání informací mezi MP Jablonec nad Nisou a obvodními odděleními Policie ČR v Jablonci nad Nisou, které, jak je blíže upřesňuje kapitola 4.2.5, tvoří OOP Jablonec a OOP Mšeno. Řešením je sjednocení komunikace skrze radiostanice, které je nyní v rámci MP Jablonec nad Nisou a Policií ČR ÚO Jablonec nad Nisou rozdělená, jak uvádí kapitola 4.2.4. Sjednocení komunikace skrze radiostanice tedy znamená, že členové hlídek MP Jablonec nad Nisou a členové hlídek Policie ČR v Jablonci nad Nisou vzájemně slyší veškerou komunikaci, která probíhá. Tím dojde k okamžité možnosti spojení operátora MKDS s jakoukoli hlídkou, ať už MP Jablonec nad Nisou, tak Policie ČR, a jejich koordinace směřující k zajištění místa události, které bylo detekováno konkrétní kamerou MKDS. Na místě této události poté uvedené hlídky mohou vzájemně komunikovat tak, aby byl např., dle vzájemně sdělených informací, zadržen či zajištěn pachatel protiprávního jednání.

Protože by propojení komunikace skrze radiostanice vybavených GPS zařízeními znamenalo také možnost propojení lokalizace hlídek MP Jablonec nad Nisou a hlídek Policie ČR v Jablonci nad Nisou do aktivní přehledové mapy, která souvisí se zavedením sledování a vyhodnocení pohybu na bázi GPS, jak uvádí kapitola 4.4.1., byla

by tím efektivnost předávání informací ještě o velkou úroveň posílena. Operátor MKDS má v tomto ohledu přehled o veškerých hlídkách, policistech a strážnících, kterým efektivně předává informace.

4.4.4 Náměty na úpravu vnitřních předpisů

Jak je uvedeno v kapitole 4.2.5, koordinační dohoda v Jablonci nad Nisou představuje úpravu spolupráce mezi Statutárním městem Jablonec nad Nisou, resp. MP Jablonec nad Nisou, a Policií ČR ÚO Jablonec nad Nisou. Podrobnější analýzou, včetně nedostatků koordinační dohody v Jablonci nad Nisou, se zabývá kapitola 4.2.5. Je nutné upravit obsah této koordinační dohody tak, aby plnila svůj smysl, tedy jasně vymezila podíl MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR v Jablonci nad Nisou při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Změny koordinační dohoda v Jablonci nad Nisou umožňuje po vzájemné dohodě smluvních stran.²⁴⁷

V první řadě je nutné vymezit věcnou působnost MP Jablonec nad Nisou, a to tak, že v případě, kdy dorazí na místo události hlídka MP Jablonec nad Nisou první, bude danou situaci řešit v rámci své kompetence vždy. Pouze, pokud bude dáno podezření ze spáchání trestného činu, předá událost Policii ČR²⁴⁸, jejíž hlídka však po příjezdu na místo této události nejprve určí, zda je skutečně dáno podezření ze spáchání trestného činu, a pokud ano, událost si převezme. Pokud by se však toto podezření nepotvrdilo, přenechala by hlídka Policie ČR událost nadále v řešení hlídky MP Jablonec nad Nisou. Dále je nutné vymezit věcnou působnost Policie ČR, a to tak, že v případě, kdy dorazí na místo události hlídka Policie ČR první, a bude dáno podezření ze spáchání trestného činu, bude danou situaci řešit v rámci své kompetence. Pokud se však bude jednat o událost, při které bude dáno podezření ze spáchání přestupku, který může v rámci své kompetence řešit obecní policie, předá Policie ČR tuto událost MP Jablonec nad Nisou, což by se do jisté míry dalo považovat jako rozpor se zákonem²⁴⁹, avšak z pohledu efektivnější spolupráce ve smyslu koordinační dohody je to možné a zároveň nezbytné.

²⁴⁷ Viz čl. 7 odst. 3 koordinační dohody v Jablonci nad Nisou „*Smluvní strany se zavazují, že případné změny v koordinační dohodě lze provádět jen na základě písemných, číslovaných dodatků odsouhlasených oběma stranami dohody.*“

²⁴⁸ Viz uvedené ustanovení § 10 odst. 1 zákona o obecní policii v kapitole 3.1.2

²⁴⁹ Viz uvedené ustanovení § 158 odst. 1 trestního řádu a ustanovení § 10 odst. 1 zákona o Policii ČR v kapitole 4.3.

Další úpravu koordinační dohody v Jablonci nad Nisou představuje vymezení místní působnosti v souvislosti s hlídkovou a obchůzkovou činností, tedy rozdělení oblastí města, kde bude tyto činnosti provádět MP Jablonec nad Nisou a OOP Jablonec nad Nisou a OOP Mšeno, přičemž Policie ČR se zaměří především na oblasti, které jsou mimo místní působnost MP Jablonec nad Nisou, tedy mimo město. Pokud bude prováděna specifická činnost MP Jablonec nad Nisou nebo útvarů Policie ČR, jako je např. měření maximální povolené rychlosti, budou se před zahájením této činnosti uvedené složky vzájemně informovat o době a místě provádění této činnosti, aby nedocházelo k vzájemným konfliktům.

Specifická úprava představuje spolupráce při zajištění kulturních, sportovních, politických a jiných akcí, resp. bezpečnostních opatřeních.²⁵⁰ Zde bude hrát roli posouzení míry rizika, resp. určení rizikového stupně, na stupnici 1 - 5²⁵¹, ohrožení veřejného pořádku, kterou zajistí Policie ČR, jak tomu je i v současné době. Pokud bude dle tohoto posouzení riziko takové, že není třeba činit žádná větší opatření, tedy stupeň 1 – 2, bude zajištění bezpečnosti na takové akci zajištěna prostředky a silami MP Jablonec nad Nisou. Pokud bude toto riziko větší, tedy 3 – 5, budou nasazeny také síly Policie ČR, které budou koordinovat nápomocné síly MP Jablonec nad Nisou při společném zajišťování veřejného pořádku.

Stávající situace ohledně MKDS bude řešena tak, že operátor tohoto systému, tedy strážník MP Jablonec nad Nisou, bude v případě zjištění události ze strany MP Jablonec nad Nisou, při níž bude tento systém využit, povinen ihned kontaktovat IOS Liberec a trvale předávat informace plynoucí ze systému, tedy např. o pohybu pachatele, odcizeného vozidla, apod., čímž dojde ke společné koordinaci hlídek MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR při pátrání po uvedeném. Pokud zjistí takovou událost Policie ČR, bude rovněž dozorcí OOP Jablonec nad Nisou, resp. operátor MKDS, povinen kontaktovat operačního důstojníka a operátora MP Jablonec nad Nisou, a bude

²⁵⁰ Viz čl. 2 písm. e) závazného pokynu č. 109 „Pro účely tohoto závazného pokynu se rozumí bezpečnostním opatřením opatření prováděné policií a jinými subjekty k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti.“

²⁵¹ Míra rizika neboli rizikový stupeň představuje bodovou škálu 1 – 5, přičemž 1 znamená riziko nejmenší a 5 znamená riziko největší. Tento rizikový stupeň je interně určován veliteli daného bezpečnostního opatření, kterými jsou důstojníci Policie ČR, a to na základě poznatků zjištěných operativní činností příslušníků Služby kriminální policie a vyšetřování.

probíhat stejná koordinace hlídek MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR, jak bylo uvedeno.

Interní předpisy Policie ČR, které představují v rámci činnosti obvodních oddělení Policie ČR především závazný pokyn č. 110 a závazný pokyn č. 57, které jsou podrobněji analyzovány v kapitole 3.1.3, jsou svým obsahem dostačující. Interní předpisy MP Jablonec nad Nisou nejsou dostupné.

4.5 Návrh na zlepšení spolupráce městské a státní policie v Jablonci nad Nisou

Zlepšení spolupráce městské a státní policie v Jablonci nad Nisou je postavena v první řadě na úpravě koordinační dohody v Jablonci nad Nisou, jak uvádí kapitola 4.4.4. Koordinační dohoda v Jablonci nad Nisou však řeší tuto spolupráci především za stávajícího stavu, tedy za stavu jasného oddělení obecní a státní policie. Aby však mohla být spolupráce s využitím změn koordinační dohody v Jablonci nad Nisou, jak jsou uvedeny v kapitole 4.4.4, a s využitím hlavně technického zlepšení MKDS, jak uvádí kapitola 4.4.1, skutečně efektivní, je nutné více sblížit oba orgány. Nejeftivnější způsob tohoto sblížení představuje společné řízení veškeré činnosti MP Jablonec nad Nisou a útvarů Policie ČR v Jablonci nad Nisou. To by však znamenalo nutnost úpravy právních předpisů²⁵², neboť z pohledu státní správy a územní samosprávy sice oba orgány mohou navzájem spolupracovat, avšak stále v jasně rozdělených rolích s vlastním vedením a strategií. Je však nutné toto rozdělení eliminovat v souladu se zachováním základní věcné působnosti obou orgánů tak, jak jsou stanovena zákonem o obecní policii a zákonem o Policii ČR, případně trestním řádem.

Základní věcná působnost obecní policie je tedy koncipována tak, že z hlediska zákona o obcích obecní policie řeší místní záležitosti veřejného pořádku na území dané obce, v tomto případě Statutárního města Jablonec nad Nisou, a to v rámci působnosti dané obce, ať už místní nebo věcné, jak jsou specifikovány v kapitole 3.1.2. Dále řeší, lépe řečeno zasahuje, obecní policie z hlediska zákona o obecní policii při veškerém jednání, je-li páchan trestný čin nebo přestupek.²⁵³

Základní věcná působnost Policie ČR je koncipována podstatně širším způsobem, tedy více méně stejně, jak je tomu u obecní policie, avšak bez omezení na oblast danou

²⁵² Především zákona o Policii ČR, zákona o obecní policii a zákona o obcích

²⁵³ Viz uvedené ustanovení § 7 odst. 1 zákona o obecní policii v kapitole 4.3

místní a věcnou působností obce, zvláště pak bez omezení charakteru protiprávního jednání, které řeší, a to ve smyslu podezření ze spáchání trestného činu, které obecní policie předává Policii ČR.²⁵⁴

Z uvedeného, jakož i z kapitoly 3.1.3, plyne, že věcná působnost obecní policie a Policie ČR sice není stejná, avšak se velmi prolíná. Policie ČR je jistým způsobem nadřazená policii obecní, měla by tedy obecní policii spíše v jistém smyslu řídit a koordinovat, a to s využitím zázemí, kterému se obecní policii dostává od dané obce, a nikoli obecní policii sloužit jako partner pro potřeby jejích činností. Tím, jak se decentralizací státní moci dostává k jednotlivým obcím jistá volnost v oblasti samosprávy a tedy také v oblasti financování, jeví se vybavenost a fungování obecní policie značně efektivnější, než je tomu u Policie ČR v jednotlivých obcích, resp. krajích.

Změna legislativy, resp. vztahů obecních policií a Policie ČR, by tedy vedla k jistému sloučení obou orgánů, přičemž by Policie ČR představovala vrcholný policejní orgán v České republice a obecní policie její podřízenou složku, resp. útvar. V těsné spolupráci s obcemi a za podpory státu by bylo možné vybudovat, resp. vytvořit společné operační středisko MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR ÚO Jablonec nad Nisou. Zde je na místě dodat, že před vybudováním integrovaných operačních středisek, jak jsou definována v kapitole 4.2.4, existovalo v Jablonci nad Nisou operační středisko, které také definuje kapitola 4.2.4, které zajišťovalo příjem oznámení na tísňovou linku 158 a řízení a koordinování hlídek Policie ČR pouze na území okresu Jablonec nad Nisou. To byl velmi efektivní způsob řízení Policie ČR v této oblasti. Se zavedením IOS Liberec se však tato menší operační střediska ze všech okresů Libereckého kraje spojila v jedno, což podstatným způsobem zkomplikovalo celý systém řízení a koordinace činnosti Policie ČR. Tak tomu bylo ve všech krajích v České republice.

Společné operační středisko okresního typu v Jablonci nad Nisou by bylo situováno v současné budově MP Jablonec nad Nisou, která je zmodernizovaná a navíc se zde nachází centrální dispečink MKDS. Samozřejmě by bylo nutné budovu upravit v rámci požadavků Policie ČR, ale rozhodně by se nejednalo o rozsáhlý zásah do stávajícího objektu. Výhodou této změny by bylo, že OOP Jablonec nad Nisou, OOP Mšeno ani žádný jiný další útvar Policie ČR ÚO Jablonec nad Nisou by nemusel nijak

²⁵⁴ Viz uvedené ustanovení § 10 odst. 1 zákona o obecní policii v kapitole 3.1.2

obměňovat své domovské útvary. Řízení sil a prostředků MP Jablonec nad Nisou a útvarů Policie ČR v Jablonci nad Nisou by bylo společně koordinováno operačním důstojníkem a strážníkem MP Jablonec nad Nisou, přičemž strážník by měl prioritně na starosti MKDS vybavený všemi zlepšeními, jak jsou uvedena v kapitole 4.4.1.

Toto uvedené inovativní řešení společné činnosti MP Jablonec nad Nisou a útvarů Policie ČR v Jablonci nad Nisou je v současné době nemožné. Jak bylo uvedeno, změna by mohla nastat pouze v návaznosti na změnu legislativy a pohledu státní moci na obecní policie a Policii ČR. Pokud však nedojde k této změně, nemůže současná situace s využitím koordinačních dohod nijak zlepšit vzájemné působení obecních policií a Policie ČR obecně, tedy ani v Jablonci nad Nisou.

4.6 Řízený rozhovor

V rámci praktické části byly zjišťovány názory řadového policisty služebně zařazeného na útvaru v Jablonci nad Nisou a řadového strážníka MP Jablonec nad Nisou, kteří při svých pracovních činnostech přicházejí do styku s MKDS v Jablonci nad Nisou, ohledně jejich názoru na fungování MKDS a spolupráce mezi MP Jablonec nad Nisou a Policií ČR v Jablonci nad Nisou.

4.6.1 Rozhovor s příslušníkem Policie České republiky v Jablonci nad Nisou

Tazatel: Jaký je Váš názor na Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou a jeho celkové fungování?

Respondent: Myslím, že je skutečně potřebný, avšak svou kapacitou nedostatečný. Celkové fungování hodnotím kladně z důvodu několika pozitivních zkušeností, kdy MKDS pomohl při objasňování protiprávních skutků na území města Jablonec nad Nisou.

Tazatel: Myslíte si, že je Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou využíván efektivně v souvislosti s ochranou veřejného pořádku ve městě?

Respondent: Ne. Zejména z důvodu umístění jednotlivých kamer. Jsem si vědom, že je problém v otázce financí a dalších problémů spojených s rozšířením MKDS, avšak dle mého názoru jsou na území města Jablonec nad Nisou problémové lokality se zvýšeným výskytem protiprávního jednání a s tím spojeným výskytem kriminalisticky závadových

osob, kde MKDS není zaveden, popř. je tento systém ze vzdálenosti, která vylučuje použitelnost MKDS jako důkazního prostředku v rámci trestního i protiprávního jednání.

Tazatel: Má podle Vás Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou nějaké nedostatky? Pokud ano, jaké?

Respondent: Viz předešlá odpověď. Dále je to nastavení ovládání MKDS ze strany Městské Policie v Jablonci nad Nisou, která má přednostní právo při ovládání MKDS. Kamery mají nastavené pohyblivé smyčky, které jsou zcela neefektivní, jelikož jejich pohyb na jednotlivá místa je v řádech zlomů sekund a pro dohled na veřejný pořádek je toto zcela neefektivní, neboť během těchto rychlých pohybů nelze v mnoha případech ani zpozorovat, zdali se na monitorovaném místě něco děje. Dále je to velmi špatná kvalita za snížené viditelnost (noc, déšť apod.)

Tazatel: Přinesl Vám někdy Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou v rámci Vaší policejní praxe přínos v souvislosti s prováděným vyšetřováním nebo hlídkovou či obchůzkovou činností? Pokud ano, můžete uvést konkrétní případ?

Respondent: V rámci Městské Policie je využíván zejména pro dohled nad veřejným pořádkem a dohledem na parkování vozidel v centru města. Mně osobně pomohl v několika případech. Jedná se především o případy poškození majetku, kdy byl prostor snímán kamerovým systémem. Dále se jednalo o případy odcizených vozidel, kdy MKDS pomáhá při sestavení časové osy skutku, upřesnění doby skutku a pohyb daného vozidla v rámci města. Tímto se podařilo vyloučit např. trasy odjezdů vozidel.

Tazatel: Jaký je Váš názor na spolupráci Městské policie Jablonec nad Nisou a útvarů Policie České republiky v Jablonci nad Nisou v obecném smyslu?

Respondent: V rámci Jablonce nad Nisou si myslím, že spolupráce je uspokojivá. V současné době je dle mého názoru MP Jbc využívána převážně na činnosti, pro které nebyla původně MP zřízena. Jedná se především o měření rychlosti apod. Dále právní povědomí strážníků MP by mělo být na vyšší úrovni. Zejména v rámci rozsahu jejich činnosti a vyhlášek města. Ne všechny skutky musí být řešeny ve spolupráci s PČR a

můžou být řešeny v kompetenci MP. V rámci skutků proti veřejnému pořádku, kdy se na místě nachází Policie ČR a MP JBC je spolupráce v pořádku.

Tazatel: Víte o tom, jak je upravena, jestli vůbec, spolupráce mezi Městskou policií Jablonec nad Nisou a útvary Policie České republiky v Jablonci nad Nisou?

Respondent: V rámci JBC probíhají koordinační schůzky ředitelů zmíněných útvarů a rovněž schůzky s vedoucími jednotlivých útvarů PČR (vedoucí OOP, vedoucí DI). Dále je věc v rámci PČR upravena interními akty řízení.

Tazatel: Je podle Vás spolupráce Městské policie v Jablonci nad Nisou a útvarů Policie České republiky v Jablonci nad Nisou ohledně využívání Městského kamerového dohlížecího systému dostatečná? Pokud ne, proč? Pokud ano, proč?

Respondent: V rámci možností ano, avšak výhrady mám k používání těchto kamer, kdy jsou primárně vedeny pouze na MP JBC a OOP JBC, bez možnosti nahlédnutí na jiném OOP v rámci města Jablonec nad Nisou. Rovněž primární ovládání u MP s nastavením smyček, jak jsem již popsal výše.

4.6.2 Rozhovor se strážníkem Městské policie Jablonec nad Nisou

Tazatel: Jaký je Váš názor na Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou a jeho celkové fungování?

Respondent: Kamerový systém v Jablonci nad Nisou je celkem na dobré úrovni jak po technické stránce, tak po stránce pokrytí území města.

Tazatel: Myslíte si, že je Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou využíván efektivně v souvislosti s ochranou veřejného pořádku ve městě?

Respondent: Myslím si, že drobné nedostatky tam jsou, ale spíše je to způsobeno tím, že kamery nemohou 24 hodin denně sledovat všechna místa najednou.

Tazatel: Má podle Vás Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou nějaké nedostatky? Pokud ano, jaké?

Respondent: Jediný nedostatek shledávám v tom, že digitální technologie neumožňuje dokonalý obraz při přiblížení kamery na určité místo.

Tazatel: Přinesl Vám někdy Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou v rámci Vaší policejní praxe přínos v souvislosti s prováděným vyšetřováním nebo hlídkovou či obchůzkovou činností? Pokud ano, můžete uvést konkrétní případ?

Respondent: Ano. Když potřebujeme sledovat podezřelou osobu či určitou oblast za účelem zjišťování přestupku, MKDS je velmi dobrým pomocníkem.

Tazatel: Jaký je Váš názor na spolupráci Městské policie Jablonec nad Nisou a útvarů Policie České republiky v Jablonci nad Nisou v obecném smyslu?

Respondent: Myslím si, že vzájemně spolupracujeme na dobré úrovni, v porovnání s jinými městy zcela určitě.

Tazatel: Víte o tom, jak je upravena, jestli vůbec, spolupráce mezi Městskou policií Jablonec nad Nisou a útvary Policie České republiky v Jablonci nad Nisou?

Respondent: Víím, že probíhají osobní jednání velitelů, nevím však, jestli je i nějaká písemná smlouva krom Koordinační smlouvy dle zákona o Policii.

Tazatel: Je podle Vás spolupráce Městské policie v Jablonci nad Nisou a útvarů Policie České republiky v Jablonci nad Nisou ohledně využívání Městského kamerového dohlížecího systému dostatečná? Pokud ne, proč? Pokud ano, proč?

Respondent: Řekl bych, že spolupráce je dobrá. Každý útvar má vlastní možnost přístupu k ovládání jednotlivých kamer s možností "rezervovat" ovládání pro sebe, o čemž se vzájemně informujeme i telefonicky.

4.6.3 Závěr z řízených rozhovorů

Z celkového charakteru odpovědí obou respondentů je patrná odlišnost v pohledu na fungování Městského kamerového dohlížecího systému a spolupráce MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR v Jablonci nad Nisou. Zatímco policista vnímá mnoho nedostatků kamerového systému a spolupráce mezi MP Jablonec nad Nisou a Policií ČR v Jablonci nad Nisou, strážník se k situaci staví celkem pozitivně. To značí celkem jasný fakt, a sice postavení Policie ČR, která je zatížena nesrovnatelně větším

množstvím úkolů oproti MP Jablonec nad Nisou. Policista uvádí nespokojenost s řešením úkolů MP Jablonec nad Nisou, tedy věcnou působností, kdy strážníci by měli řešit větší škálu událostí, než je tomu v současné době, a některé by řešit neměli vůbec. To strážník nijak nekomentuje, protože skutečně neplatí, že by útvary Policie ČR v Jablonci nad Nisou předávaly MP Jablonec nad Nisou k řešení události, k nimž je konkrétní hlídka Policie ČR v Jablonci nad Nisou přivolána. Je tomu přesně naopak, což pramení také z nedostatečného povědomí strážníků o právních předpisech. Oba respondenti poukazují na nekvalitní záznamy plynoucí z kamerového systému. Z obou rozhovorů je dále patrné, že ani jeden z respondentů neví o tom, jak přesně je definována spolupráce mezi MP Jablonec nad Nisou a Policií ČR ÚO Jablonec nad Nisou. Povědomí mají pouze o společných schůzkách manažerů obou orgánů, jejichž závěry se většinou policisté ani strážníci nijak nedovědí. Přitom by každý policista i strážník v Jablonci nad Nisou měl velmi dobře znát koordinační dohodu v Jablonci nad Nisou, protože efektivní zajištění místních záležitostí veřejného pořádku ve městě by měla být naprostou prioritou, a to hlavně na základě vzájemné spolupráce. Je pravda, že vztahy mezi strážníky a policisty v Jablonci nad Nisou jsou dobré, a to především v porovnání s některými ostatními městy v České republice, jak uvádí strážník, což je důsledek osobní znalosti mezi jednotlivými policisty a strážníky s ohledem na menší velikost města Jablonec nad Nisou. Asi nejhorší situace je údajně v Praze, kde panuje jistá nevraživost mezi Městskou policií Praha a tamními útvary Policie ČR. Z celkového pohledu je to dáno tím, že strážníci ve většině měst a obcí v České republice jsou vnímáni nedůstojně, protože se věnují činnosti prospěšné především pro pokladnu těchto měst a obcí, tedy ne příliš prospěšné v očích veřejnosti, která se se strážníky setkává hlavně v rámci řešení přestupků s velmi malou mírou společenské nebezpečnosti, a v očích policistů, kteří často skutečně pomáhají veřejnosti s řešením jejich těžkých životních událostí bez větší pomoci od obecních policií. Strážníci jsou nuceni do měření maximální povolené rychlosti, řešení parkování vozidel na zakázaných místech apod., z čehož pramení nemalý příjem do rozpočtů měst a obcí. Motivací k plnění těchto úkolů jsou finanční odměny strážníků závislé na počtu udělených blokových pokut, resp. příkazů na místě.²⁵⁵ Bohužel, obdobná motivace

²⁵⁵ Pojem bloková pokuta se změnil na příkaz na místě v souvislosti s přijetím zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů

funguje také u Policie ČR, jejíž management řeší hlavně problematiku výsledků plynoucích z přímého výkonu služby v rámci hlídkové a obchůzkové činnosti se zaměřením na uvedené příkazní řízení a nikoli podstatné problémy, jako je personální situace, motivace policistů, zajištění materiální a finanční atd. V rámci této bakalářské práce nejde tento fakt nezmínit.

5 Diskuze a výsledky

5.1 Teoretická východiska

Zákon o Policii ČR (3.1.3) a zákon o obecní policii (3.1.2) opravňuje Policii České republiky a obecní policii k pořizování obrazových a zvukových záznamů, a to rovněž pomocí stálých automatických technických systémů, tedy městských kamerových systémů. Do zákona o obecní policii přibylo toto oprávnění až v souvislosti s jeho novelizací, kterou přineslo přijetí zákona č. 311/2002 Sb. (3.1.2), který reagoval na přijetí zákona o Policii ČR, ve kterém se toto oprávnění objevilo. Toto oprávnění je však podstatné pouze v zákoně o obecní policii, protože městské kamerové systémy zřizují na své náklady obce (3.1.2), pro potřeby obecní policie, která je dále provozuje, nikoli Policie ČR, která je pouze vzdáleným uživatelem. Nedostatkem v zákoně o obecní policii je, že zde není vymezeno, co může být na záznamu zachyceno nebo kdo na nich může být zachycen, naproti čemuž zákon o Policii ČR definuje, že se takové záznamy týkají osob nebo věcí. Podstatné je ale to, že takové záznamy je podle zákona o Policii ČR a zákona o obecní policii možné pořizovat na místě veřejně přístupných, což samo o sobě určuje, že je jedno, co je na záznamu zachyceno nebo kdo je na záznamu zachycen (3.1.3).

Pojem osobní údaj v souvislosti s městskými kamerovými systémy není ze zákona o ochraně osobních údajů zcela jednoznačný. Jeho definice v zákoně o ochraně osobních údajů (3.1.4), která vychází spolu s dalšími klíčovými pojmy ve spojení s kamerovými systémy, jako je zpracování osobních údajů, ze Směrnice (3.1.5), se vztahuje především na možnost identifikace osoby na základě zjištěných dat, přičemž pokud je identifikace vzhledem k těmto datům možná, představují tato data osobní údaj. Z tohoto faktu a z vyjádření Úřadu na ochranu osobních údajů plyne, že obrazový záznam představuje osobní údaj, a to pokud je prováděna záloha těchto záznamů a zároveň účelem záznamu je identifikace osoby (3.1.4). Proto se zákon o ochraně osobních údajů dotýká městských kamerových systémů, avšak pouze v rámci jejich zřízení, které zajišťují obce v postavení veřejnoprávních korporací, z pohledu zákona o ochraně osobních údajů v roli správců osobních údajů (3.1.4). Obecní policie pak kamerový systém provozuje na základě oprávnění uvedeného v zákoně o obecní policii (3.1.2) a Policie ČR kamerový systém využívá v podstatě pouze na základě spolupráce s obcí, resp. obecní policií, stanovené v zákoně o Policii ČR (3.1.4). Zákon o ochraně

osobních údajů je klíčový především pro kamerové systémy provozovaných soukromými subjekty.

Směrnice je v podstatě pouze zdrojem definicí veškerých pojmů, které se objevují v zákoně o ochraně osobních údajů. Byla přijata vzhledem k požadavkům Evropské unie na sjednocení ochrany osobních údajů v rámci členských států, což se podařilo jen do určité, ne však uspokojující míry (3.1.5). Směrnice se nijak netýká žádných činností Policie ČR ani obecní policie.

Nařízení, jehož přijetím dojde ke zrušení zákona o ochraně osobních údajů a obdobných zákonů ve všech členských státech Evropské unie (3.1.6), v podstatě neovlivní provozování městských kamerových systémů. Pouze zpřísní jejich pořizování a rozšiřování, které s sebou ponese nutnost posouzení vlivu zamýšlených operací na ochranu osobních údajů, tedy jmenování pověřence na ochranu osobních údajů, který bude dohlížet na oprávněnost zřizování a rozšiřování, resp. provozování městských kamerových systémů s eliminací jejich zbytečného zásahu do práv a svobod osob (3.1.6). To do jisté míry zkomplikuje obcím jejich činnost v oblasti městských kamerových systémů. Pro obecní policii ani Policii ČR se přijetím Nařízení jejich oprávnění pořizovat záznamy, ať už pomocí městských kamerových systémů nebo pomocí osobních kamer, nic nemění. Podstata přijetí Nařízení pramení z jistého neúspěchu Směrnice, jejímž přijetím se nepodařilo splnit požadované sjednocení ochrany osobních údajů v rámci Evropské unie. To je zřejmě důvodem toho, že se Evropský parlament a Rada Evropské unie rozhodly sjednotit ochranu osobních údajů přijetím Nařízení, které má oproti Směrnici charakter zákona s celounijní působností a okamžitou platností (3.1.6).

Obecní policie a Policie České republiky jsou orgány, které v České republice společně zajišťují ochranu veřejného pořádku. Ve srovnání s Policií ČR vykonává obecní policie mnohem menší škálu úkolů (3.1.2), které jí ukládá zákon o obecní policii, naproti čemuž úkoly Policie ČR, vyplývající především ze zákona o Policii ČR, trestního řádu a interních předpisů (závazných pokynů policejního prezidenta (3.1.3)), jsou rozsáhlé natolik, že je Policie ČR není schopna kvalitně zajistit, a to především kvůli velmi špatné personální situaci (3.1.2). Týká se to hlavně nejnižších a zároveň nejdůležitějších článků hierarchického uspořádání Policie ČR, které představují obvodní oddělení, jež spolupracují s obecní policií v první řadě. To vytváří problém, který umocňuje značně oddělená činnost obecní a státní policie. Oba orgány, ačkoli mají

zákonně oprávnění spolupracovat na základě uzavřené koordinační dohody (3.2), fungují zcela odděleně, a pouze tvoří jakési vzdálené partnerství s jasně rozdělenými rolemi. Dochází tím stále k duplicitně prováděným úkolům a k vzájemným konfliktům. Zákonem umožněná spolupráce mezi obecní a státní policií prostřednictvím koordinačních dohod je natolik volná, že v podstatě nijak nenapomáhá ke sblížení obou orgánů. Spolupráce pak často závisí především na osobních vztazích funkcionářů obecní policie a Policie ČR v jednotlivých obcích.

5.2 Poznatky z praktické části

Statutární město Jablonec nad Nisou zřídilo Městský kamerový dohlížecí systém (4.1.1) pro činnost MP Jablonec nad Nisou (4.2.5) s účelem zlepšení zajištění veřejného pořádku ve městě (4.1.3). Strategie rozmístění kamer tohoto systému vychází z požadavků jeho klíčových uživatelů (4.1.1), kterými jsou především MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR ÚO Jablonec nad Nisou (4.2.5), neboť tyto orgány se věnují zajištění veřejného pořádku ve městě. Rozmístění kamer systému pak vychází z poznatků plynoucích z činnosti MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR v Jablonci nad Nisou, kterými jsou určovány rizikové oblasti s předpokladem narušení veřejného pořádku.

Situace ohledně Městského kamerového dohlížecího systému je v současné době nevyhovující, a to ze dvou základních důvodů. Prvním z nich je technická stránka systému (4.1.2), kterou je nutné zlepšit ve smyslu zavedení modernějších software řešení, která by automaticky prováděla analýzu nestandardních dějů zachycených kamerovým systémem, jako jsou např. náhodné sročení osob, průjezd vozidla na červenou signalizaci semaforů, překročení míry hluky nad přípustnou mez apod., a která by touto analýzou automaticky upozornila operátora kamerového systému na narušení veřejného pořádku v konkrétní oblasti (4.2.2). V současné době je vyhodnocování dějů plynoucích z kamerového systému závislé na operátorovi a jeho pozorovacích schopnostech, čímž často dochází k přehlédnutí nestandardních dějů zachycených městským kamerovým systémem (4.1.2). Technickou stránku je dále nutné zlepšit v oblasti převedení všech kamer do vysokého rozlišení kvůli kvalitě záznamů. Všechny kamery jsou do vysokého rozlišení postupně převáděny v rámci stále probíhající modernizace, jakési aktualizace systému. Není nutné nijak výrazně rozšiřovat kamerový systém o další kamery, pouze je nutné zabezpečit vstupy do zájmových objektů, jakými

jsou okresní soud, okresní státní zastupitelství, apod., kde sice zajišťuje ostrahu justiční stráž, avšak bez návaznosti na MP Jablonec nad Nisou či Policii ČR v Jablonci nad Nisou a tedy městský kamerový systém.

Druhým důvodem je nejasná spolupráce MP Jablonec nad Nisou a útvarů Policie ČR v Jablonci nad Nisou (4.2.5). To s sebou nese problém ve smyslu efektivního využívání kamerového systému ve spojení s okamžitým předáním důležitých operativních informací vyplývajících z kamerového systému. Nejasnost spolupráce je umocněna naprostým rozdělením MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR v Jablonci nad Nisou, což se týká obecní policie a Policie ČR obecně (3.2.1). Podstatný problém vychází z faktu, že klíčovým operátorem městského kamerového systému je MP Jablonec nad Nisou s kompletním přístupem k tomuto systému a mnohem lepším zajištěním operativních činností spojených s kamerovým systémem (4.2.4). Tísňová linka Policie ČR pro oblast Jablonce nad Nisou, spadající pod IOS Liberec (4.2.4), a tísňová linka MP Jablonec nad Nisou, na které jsou přijímány oznámení o narušení veřejného pořádku, fungují zcela odděleně a předání informací plynoucích z těchto oznámení není mezi MP Jablonec nad Nisou a operačním důstojníkem Policie ČR IOS Liberec (4.2.4) nijak zajištěna. Operační důstojník Policie ČR IOS Liberec navíc nedisponuje přístupem k MKDS.

Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou byl při jeho budování koncipován tak, že je v současné době připraven na jeho modernizaci, ať už v ohledu zavedení uvedených moderních software řešení, tak i v ohledu jeho rozšiřování o další kamery, a to buď postupně, nebo celkově (4.3). Efektivnější využívání městského kamerového systému je v podstatě závislé pouze na jeho technickém zlepšení s bezpodmínečnou vazbou na zlepšení spolupráce mezi MP Jablonec nad Nisou a útvarů Policie ČR v Jablonci nad Nisou.

Statutární město Jablonec nad Nisou a ÚO Jablonec nad Nisou mají uzavřenou koordinační dohodu, která upravuje spolupráci mezi MP Jablonec nad Nisou a Policií ČR v Jablonci nad Nisou (4.2.5). Tato koordinační dohoda sice splňuje zákonné náležitosti (3.2), avšak nespĺňuje své základní poslání, kterým je rozdělení podílu obou orgánů na zajištění veřejného pořádku ve městě (4.4.4). To znamená vymezení věcné a místní působnosti (3.1.2) obou orgánů včetně společného postupu při potřebě spolupráce v rámci zajištění veřejného pořádku (4.4.4). Aby bylo možné zajistit efektivní spolupráci MP Jablonec nad Nisou a útvarů Policie ČR v Jablonci nad Nisou,

nestačí pouze upravit koordinační dohodu mezi těmito orgány, ale je nutné změnit od základu postavení Policie ČR a obecní policie. Tato změna musí vycházet především ze zákona o Policii ČR a zákona o obecní policii a dále z celkového pohledu státní moci na oba orgány (4.5). Jde o vytvoření jednoho policejního orgánu v České republice, který by řídil podřízené složky, útvary, které by mimo jiné představovaly jednotlivé obecní policie. V Jablonci nad Nisou je v návaznosti na případnou uvedenou změnu nutné vytvořit společné operační středisko obou orgánů s využitím zdrojů a prostředků obce a s využitím odbornější kvalifikace příslušníků Policie ČR (4.5).

6 Závěr

Městské kamerové systémy jsou v České republice zřizovány jednotlivými obcemi, které zajišťují v rámci svých povinností daných zákonem o obcích (3.1.2) místní záležitosti veřejného pořádku (3.1.2). K tomu obce zřizují obecní policie. Protože má moderní vývoj společnosti a technologií podstatný vliv na zajištění veřejného pořádku, využívají se městské kamerové systémy. Na jejich samotné pořízení obcemi se vztahuje zákon o ochraně osobních údajů, protože obec vystupuje jako veřejnoprávní korporace (3.1.4). Jejich následné provozování je v režii obecní policie, kterou opravňuje k pořízování obrazových a zvukových záznamů zákon o obecní policii (3.1.2). Policie České republiky je podle zákona o Policii ČR také oprávněna k pořízování obrazových a zvukových záznamů (3.1.3), avšak s ohledem na fakt, že městské kamerové systémy zřizují obce a provozují je obecní policie, je toto oprávnění ve spojení s městskými kamerovými systémy v podstatě bezpředmětné. Důležitá je zákonem umožněná spolupráce mezi obecní a státní policií, kterou obsahuje jak zákon o obecní policii (3.1.2), tak zákon o Policii ČR (3.1.3). V rámci této spolupráce pak dochází k umožnění přístupu k městským kamerovým systémům Policii ČR ze strany obecní policie. Spolupráce je tvořena tzv. koordinační dohodou (3.2), která je definována v zákoně o Policii ČR (3.1.3). Zákon však pouze stanoví náležitosti obsahu koordinačních dohod, ale nijak blíže je nespécifikuje. Spolupráce mezi obecními policiemi a Policíí ČR v daných obcích je tak velmi volně upravena a záleží hlavně na osobních poměrech managementu obecní a státní policie (3.2).

Protože je Česká republika vázána právními předpisy Evropské unie, musí zákon o ochraně osobních údajů vycházet ze Směrnice (3.1.5), která obsahuje definice pojmů souvisejících s ochranou osobních údajů, jež jsou doslovně převzaté do zákona o ochraně osobních údajů. To je v podstatě jediný přínos Směrnice, která nesplnila svůj účel vycházející z představy Evropského parlamentu a Rady Evropské unie (3.1.5). Proto bude přijato Nařízení, které zruší zákon o ochraně osobních údajů a zcela ho nahradí (3.1.6). Ve smyslu městských kamerových systémů představuje Nařízení jedinou změnu, a to povinnost posoudit vliv zamýšlených operací na ochranu osobních údajů před zřízením nebo rozšířením městského kamerového systému prostřednictvím pověřence na ochranu osobních údajů, jež bude dohlížet na zákonnost kamerových systémů (3.1.6).

Problematika spolupráce obecní a státní policie pramení z jejich jasného rozdělení, které zabraňuje možnosti efektivně spolupůsobit při ochraně veřejného pořádku. Ačkoli jsou obecní policie a Policie ČR odpovědné za ochranu veřejného pořádku v konkrétní obci, plní Policie ČR mnohem více úkolů (3.1.3), a je ve srovnání s obecními policiemi ve velmi špatné personální situaci (3.1.2). Ze strany obecních policií se však Policii ČR nedostává potřebné součinnosti, která by napomohla ke zlepšení celkové situace. Jediným východiskem je změna legislativy ve spojení s oběma orgány, která by zajistila sjednocení policejních složek v České republice s nadřazeným postavením Policie ČR (4.5).

Statutární město Jablonec nad Nisou má zřízený Městský kamerový dohlížecí systém pro potřeby MP Jablonec nad Nisou (4.1.1), která je jeho klíčovým uživatelem spolu s OOP Jablonec nad Nisou (4.1.1), které má však přístup do kamerového systému omezený a navíc nemá možnost kamerový systém využívat tak, jak by potřebovalo (4.2.4). Podstatně důležitějším uživatelem je tedy MP Jablonec nad Nisou, v jejímž sídle je centrální dispečink kamerového systému. Kamerový systém je sám o sobě v současné době připraven na jakoukoli modernizaci, která průběžně stále probíhá (4.1.2). Je třeba do něj zavést moderní technologie, které zajistí potřebnou automatizaci kamerového systému, a to hlavně v ohledu upozornění operátora na nestandardní situace, tedy narušení veřejného pořádku (4.2.2). Současné vyhodnocování dějů plynoucích z kamerového systému probíhá pouze operátorem, což je nedostatečné. Problematika městského kamerového systému v Jablonci nad Nisou spočívá v podstatě jen v jeho technickém zlepšení, ke kterému však dochází průběžně a je jen otázka času, kdy bude vybaven všemi nejmodernějšími prvky, a především v otázce spolupráce MP Jablonec nad Nisou a OOP Jablonec nad Nisou a OOP Mšeno (4.2.4). Spolupráce těchto orgánů je v Jablonci nad Nisou upravena ve formě koordinační dohody (4.2.5), která v podstatě nijak nezměnila fungování zajištění ochrany veřejného pořádku v Jablonci nad Nisou. Koordinační dohoda neobsahuje jasné vymezení podílu na zajištění ochrany veřejného pořádku ve městě ze strany MP Jablonec nad Nisou a Policie ČR ÚO Jablonec nad Nisou, což vede k vzájemným konfliktům a duplicitně prováděným úkolům (4.2.5).

Podstatné je, že využívání městských kamerových systémů Policií ČR a vzájemná spolupráce mezi obecními policiemi a Policií ČR se nemůže za současného stavu zlepšit, a to ani s využitím změn koordinačních dohod (4.5). To se samozřejmě týká i města Jablonec nad Nisou. Městské kamerové systémy jsou skutečně velmi vhodnou a

efektivní zbraní na ochranu veřejného pořádku, avšak protože fungují obecní policie, které tyto systémy provozují, a útvary Policie ČR, které tyto systémy neprovozují, naprosto rozděleně, jsou městské kamerové systémy využívány žalostně ve smyslu jejich efektivity.

Propojení fungování obecních policií a Policie ČR plynoucí z úpravy legislativy by umožnilo vytvoření společného operačního střediska v budově MP Jablonec nad Nisou, která je v podstatě na tento stav připravena (4.5), v rámci něhož by probíhala společná koordinace činností MP Jablonec nad Nisou a útvarů Policie ČR v Jablonci nad Nisou s maximálně využívaným Městským kamerovým dohlížecím systémem.

7 Seznam použitých zdrojů

7.1 Literatura

BARTÍK, Václav, JANEČKOVÁ, Eva. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi: vybrané otázky*. 3. vyd. Praha: Linde Praha, 2013. Praktická právnická příručka. ISBN 978-80-86131-96-2

KOPECKÝ, Martin. *Zákon o obcích: komentář*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-376-1

KUČEROVÁ, Alena a kol. *Zákon o ochraně osobních údajů: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7179-226-0

MATES, Pavel. *Nové policejní právo: právní předpisy s komentářem: podle stavu k 1.1.2009*. Praha: Linde, 2009. ISBN 978-80-7201-743-0

MATES, Pavel. *Ochrana soukromí ve správním právu*. 2., aktualizované a podstatně přeprac. vyd. Praha: Linde, 2006. ISBN 978-80-7201-589-4

NOVÁK, Daniel. *Zákon o ochraně osobních údajů a předpisy související: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-665-5.

ŠÁMAL, Pavel. *Trestní řád: komentář*. 7., dopl. a přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-465-0

ŠVESTKA, Jiří, DVOŘÁK, Jan, FIALA, Josef a kol. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2014. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-370-8

TOMÁŠEK, Michal, TÝČ Vladimír, MALENOVSKÝ Jiří, et al. *Právo Evropské unie*. 2. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2017. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-184-7

VANGELI, Benedikt. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-543-5

VETEŠNÍK, Pavel. *Zákon o obecní policii: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 978-80-7400-165-9

WINKLER, Peter. *Velký počítačový lexikon: co je co ve světě počítačů*. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2331-7

ZAPLETAL, Petr. *Video - technika - kamery: televizory, videorekordéry, videokamery a jak dobře natáčet*. Olomouc: Rubico, 1996. Učebnice pro každého (Rubico). ISBN 80-85839-12-1

ŽŮREK, Jiří. *Praktický průvodce GDPR*. Olomouc: ANAG, 2017. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7554-097-3

7.2 Internetové zdroje

MĚSTO JABLONEC NAD NISOU. Počet strážníků Městské policie Jablonec nad Nisou

[on-line]. mestojablonec.cz, [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: file:///C:/Users/lenovo/Downloads/lysek_pocet_zamestnancu_mp.pdf.

POLICISTA.CZ, ŽIVOT POLICISTŮ ON-LINE. Jaké jsou personální stavy PČR

[on-line]. policista.cz, [cit. 2018-02-02].

Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/jake-jsou-personalni-stavy-pcr-1242/>

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ. Stanovisko č. 1/2006

[on-line]. uoou.cz, [cit. 2017-26-11].

Dostupné z: https://www.uoou.cz/files/stanovisko_2006_1.pdf

BEZPEČNOSTNÍ SBORY.CZ. Koordinační dohody mezi Policií České republiky a obcemi a jejich potenciál

[on-line]. bezpecnostni-sbory.wbs.cz, [cit. 2018-06-02].

Dostupné z: http://bezpecnostni-sbory.wbs.cz/clanky/5-2011/2011_bezpecnostni-sbory-dohody_podklad.pdf

MĚSTO JABLONEC NAD NISOU. Kamerový systém

[on-line]. mestojablonec.cz, [cit. 2018-13-02].

Dostupné z: <http://m.mestojablonec.cz/cs/bezpecnost/mestska-policie/kamerovy-system.html>

GENETEC.COM. Software Security Center Omnicast

[on-line]. genetec.com, [cit. 2018-15-02].

Dostupné z: <https://www.genetec.com/>

NETGURU.CZ. Městský kamerový dohlížecí systém v Jablonci nad Nisou

[on-line]. netguru.cz, [cit. 2018-13-02].

Dostupné z: <http://netguru.cz/component/content/article?id=1491>

ZLD.CZ. Platforma IVICEC

[on-line]. zld.cz, [cit. 2018-20-02].

Dostupné z: <http://www.zld.cz/>

WIKIPEDIA.ORG. Pojem radiostanice

[on-line]. wikipedia.org, [cit. 2018-1-03].

Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Radiostanice>

7.3 Právní předpisy

Všeobecná deklarace lidských práv ze dne 10. prosince 1948

zákon č. 141/1950 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 115/1953 Sb., o právu autorském (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 311/2002 Sb., kterým se mění zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 274/2008 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení Směrnice 95/46/ES

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2016/680 ze dne 26. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání trestných činů nebo výkonu trestů, o volném pohybu těchto údajů a o zrušení rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV

Úmluva o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat

7.4 Vnitřní předpisy

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 57 ze dne 3. dubna 2002, kterým se stanoví zásady preventivní činnosti Policie České republiky

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 94 ze dne 6. června 2002, kterým se upravuje postup specializovaných pracovišť při sledování osob a věcí, použití zabezpečovací techniky a pořizování záznamů z míst veřejně přístupných

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 46 ze dne 28. března 2003, kterým se stanoví postup Policie České republiky při zajišťování výcviku strážníků obecní (městské) policie k výkonu oprávnění a používání donucovacích prostředků

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 70 ze dne 11. června 2007, o terminologii v oblasti informačních systémů

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 110 ze dne 20. června 2008, o plnění úkolů služby pořádkové policie a služby železniční policie

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 109 ze dne 18. srpna 2009, o operačních střediscích

7.5 Další zdroje

Písemné podklady ke kamerovému systému města Jablonec nad Nisou od dodavatelské firmy Telmo a.s.

Koordinační dohoda o vzájemné spolupráci při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v Jablonci nad Nisou

8 Přílohy

Příloha č. 1: Případová studie použití Městského kamerového dohlížecího systému v Jablonci nad Nisou

Případová studie se týká praktického využití Městského kamerového dohlížecího systému v Jablonci nad Nisou v souvislosti s níže popsanou událostí. Některé informace jsou ve studii smyšlené s ohledem na povinnost mlčenlivosti, jíž jsou příslušníci Policie ČR vázáni.²⁵⁶

Popis události: Oznamovatel pan Novák volal dne 15. února 2018 v čase 22:15 hodin na tísňovou linku Policie ČR 158 s tím, že se nachází v ulici Palackého, Jablonec nad Nisou, resp. se dívá z okna panelového domu č. 69 z bytu v 9. patře, kde bydlí, a vidí, jak nějaká osoba v tmavém oblečení a červené čepici mlátí druhou osobu, která křičí o pomoc. Ze situace není patrné, proč k napadení došlo, zda má napadající nějakou zbraň. Oznamovatele probudil křik napadené osoby. K napadení došlo před místní malou prodejnou potravin.

Opatření: Předmětné oznámení přijal operační důstojník Policie ČR IOS Liberec, který oznámení evidoval do informačního systému Policie ČR a vyrozuměl radiostanicí místně příslušnou hlídku Policie ČR k události, kterou bylo OOP Mšeno.

Stav hlídek: Hlídka OOP Mšeno se v době oznámení nacházela v obci Bedřichov, která je situována v blízkosti města. Odhadovaný dojezdový čas na místo byl 5 minut. Proto velitel hlídky na tuto skutečnost upozornil operačního důstojníka.

Opatření: Operační důstojník, který polohu hlídky OOP Mšeno ihned ověřil na pracovním monitoru IOS Liberec, nemohl k výjezdu na událost využít hlídku OOP Jablonec nad Nisou, neboť ji vyslal již před příjmem předmětného oznámení na jinou událost. Proto kontaktoval telefonicky MP Jablonec nad Nisou s žádostí o výpomoc. Strážník konající službu na dispečinku MP Jablonec nad Nisou na základě žádosti vyrozuměl hlídku MP Jablonec nad Nisou a vyslal ji na místo.

²⁵⁶ Viz ustanovení § 45 odst. 1 písm. c) zákona o služebním poměru „Příslušník je povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl při výkonu služby.“

Stav hlídek: Hlídky MP Jablonec nad Nisou se nacházela v městské části Jablonec nad Nisou - Rýnovice. Odhadovaný dojezdový čas na místo byla 1 minuta.

Kamerový systém: Druhý strážník konající službu na dispečinku MP Jablonec nad Nisou přepnul z přehledového velkoplošného monitoru MKDS na svůj pracovní monitor okno kamery č. 18 – Boženy Němcové, která se nachází v nejbližším dosahu k místu události. Tento kamerový bod obsahuje kameru otočnou a statickou. Statická kamera monitorovala kruhový objezd na křižovatce ulice Palackého a Boženy Němcové. Otočná kamera byla v době přepnutí okna na pracovní monitor v pohybu nastaveným časovou smyčkou a monitorovala ulici Boženy Němcové. Pomocí ovládacích prvků strážník otočnou kameru nasměroval na místo události, tedy na malou prodejnu potravin nacházející se v ulici Palackého. Na online záznamu kamery viděl na zemi ležící osobu. Podezřelý se na místě již nenacházel.

Popis události: Oznamovatel pan Novák volal opět na tísňovou linku Policie ČR 158 a uvedl, že napadající osoba odchází směrem do centra města ulicí Palackého.

Opatření: Operační důstojník ihned o této situaci vyznamenal radiostanicí hlídku OOP Mšeno a dále telefonicky dispečink MP Jablonec nad Nisou. Strážník předal tyto informace hlídce MP Jablonec nad Nisou a zároveň sdělil tuto skutečnost strážníkovi obsluhující MKDS.

Stav hlídek: Hlídky MP Jablonec nad Nisou dorazila na místo události.

Popis události: Hlídky MP Jablonec nad Nisou na místě zjistila, že napadeným je pan Dočkal, který stručně popsal okolnosti napadení. Šel po ulici Palackého, a když byl na úrovni malé prodejny potravin, přistoupil k němu muž, věk asi 30 let, který měl na sobě červenou pletenou čepici s bílým pruhem, tmavou bundu a džíny. Tento muž držel v ruce lesklý kovový předmět, zřejmě nůž. Po panu Dočkalovi chtěl všechny věci, které měl u sebe. Pan Dočkal muži řekl, že mu nic nedá, načež ho ihned muž napadl tím, že ho kopl do břicha, čímž pan Dočkal upadl na zem. Na zemi ho muž kopal do oblasti břicha a hlavy a vyhrožoval mu, že ho zabije, pokud mu pan Dočkal nedá požadované věci. Po chvíli napadání ustalo, pan Dočkal vyndal ze zadní kapsy peněženku a hodil ji na zem před sebe. Muž ji sebral a odešel. Pan Dočkal nebyl schopen sdělit, kam muž šel. Pan Dočkal utrpěl tržná zranění na hlavě.

Opatření: Hlídka MP Jablonec nad Nisou informovala o zjištěných okolnostech dispečink MP Jablonec nad Nisou. Strážník na dispečinku vyrozuměl o těchto okolnostech telefonicky operačního důstojníka IOS Liberec, který rovněž informoval hlídku OOP Mšeno, a dále kontaktoval dispečink Zdravotnické záchranné služby Libereckého kraje kvůli zranění pana Dočkala.

Kamerový systém: Strážník na dispečinku MP Jablonec nad Nisou pomocí ovládacích prvků MKDS zjistil, že na kamerovém záznamu kamery č. 18 není v čase, kdy k události došlo, k dispozici záznam této události kvůli časové smyčce. Otočná kamera monitorovala jinou oblast. Na základě popisu odchodu podezřelého z místa od pana Nováka strážník pomocí ovládacích prvků MKDS nasměroval kameru č. 18 do ulice Palackého ve směru do centra města. Na online záznamu neregistroval žádnou osobu odpovídající popisu pana Dočkala. Proto přešel z přehledového velkoplošného monitoru MKDS na svůj pracovní monitor okno kamery č. 21 – Palackého – U Přehrady, která se nachází na trase odchodu podezřelého. Tento kamerový bod obsahuje kameru otočnou a statickou. Statická kamera monitorovala ulici U Přehrady. Otočná kamera byla v době přepnutí okna na pracovní monitor v pohybu nastaveným časovou smyčkou a monitorovala ulici Palackého. Pomocí ovládacích prvků strážník přiblížil obraz kamery směrem k místu události. Tímto směrem neregistroval osobu podezřelého. Pomocí ovládacích prvků kameru otočil opačným směrem, tedy k centru města. Na online záznamu viděl osobu odpovídající popisu podezřelého.

Stav hlídek: Hlídka OOP Mšeno dorazila na místo události.

Opatření: Strážník obsluhující MKDS informoval o pohybu možného podezřelého druhého strážníka na dispečinku, který radiostanicí informoval hlídku MP Jablonec nad Nisou a telefonicky operačního důstojníka IOS Liberec.

Stav hlídek: Hlídka MP Jablonec nad Nisou obdržela informaci ohledně pohybu možného podezřelého, kterou ihned osobně předala na místě přítomné hlídce OOP Mšeno. Obě hlídky se domluvili, že u poškozeného pana Dočkala vyčká hlídka MP Jablonec nad Nisou a hlídka OOP Mšeno vyrazí na místo pohybu podezřelého. O tomto průběhu hlídka MP Jablonec nad Nisou vyrozuměla radiostanicí dispečink MP Jablonec nad Nisou a hlídka OOP Mšeno operačního důstojníka IOS Liberec.

Opatření: Operační důstojník IOS Liberec informoval hlídku OOP Mšeno na základě informací od strážníka z dispečinku MP Jablonec nad Nisou o pohybu podezřelého, o čemž už hlídka OOP Mšeno věděla od hlídky MP Jablonec nad Nisou.

Stav hlídek: Hlídka OOP Mšeno dorazila na místo, kde byl prostřednictvím MKDS spatřen podezřelý, který se zde však již nenacházel. Proto hlídka OOP Mšeno pokračovala dále směrem do centra města.

Kamerový systém: Strážník na dispečinku MP Jablonec nad Nisou stále monitoroval pohyb podezřelého na online záznamu kamery č. 21. Ze záznamu vyplynulo, že podezřelý z dálky uviděl příjíždějící hlídku OOP Mšeno, načež popoběhl do nedalekého parku, kde se skryl.

Opatření: Strážník obsluhující MKDS informoval o zjištěných skutečnostech druhého strážníka na dispečinku MP Jablonec nad Nisou, který informaci předal radiostanicí hlídce MP Jablonec nad Nisou a telefonicky operačnímu důstojníkovi IOS Liberec, který tuto skutečnost předal skrze radiostanici hlídce OOP Mšeno.

Stav hlídek: Hlídka OOP Mšeno dorazila do centra města, kde dostala skrze radiostanici od operačního důstojníka IOS Liberec informaci o úkrytu podezřelého. Ihned se vrátila na popsané místo, kde našla v křoví se ukrývajícího muže odpovídající popisu podezřelého.

Událost, ke které došlo, byla objasněna přímo. Podezřelý pan Mužík měl u sebe peněženku pana Dočkala a odpovídal zcela popisu podezřelého. Proto byl v parku v ulici Palackého, kde se skrýval, zadržen hlídkou OOP Mšeno dle ustanovení § 76 odst. 1 trestního řádu. Byl eskortován do policejní cely na OOP Jablonec nad Nisou. O zadržení byl vyrozuměn státní zástupce. Poškozený pan Dočkal byl ošetřen v nemocnici v Jablonci nad Nisou s tržnou ránou na hlavě a byl propuštěn do domácího léčení. Ve věci byly zahájeny úkony trestního řízení podle ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu pro podezření ze spáchání přečinu loupež podle ustanovení § 173 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. V rámci vyšetřování byl učiněn výslech poškozeného pana Dočkala. Ve věci byla zajištěna záloha kamery č. 07 – Mšenská, protože byly zkoumány veškeré záznamy kamer MKDS, které mohly v době spáchání činu monitorovat místo události, čímž bylo zjištěno, že kamerový bod č. 07 monitoroval

statickou kamerou místo činu v době jeho spáchání. Záloha kamery č. 07 byla poskytnuta jako důkazní prostředek Okresnímu soudu v Jablonci nad Nisou spolu s celým spisem.